JAK PATENTOWAĆ WYNALAZKI REJESTROWAĆ WZORY I ZNAKI TOWAROWE

Rozporządzenia, przepisy, informacje, umowy międzynarodowe i tablice opłat

opracował

mag. K. Wojciechowski

Bibljotekarz Urzędu Patentowego Rz. P.

WARSZAWA — 1934

NAKŁADEM KSIĘGARNI F. HOESICKA

JAK PATENTOWAĆ WYNALAZKI, REJESTROWAĆ WZORY I ZNAKI TOWAROWE

J A K
PATENTOWAĆ WYNALAZKI
REJESTROWAĆ WZORY
I ZNAKI TOWAROWE

Rozporządzenia, przepisy, informacje, umowy międzynarodowe i tablice opłat.

opracował

mag. K. Wojciechowski

bibljotekarz Urzędu Patentowego Rz. P.

WARSZAWA — 1934

NAKŁADEM KSIĘGARNI F. HOESICKA

POLSKA DRUKARNIA NAKŁADOWA, Sp. z Ogr. Odp. Senatorska 17. Tel. 251-58.

SPIS RZECZY.

W S T Ę P.

Książka ta zawiera rozporządzenia, przepisy, komunikaty i informacje, dotyczące patentowania wynalazków, rejestracji wzorów użytkowych i zdobniczych oraz rejestracji znaków towarowych (marek fabrycznych lub handlowych).

Przez p a t e n t zyskuje się prawo do wyłącznego korzystania z wynalazku w sposób przemysłowy i handlowy. Patentować można nowe wytwory przemysłu, dalej nowe sposoby produkcji oraz ulepszenia zarówno wytworów jak i sposobów. Opatentowany wynalazek stanowi wyłączną własność posiadacza patentu. Bez zezwolenia właściciela patentu nikt nie ma prawa wytwarzać według pomysłu, zawartego w tym patencie.

Jeśli wynalazek ujawnia się tylko w nowej postaci jakiegoś wytworu, a mianowicie w kształcie, rysunku, barwie lub materjale, wówczas wynalazca, zamiast ubiegać się o patent, może zgłosić pomysł do zarejestrowania w Urzędzie Patentowym jako w z ó r. Jeżeli nowość postaci zwiększa użyteczność przedmiotu, wówczas wzór zwie się u ż y t k o w y m, jeżeli zaś działa na zmysł piękna, wówczas jest wzorem z d o b n i c z y m.

Przez r e j e s t r a c j ę w z o r u powstaje to samo prawo w produkcji i handlu, co i przez opatentowanie. Procedura trwa krócej, a opłaty są mniejsze niż przy patentowaniu, lecz ochrona wzoru rozciąga się tylko na 10 lat, gdy opłacany patent chroni wynalazek przez 15 lat. Wszelkie jednak spo-

soby (np. chemiczne) oraz zasady konstrukcji i pomysły z dziedziny mechaniki mogą być tylko patentowane, a nie rejestrowane.

Przez z n a k t o w a r o w y rozumie się słowa, rysunki, obrazki, liczby, litery lub formy plastyczne, upewniające odbiorców, że towary pochodzą z danego przedsiębiorstwa. Rejestracja w Urzędzie Patentowym zapewnia przedsiębiorcy prawo wyłącznego stosowania znaku towarowego na produktach wytwarzanych lub tylko sprzedawanych.

Czas trwania ochrony znaku towarowego jest nieograniczony, a zależny jedynie od terminowego wnoszenia opłat.

Czytelnik znajdzie w niniejszym tomiku dokładne i wyczerpujące wskazówki o patentowaniu wynalazków i rejestracji wzorów oraz znaków, a więc np.: co należy zamieścić w podaniu, co dołączyć, jak sporządzić opis wynalazku, jakie mają być rysunki, wysokość i terminy opłat i t. p. Podano również teksty międzynarodowych porozumień, dotyczących omawianej dziedziny, oraz tablicę opłat za patenty zagranicą, co może ułatwić wynalazcom rozszerzenie swych praw na inne kraje. — Kilka stron odnosi się do r z e c z n i k ó w p a t e n t o w y c h.

Nakoniec rada: przed przystąpieniem do czytania należy przejrzeć dokładnie spis rzeczy.

ADRES URZĘDU PATENTOWEGO RZ. P.:
WARSZAWA, UL. ELEKTORALNA 2.

Rozdział I.

PATENTOWANIE WYNALAZKÓW

OBWIESZCZENIE
PREZESA URZĘDU PATENTOWEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dn. 27 marca 1931 r.

o przepisach, obowiązujących przy zgłaszaniu wynalazków, wzorów i znaków towarowych.

Na podstawie art. 36 ust. 4, art. 121 ust. 6 i art. 194 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384) podaje się do wiadomości, że zgłaszający wynalazki, wzory lub znaki towarowe winni stosować się do następujących przepisów szczegółowych co do podań i załączników:

CZĘŚĆ I. [1]

Przepisy, dotyczące zgłaszania wynalazków do opatentowania.

§ 1. Zgłoszenie wynalazku, wnoszone do Urzędu Patentowego Rz. P., składać się winno z podania, zawierającego wniosek o udzielenie patentu, a sporządzonego zgodnie z § 2, tudzież z załączników, wymienionych w § 3.

Jeżeli zgłaszający chce korzystać z prawa pierwszeństwa, wynikającego ze zgłoszenia wynalazku do opatentowania lub wzoru użytkowego do zarejestrowania w jednem z państw, należących do międzynarodowego Związku ochrony własności przemysłowej [2], natenczas podanie winno zawierać również wniosek o przyznanie tego prawa. Wniosek ten można zgłosić także podaniem dodatkowem, lecz nie później niż w trzy miesiące od wniesienia podania o udzielenie patentu.

Jeżeli zgłaszający pragnie korzystać z ulg, przewidzianych w art. 3 ust. 3 i 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384), w związku z wystawieniem wynalazku na wystawie publicznej w Polsce lub zagranicą, wówczas podanie winno zawierać wniosek o przyznanie tych ulg.

---

[1]) Część II (o wzorach użytkowych) — str. 65, część III (o znakach towarowych) — str. 84.

[2]) Tekst obecnie obowiązującej konwencji Związku oraz spis państw, należących doń, zob. str. 129 i 153.

Podanie i załączniki powinny być sporządzone w języku polskim; załączniki, które mogą być sporządzone również w innym języku, wymienione są w § 3 d, f, g.

Każdy wynalazek należy zgłosić osobno; można jednak łączyć kilka wynalazków w jednem zgłoszeniu, jeżeli łączy je jedna myśl przewodnia.

Podanie o udzielenie patentu, jak również podania wnoszone w jego uzupełnieniu, tudzież załączniki powyższych podań, oprócz pełnomocnictwa, wolne są od opłaty stemplowej.

§ 2. W podaniu należy wymienić:

a) imię i nazwisko zgłaszającego, jeżeli jest nim osoba fizyczna; gdy zgłaszającym jest osoba prawna — jej nazwę. Jeżeli zgłaszających jest więcej niż jedna osoba fizyczna lub prawna, należy wymienić każdego z nich.

Nie powinno nastręczać żadnych trudności stwierdzenie, czy zgłaszającym jest osoba fizyczna, czy też prawna, tudzież odróżnienie imion od nazwisk; pożądane jest wymienienie zawodu zgłaszającego, o ile nim jest osoba fizyczna;

b) adres zupełny zgłaszającego (o wszelkiej zmianie adresu należy niezwłocznie zawiadamiać Urząd Patentowy Rz. P.);

c) oznaczenie wynalazku, określające zwięźle pod względem technicznym przedmiot zgłoszenia. Oznaczenie to nie powinno zawierać żadnych nazw fantazyjnych, nazwiska wynalazcy i tym podobnych określeń, nie wyrażających bezpośrednio lub pośrednio w sposób dla każdego zrozumiały żadnego znamienia tej grupy przedmiotów, do której należy przedmiot zgłoszony do opatentowania;

d) numer patentu głównego lub numer zgłosze-

nia głównego, jeżeli zgłoszenie dotyczy patentu dodatkowego;

e) imię, nazwisko i adres zupełny pełnomocnika, jeżeli zgłaszający go wyznacza; zgłaszający, który mieszka lub ma siedzibę zagranicą, jest obowiązany wyznaczyć pełnomocnika.

Pełnomocnikiem może być tylko adwokat lub rzecznik patentowy, zamieszkały na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej;

f) jeżeli zgłaszających jest dwie lub więcej osób (fizycznych lub prawnych), a pełnomocnika nie wyznaczono, wówczas tę z tych osób, do której mają być przesyłane pisma Urzędu w sprawie danego zgłoszenia;

g) pierwotne zgłoszenie zagraniczne, które winno być oznaczone w sposób niewątpliwy, w szczególności przez podanie jego daty i kraju, w którym nastąpiło, względnie dalszych szczegółów, potrzebnych do rozpoznania tożsamości zgłoszenia — jeżeli postawiono wniosek i przyznanie prawa pierwszeństwa;

h) wystawę i kraj, w którym wynalazek wystawiono, tudzież datę wystawienia — jeżeli postawiono wniosek o przyznanie ulg, wymienionych w § 1 ust. 3;

i) datę uiszczenia na rachunek Urzędu Patentowego Rz. P. w Pocztowej Kasie Oszczędności na konto czekowe Nr. 30.577 opłaty za zgłoszenie wynalazku w kwocie 35 zł. oraz miejsce wpłaty;

k) załączniki składane przy podaniu.

Podanie winno być podpisane przez zgłaszającego (każdego ze zgłaszających, jeżeli ich jest kilku), lub przez wyznaczonego pełnomocnika. Jeżeli zgłaszającym jest osoba prawna, podanie (o ile nie jest pod-

pisane przez pełnomocnika) winno być zaopatrzone w prawidłowy podpis firmowy przez osoby, uprawnione do podpisywania w imieniu zgłaszającego.

§ 3. Do podania należy dołączyć[1]):

a) opis w dwóch identycznych egzemplarzach;

b) w razie potrzeby rysunki w dwóch egzemplarzach;

c) w razie potrzeby próbki i modele, opakowane należycie, w jednym egzemplarzu;

d) jeżeli postawiono wniosek o przyznanie prawa pierwszeństwa ze zgłoszenia dokonanego zagranicą, kopję pierwotnego zgłoszenia zagranicznego (opis, rysunki i t. d.), której zgodność z oryginałem stwierdziła — z podaniem daty i kraju, w którym zgłoszenie pierwotne nastąpiło — właściwa władza zagraniczna;

e) jeżeli postawiono wniosek o przyznanie ulg w związku z wystawieniem wynalazku na wystawie publicznej w Polsce, zaświadczenie dyrekcji tej wystawy, stwierdzające przedmiot i datę wystawienia;

f)' jeżeli postawiono wniosek o przyznanie ulg w związku z wystawieniem wynalazku na wystawie publicznej zagranicą, zaświadczenie dyrekcji tej wystawy, stwierdzające osobę wystawcy, przedmiot oraz datę i miejsce wystawienia. Umieszczone na tem zaświadczeniu podpisy osób, uprawnionych do wydawania zaświadczeń w imieniu dyrekcji wystawy, winny być uwierzytelnione zgodnie z przepisami, obowiązującemi w danym kraju. Zgodność spo-

---

[1]) Dokumenty. wymienione w p. d, e, f ust. 1, g mogą być złożone także później, w terminie przez Urząd Patentowy wyznaczonym.

sobu uwierzytelnienia podpisów z prawem danego kraju winna być na zaświadczeniu stwierdzona przez Konsula polskiego.

Dokumenty, dotyczące prawa pierwszeństwa, tudzież uzyskanie ulg w związku z wystawieniem wynalazku na wystawie publicznej zagranicą, mogą być zredagowane — poza językiem polskim — w języku angielskim, francuskim lub niemieckim. Nie wymaga się również tłumaczenia na język polski, dowodów, zredagowanych w innych językach, o ile dołączony jest do nich uwierzytelniony przekład na jeden z trzech wymienionych wyżej języków obcych;

g) w razie, jeżeli dowód pierwszeństwa opiewa nie na imię zgłaszającego, dokument, sporządzony w języku polskim, angielskim, francuskim lub niemieckim, stwierdzający tożsamość osoby zgłaszającej (fizycznej lub prawnej) z osobą, której przysługuje prawo pierwszeństwa, względnie dokument, stwierdzający, że zgłaszający ma prawo zgłosić dany wynalazek w Polsce, korzystając równocześnie z prawa pierwszeństwa. W drugim przypadku na dokumencie tym, o ile nie jest on dokumentem publicznym, podpis prawozbywcy winien być sądownie lub notarjalnie uwierzytelniony, jeżeli dokument sporządzony jest w Polsce; gdy zaś dokument taki sporządzony jest zagranicą, natenczas winien on odpowiadać przepisom, obowiązującym w danym kraju, względnie zawartym w odnośnych traktatach. W razach wątpliwych Urząd Patentowy Rz. P. może zażądać stwierdzenia przez Konsula polskiego zgodności dokumentu z prawem danego kraju;

h) pełnomocnictwo, jeżeli zgłaszający wyznaczył pełnomocnika; pełnomocnictwo to winno zawierać upoważnienie co najmniej do odbioru wszelkich pism

od władz i od osób interesowanych, w szczególności także do odbioru skarg, przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384).

Podpis zgłaszającego na pełnomocnictwie winien odpowiadać przepisom, dotyczącym podpisu na podaniu (patrz § 2, ustęp ostatni).

Poświadczenie podpisu na pełnomocnictwie nie jest wymagane.

Pełnomocnictwa podlegają opłacie stemplowej w wysokości zł. 3, wolne są natomiast od opłaty stemplowej pełnomocnictwa, udzielone przez pełnomocnika dalszemu pełnomocnikowi (substytucja).

Znaczki stemplowe na pełnomocnictwach mają być kasowane przez pełnomocnika.

§ 4. Opis powinien czynić zadość następującym wymaganiom:

a) powinien być sporządzony na białym, trwałym i nieprzeświecającym papierze, na którym można wyraźnie pisać piórem;

b) wymiary arkusza powinny być zawarte w następujących granicach: wysokość od 29 do 34 cm, szerokość od 20 do 22 cm. Szczególnie zaleca się normalny format, przyjęty w Polsce, a mianowicie 297 mm × 210 mm.

Jeżeli opis składa się z większej ilości arkuszy, to należy połączyć je w zeszyt w ten sposób, aby czytanie zeszytu nie nastręczało trudności, tudzież aby możliwem było wyjmowanie poszczególnych arkuszy;

c) opis może być napisany ręcznie lub na maszynie, może być litografowany, drukowany i t. d. Pismo powinno być czytelne, atrament lub farba winny być ciemne i nie ulegać zmianie;

d) pisać można tylko po jednej stronie arkusza. Z lewej strony arkusza należy zostawiać margines wielkości około 8 cm. Między wierszami należy zostawić odstęp nie mniejszy niż 6 mm. Stronice opisu należy ponumerować;

e) w tekście opisu nie powinno być miejsc zamazanych lub poprawionych niewyraźnie;

f) opis nie może zawierać żadnych rysunków w tekście;

g) w nagłówku opisu należy wymienić imię i naziwsko lub nazwę zgłaszającego (względnie zgłaszających), miejscowość oraz kraj, w którym zamieszkuje lub posiada siedzibę, jak również oznaczenie wynalazku (§ 2 c). Oba egzemplarze opisu powinny być podpisane przez zgłaszającego (zgłaszających) lub przez jego pełnomocnika;

h) opis powinien być o tyle jasny, dokładny i szczegółowy, żeby każdy znawca mógł według niego stosować wynalazek w przemyśle.

Zaleca się rozpoczynać opis od wskazania celu wynalazku, lub zadania, które wynalazek rozwiązuje. Jeżeli wynalazek dotyczy ulepszenia rzeczy znanej, należy wyraźnie podkreślić, co mianowicie jest rzeczą znaną, a co jest nowością, zgłaszaną do opatentowania. Dla wytłumaczenia istoty wynalazku należy w opisie objaśnić dołączone rysunki, powołując się na numery figur i umieszczone na figurach znaki, podać przykład wykonania wynalazku, wyjaśnić sposób jego działania i t. d.

Na końcu opisu należy dodać „zastrzeżenia patentowe", to znaczy wyszczególnić w jednej lub kilku punktach cechy znamienne wynalazku. W zastrzeżeniach patentowych winna być jasno i niewątpliwie sformułowana istota wynalazku, co do której

zgłaszający rości sobie prawo wyłączności patentowej.

Jeżeli zgłaszający powołuje się na pierwszeństwo z dwóch lub więcej pierwotnych zgłoszeń zagranicznych, zastrzeżenia patentowe winny być zredagowane tak, aby każdemu z zastrzeżeń zgłoszonych w Polsce odpowiadało tylko jedno zgłoszenie pierwotne;

i) opis powinien być zredagowany zwięźle i poprawnym językiem. Należy unikać niepotrzebnych powtarzań i ograniczać się jedynie do tego, co jest niezbędne do objaśnienia wynalazku i uzasadnienia zastrzeżeń patentowych;

k) wagi i miary należy podawać według systemu metrycznego, temperatury według podziałki stustopniowej, jednostki elektrotechniczne, ciężary atomowe, znaki i wzory chemiczne według przepisów, przyjętych w stosunkach międzynarodowych.

§ 5. R y s u n k i p o w i n n y c z y n i ć z a d o ś ć n a s t ę p u j ą c y m w y m a g a n i o m:

a) jeden egzemplarz rysunków winien być wykonany na papierze białym, mocnym, gładkim i niebłyszczęcym (na kartonie), drugi ma być ścisłem odtworzeniem pierwszego, wykonanym na trwałym papierze przezroczystym lub kalce płóciennej;

b) arkusz winien mieć 33 cm wysokości i 21 cm, a w wyjątkowych wypadkach 42 cm szerokości. W razie potrzeby rysunki mogą być wykonane na większej ilości arkuszy wskazanego formatu. Arkusze należy ponumerować;

c) wszystkie figury jednego arkusza winny się mieścić wewnątrz prostokąta wysokości 29 cm i szerokości 17 cm, względnie 38 cm, to znaczy wewnątrz

ramki, przeprowadzonej w odległości 2 cm od brzegu arkusza.

Między figurami należy zostawiać odstępy, jednak bez niepotrzebnej straty miejsca. Figury należy umieszczać w ten sposób, ażeby rysunek, jak również litery, cyfry i numery figur mogły być odczytywane przy pionowem położeniu tego boku arkusza, którego długość wynosi 33 cm.

Figury powinny mieć kolejną numerację przez wszystkie arkusze. Przyjęta jest następująca forma oznaczania figur: Fig. 1, Fig. 2 i t. d.

Na każdym arkuszu umieszcza się zewnątrz ramki kolejny numer arkusza, nazwisko lub nazwę zgłaszającego oraz podpis zgłaszającego lub jego pełnomocnika;

d) skalę rysunku wybiera się zależnie od stopnia zawiłości figur; w każdym razie rysunki powinny być wykonane w ten sposób, żeby na reprodukcji fotograficznej, wykonanej w zmniejszeniu linjowem do dwóch trzecich, można było bez trudu rozróżnić wszystkie szczegóły;

e) rysunki winny być wykonane we wszystkich swych częściach linjami zupełnie czarnemi i trwałemi i nadawać się do wyraźnego odtwarzania drogą fotograficzną. Cieniowanie, o ile jest niezbędne, należy wykonywać jedynie zapomocą kreskowania. Na egzemplarzu kartonowym niedozwala się malować rysunków farbami i wogóle stosować innych barw prócz zupełnie czarnej;

f) poszczególne części figur oznacza się prostemi, wyraźnemi i czytelnemi literami lub cyframi; wszystkie te znaki muszą się ściśle zgadzać ze znakami opisu. Części, powtarzające się na różnych figurach, winny mieć wszędzie ten sam znak. Dla czę-

ści różnych nie wolno używać jednakowego znaku, choćby te części mieściły się na różnych arkuszach. Należy unikać dodawania kresek, gwiazdek, krzyżyków i t. p. wskaźników do liter i cyfr, użytych jako znaki.

Rysunki nie powinny zawierać żadnego tekstu objaśniającego. W razie nieuniknionej potrzeby dozwala się umieszczenie na rysunku krótkiego napisu objaśniającego, w rodzaju „para", „woda" i t. p., w języku polskim. Na rysunku nie podaje się ani wymiarów, ani skali;

g) na egzemplarzu kartonowym przekroje należy oznaczać zapomocą kreskowania ukośnego lub, przy niewielkich wymiarach powierzchni przekroju, zapomocą zalania czarnym tuszem, lecz w ten sposób, by rozpoznawanie znaków nie nastręczało trudności;

h) rysunki nie mogą być zwinięte, zgięte lub złamane, ani też posiadać zmarszczek, utrudniających reprodukcję fotograficzną.

(„Wiadomości Urzędu Patentowego" Nr. 3/1931).

WSKAZÓWKI
DO SPORZĄDZANIA OPISÓW ORAZ RYSUNKÓW, DOŁĄCZANYCH DO PODAŃ O UDZIELENIE PATENTU

I.

Opis wynalazku, który należy składać w dwóch egzemplarzach, pisanych po jednej stronie kancela-

ryjnego arkusza z zachowaniem conajmniej odstępu 6 mm pomiędzy wierszami oraz z pozostawieniem po lewej stronie arkusza marginesu około 4 cm szerokości, powinien zawierać trzy zasadnicze części:

1) nagłówek, 2) właściwy opis i 3) zastrzeżenia patentowe, określające istotę wynalazku, co do której wynalazca rości sobie prawa wyłączności patentowej.

W nagłówku, umieszczonym w odległości 8 cm od górnego brzegu arkusza, należy podać imię i nazwisko zgłaszającego wynalazek, względnie firmę zgłaszającą, w drugim zaś wierszu — miejscowość i państwo, w których zgłaszający zamieszkuje.

Poniżej winien być umieszczony tytuł wynalazku, określający krótko i zwięźle przedmiot zgłoszenia (ustrój lub sposób). Tytuł ten nie może zawierać nazw fantazyjnych, jak, „Wulkan", „Zenit" i t. d., niewyjaśniających przedmiotu wynalazku pod względem technicznym.

P r z y k ł a d:

Zygmunt Dryliński
(Kraków, Polska).
Kasa pancerna.
Zgłoszono
Udzielono

Pod nagłówkiem w odstępie mniej więcej 3 centymetrów umieścić należy zredagowany treściwie właściwy opis, sporządzony mniej więcej według następującego planu.

1. P r z e z n a c z e n i e wynalazku; o ile wynalazek stanowi ulepszenie istniejących i znanych ustrojów lub sposobów, krótkie z a z n a c z e n i e, jakie wady tych ustrojów usuwa wynalazek.

2. Krótkie streszczenie w głównych zarysach istoty wynalazku.

3. Objaśnienie znaczenia poszczególnych figur rysunku (same figury nie mogą być umieszczane w tekście opisu, lecz jedynie na oddzielnych akuszach), w sposób następujący: fig. 1 przedstawia (np. widok); fig. 2 — (np. przekrój poprzeczny) i t. d.

4. Szczegółowy opis przykładów wykonania wynalazku, przedstawionych na rysunku.

5. Wyjaśnienie sposobu działania.

Opis winien być możliwie krótki z zachowaniem przepisów składni, zwięzły i wolny od zbytnich wywodów o zaletach wynalazku; winien on stanowić jednolitą całość, w której myśl przewodnia wynalazku byłaby przeprowadzona konsekwentnie i podana w sposób przejrzysty. Poszczególnych części właściwego opisu zaopatrywać w nagłówki nie należy, natomiast przy wymienianiu części konstrukcyjnych ustrojów pokazanych na rysunkach należy wprowadzić oznaczenia cyframi lub małemi literami. Po właściwym opisie pod tytułem „zastrzeżenia patentowe" wyszczególnia się w jednym lub kilku punktach w sposób jasny i ścisły cechy znamienne wynalazku.

Zastrzeżenia patentowe winny być ułożone w sposób następujący:

1. Każde zastrzeżenie powinno być ujęte w jednem zdaniu.

2. Na wstępie zastrzeżenia pierwszego powtarza się pełny tytuł wynalazku, wymieniając w razie potrzeby pewne, znane już szczegóły konstrukcyjne,

określające bliżej istotę ustroju lub sposobu, następnie umieszcza się zwrot: znamienny(a, e) tem, że....., poczem przytacza się główną cechę znamienną wynalazku, stanowiącą jego istotną nowość; w ten sposób zastrz. 1 winno ująć ogólnie całokształt istoty pomysłu.

3. Zastrzeżenia 2 i następne, po uiszczeniu na początku skróconego tytułu, nawiązuje się do poprzednich zapomocą zwrotu: według zastrz. 1, 2 i t. d., zależnie od potrzeby, w sposób logiczny rozwijając szczegółowo poszczególne punkty zastrzeżenia 1-go względnie poprzednich.

4. W każdem zastrzeżeniu można celem nadania większej jasności wprowadzić przy wymienianiu części konstrukcyjnych oznaczenia cyframi lub małemi literami, które odpowiadałyby oznaczeniom na rysunku, umieszczając je w nawiasach.

Uwaga: W zastrzeżeniach patentowych, których przedmiot stanowią urządzenia, maszyny, przyrządy i t. d., po słowach „znamienny tem, że" należy wyszczególnić części składowe tych urządzeń, poczem dopiero można podać celem wyjaśnienia współdziałania ze sobą tych części lub czynności, wykonywane zapomocą tych części. W zastrzeżeniach zaś, których przedmiot stanowią sposoby wytwarzania jakichkolwiek przedmiotów, sposoby postępowania w procesach chemicznych i t. d., po słowach „znamienny tem, że" należy wyszczególnić poszczególne czynności, składające się na ten sposób, poczem dopiero celem ewentualnego wyjaśnienia można wyszczególnić narządy lub urządzenia, zapomocą któ-

rych czynności powyższe są uskuteczniane. Zalet zastrzegać nie można.

II.

Rysunki, które powinny być niekolorowane, mają stanowić dokładną ilustrację przedmiotu wynalazku i powinny być w dwóch egzemplarzach, po jednym na kartonie białym i na kalce płóciennej lub papierowej, rozmiaru arkusza 21×33 lub 33×42 cm. Winny one być wyciągnięte czarnym tuszem bez półcieni i bez umieszczania na nich wymiarów i jakichkolwiek napisów wyjaśniających, oprócz oznaczenia kolejności figur (Fig. 1, Fig. 2 i t. d.) oraz oznaczeń poszczególnych części konstrukcyjnych ustroju zapomocą cyfr lub małych liter łacińskich; z każdego brzegu arkusza rysunku należy pozostawić wolną przestrzeń szerokości najmniej 2 centymetrów.

Uwaga: Powtarzające się na różnych figurach części konstrukcyjne ustojów, przedstawionych na rysunkach, winny mieć to samo oznaczenie. Różne jednak części nie mogą być oznaczane jednym i tym samym znakiem, chociażby mieściły się one na różnych figurach.

III.

Każdy egzemplarz opisów i rysunków winien być podpisany czytelnie pełnem imieniem i nazwiskiem zgłaszającego, względnie pełną nazwą firmy.

Przykłady układu zastrzeżeń patentowych.

I.

1. Ściana drewniana do budowy baraków i domów mieszkalnych, składająca się z zewnętrzne-

go i wewnętrznego odeskowania, utworzonego z dwóch ułożonych nakrzyż warstw desek, znamienna tem, że wewnątrz pustej przestrzeni odeskowania jest umieszczona warstwa tektury falistej.

2. Ściana według zastrz. 1, znamienna tem, że co najmniej jedna warstwa odeskowania, np. zewnętrzna, składa się z dwóch warstw desek, połączonych mocno ze sobą zapomocą warstwy asfaltu, nałożonego na gorąco.

II.

1. Wysokoprężny czterosuwowy silnik spalinowy z dodatkowem doprowadzeniem powietrza do cylindra roboczego w celu podniesienia mocy silnika, z którego zostaje pobierana część spalin przy końcu suwu rozprężania i doprowadzania do turbiny spalinowej na gazy odlotowe, napędzającej sprężarkę powietrzną, a sprężone powietrze zostaje zużytkowane jako dodatkowe powietrze, wprowadzane do roboczego cylindra silnika, znamienny tem, że posiada wspólny do pobierania spalin i wprowadzania dodatkowego powietrza szereg szczelin *(a^1)*, wykonanych w ściance cylindra roboczego *(A)*, które zostają odsłonięte przez tłok roboczy *(F)* w jego kukorbowem martwem położeniu, a zapomocą suwaka *(J)* powyższe szczeliny łączone są naprzemian z przewodem wylotowym *(K)* do spalin, albo z przewodem wlotowym *(L)* do dodatkowego powietrza.

2. Wysokoprężny czterosuwowy silnik spalinowy według zastrz. 1, znamienny tem, że poniżej głównego szeregu szczelin *(a^1)* wykonany jest w ściance cylindra roboczego drugi szereg szczelin *(a^2)*, których wyloty znajdują się w pierścieniowym kanale

(a^3), prowadzącym do przewodu wylotowego, przy odkorbowem zaś martwem położeniu tłoka *(F)* powyższe szczeliny *(a^2)* łączą się z głównym szeregiem szczelin *(a^1)* poprzez wgłębienie *(f^1)*, wykonane na obwodzie tego tłoka.

III.

1. Kłódka pancerna, znamienna tem, że jej kadłub *(1)* posiada kształt imadła, którego szczęki dokładnie obejmują łączone przez siebie skoble, zakrywając całkowicie rygiel *(11)*, przechodzący przez te ostatnie , i zabezpieczając go w ten sposób od uszkodzenia.

2. Kłódka pancerna według zastrz. 1, znamienna tem, że rygiel *(11)* posiada rozmieszczone w pewnej od siebie odległości dwie szyjki *(12)*, w które wchodzą górne krawędzie nastawiającego zatrzymy *(8)* bębenka *(4)*, gdy ten ostatni zostanie obrócony około swej osi o 90^0.

IV.

1. Maszyna do wtapiania słupków w bańki żarówek lub naczyń podobnych, posiadająca ruchomy stół o przerywanym ruchu obrotowym oraz szereg nieruchomych palników gazowych, umocowanych wzdłuż obwodu stołu, znamienna tem, że jest zaopatrzona w wirujące głowice *(4)*, umieszczone na stole *(3)*, w których umocowywa się bańki *(1)* i słupki *(2)* podczas ich łączenia ze sobą, dzięki czemu bańki i słupki, wirujące w płomieniach palników, ogrzewają się równomiernie.

2. Maszyna według zastrz. 1, znamienna tem,

że głowice *(4)* są zaopatrzone w zwierające się sprężyście szczęki ruchome *(5)*, zaciskające szyjkę bańki *(1)*.

3. Maszyna według zastrz. 2, znamienna tem, że końce szczęk ruchomych *(5)* posiadają kształt litery V.

V.

Siewnik do sztucznych nawozów, znamienny tem, że na dźwigni *(6)*, osadzonej ruchomo na wale wysiewnym *(2)*, znajduje się kółko zębate *(5)*, zazębiające się z kółkiem zębatem *(3)*, zamocowanem na osi *(1)* kół biegowych, oraz kółkiem zębatem *(4)*, pzyczem dźwignia *(6)* jest wodzona wzdłuż prowadnicy *(7)*, przymocowanej do skrzyni wysiewnej.

VI.

Sposób wytwarzania amonjaku z gazu, zawierającego cyjanowodór, znamienny tem, że do mieszaniny zawierającej wodór doprowadza się tlen lub zawierający tlen gaz, np. powietrze, poczem dopiero mieszaninę tę przepuszcza się ponad katalizatorem w temperaturze podwyższonej, wskutek czego cyjanowodór przetwarza się w amonjak.

VII.

1. Sposób otrzymywania chlorku ołowiu z materjału, zawierającego związki ołowiu i siarki, znamienny tem, że ołów przeprowadza się w sierczan ołowiu, który w zamkniętem naczyniu przy temperaturze

powyżej 100° C traktuje się roztworami, zawierającemi chlorki.

2. Sposób według zastrz. 1, znamienny tem, że na materjał, zawierający siarczan ołowiu, działa się mniej więcej 25% roztworem chlorku sodu pod ciśnieniem 4 — 5 atm przy temperaturze 140 — 150° C, poczem po wyklarowaniu roztwór filtruje się *).

KOMUNIKAT URZĘDU PATENTOWEGO RZ. P.

z dn. 24 września, 1927 r.

o klasyfikacji patentowej.

Rozwój i rozgałęzienie techniki spowodowały konieczność zmian i uzupełnień w klasyfikacji patentowej, t. j. podziale wiedzy technicznej, stosowanym przez Wydział zgłoszeń wynalazków Urzędu Patentowego Rz. P. oraz — w zakresie wzorów użytkowych — przez Wydział zgłoszeń wzorów tegoż Urzędu, a ogłoszonym w *Wiadomościach Urzędu Patentowego* Nr. 1 z dnia 26 maja 1924 r.

Nowa, obecnie obowiązująca, klasyfikacja patentowa otrzymuje brzmienie następujące:

Klasa 1. Przygotowywanie rud i paliwa (również przygotowywanie śmieci i odpadków paliwa).

(Przygotowywanie torfu kl. 10 c. Urządzenia rozdrabiające kl. 50 c. Przygotowywanie piasku formierskiego kl. 31 c. Przygotowywanie gliny kl. 80 a, b).

a) Przygotowywanie oprócz magnetycznego, elektrycznego (lb) i spławiania (lc).

b) Przygotowywanie magnetyczne i elektryczne (por. kl. 31 c, przygotowywanie piasku formierskiego i kl. 50 a).

---

*) Przedruk z wydawnictwa Urzędu Patentowego Rz. P.

c) Przygotowywanie zapomocą spławiania (również osadzanie różnicowe).

Klasa 2. Piekarstwo.

a) Piece piekarskie (łącznie z oświetleniem), maszyny i przybory piekarskie.

b) Maszyny i przybory do wyrobu i obróbki ciasta (łącznie z maszynami i przyborami do krajania sucharów i klusek).

c) Sposoby przyrządzania ciasta i pieczenia, również proszek do pieczenia.

Klasa 3. Odzież (oprócz kapeluszy kl. 41, szycia i haftowania kl. 52 oraz obuwia kl. 71).

a) Bielizna, również bielizna trwała i papierowa (dział mechaniczny; dział chemiczny kl. 8 k), odzież spodnia, pończochy, gorsety.

b) Części odzieży (również szelki, krawaty, rękawiczki, przytrzymywacze kapeluszy do nich przymocowane i inne) oraz dodatki i materjały odzieżone (o ile nie należą do kl. 25 i 86).

c) Zapięcia do odzieży (zamknięcia sznurowe kl. 71 b).

d) Pomocnicze środki krawieckie (bieliźniane por. kl. 3 a). (Przybory do szycia kl. 52 a).

e) Kwiaty sztuczne, namiastki włosów, maski do przebierania się, pióra, wyroby futrzane (maszyny do postrzygania kl. 28 b).

Klasa 4. Oświetlenie zapomocą materjałów palnych i palniki grzejne wogóle.

a) Latarnie, lampy górnicze, (lichtarze choinkowe kl. 34 l), pochodnie, części do lamp (palniki kl. 4 g) i podstawki do przedmiotów oświetlających.

b) Wzmacnianie i rozdział światła, również światła elektrycznego (por. kl. 21 f; 42 h).

c) Zbiorniki do gazu (konstrukcja kl. 37 f), regulatory ciśnienia i zużycia, stosowane przy oświetleniu, regulatory ciśnienia, o ile mogą być stosowane tak przy oświetlaniu, jak również do silników gazowych (regulatory ciśnienia do silników gazowych kl. 46 c), regulatory krążenia do instalacyj o gazie sprężonym (poza tem regulatory krążenia gazu kl. 26 a), prowadzenie i rozdział paliwa gazowego, urządzenia do mieszania gazu z powietrzem i podobne (mieszaniny gazowe kl. 26 c), instalacje do wytwarzania gazu sprężonego.

d) Urządzenia do zapalania i do gaszenia, również elek-

tryczne, o ile nie chodzi o konstrukcję łączników (wtedy kl. 21 c), (katalityczne samozapalacze gazu i ich wyrób pod 4 e).

e) Samozapalacze gazu (katalityczne).

f) Żarzywa.

g) Palniki (palniki do opalania gazem klasa 24 c; — do pieców grzejnych i kuchennych kl. 36 b; — do pieców metalurgicznych kl. 18 b, c; 40 a, d; — do pieców destylacyjnych kl. 10 a; — do palenisk na płynne paliwo kl. 24 b) oraz ulatniaki do paliwa płynnego, o ile są one połączone z palnikiem (niezależnie ulatnia do paliwa płynnego kl. 26 a, c; ulatniaki, stanowiące część silnika, kl. 46 c), umieszczenie palnika w lampie i połączenie palnika z innemi częściami lampy celem wzmożenia jego działania.

Klasa 5. Górnictwo (wydobywanie torfu 10 c; wydobywanie gliny 80 a).

a) Głębokie wiercenia do celów górnictwa oraz poszukiwania ropy naftowej, gazów, wody; również sposoby i urządzenia do wydobywania ropy i gazów z głębokich otworów wiertniczych (pompy do tłoczenia ropy i wody z gotowych otworów wiertniczych kl. 59, wiercenie szybów i wykonywanie innych wyrobisk o większym przekroju, jak kominy, chodniki, wiercone kominy powietrzne kl. 5 c) świdry, por. kl. 5 b (wiercenie otworów strzałowych) i kl. 45 f; 84 c (świdry do wykonywania otworów na płonki i paliki).

b) Roboty górnicze przy urabianiu złoża (rozsadzanie zapomocą materjałów wybuchowych kl. 78 e).

c) Wykonywanie poszukiwawczych i przygotowawczych robót górniczych (budowa szybów, szybów ślepych, kominów, chodników, przecznic, sposoby odbudowy złoża, obudowa kopalni) (por. kl. 5 d).

d) Przewietrzanie kopalni, zwalczanie niebezpieczeństw kopalnianych; przewożenie, podsadzanie i podobne czynności.

Klasa 6. Piwo, okowita, drożdże, wino, ocet.

a) Słód, chmiel, drożdże.

b) Zacier i brzeczka (przyrządzanie i fermentacja), destylowanie i rektyfikacja płynów alkoholowych.

c) Przyrządzanie wina i innych napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa.

d) Pasteryzowanie, wyjaławianie, konserwowanie, oczyszczanie, odmętnianie i wytrzymywanie.

e) Przyrządzanie octu.

f) Czyszczenie beczek, maszyny do smołowania i odsmołowywania, wypalacze beczek, urządzenia do zabijania czopów, czopy fermentacyjne, przybory kiperskie.

Klasa 7. Wyrób i obróbka blachy, rur metalowych, drutu oraz walcowanie metali (nakładanie kl. 49 l; inne powłoki metalowe kl. 48 a, b; odlewanie rur kl. 31 c).

a) Walcowanie metali.

b) Wyrób blachy, drutu i rur metalowych, oprócz kl. 7 a (wraz z piecami).

c) Obróbka i przeróbka blachy i rur (nożyce do blachy kl. 49 c oraz lutowanie kl. 49 g), również uszczelnianie i obcinanie rur.

d) Obróbka i przeróbka drutu.

e) Wyrób igieł i szpilek oraz gwoździ, również zapomocą tłoczenia, walcowania i wycinania.

f) Wyrób rozmaitych przedmiotów zapomocą walcowania (śruby, koła, pierścienie, kadzie, kule i tym podobne przedmioty).

Klasa 8. Bielenie, pranie, farbowanie, drukowanie na tkaninach i obiciach, wykańczanie.

a) Bielenie, farbowanie, merceryzowanie, przesycanie, pranie włókien przędzalniczych, przędzy, tkanin, wyrobów dzianych i t. d., pilśnienie tkanin i podobnych materjałów (dział mechaniczny).

b) Uszlachetnianie i ozdabianie przędzy, tkanin, wyrobów dzianych i t. d. (dział mechaniczny) z wyjątkiem bielenia, farbowania, drukowania, merceryzowania, przesycania, prania i pilśnienia.

c) Pokrywanie drukiem przędzy, tkanin, wyrobów dzianych, materjałów na pokrycie podłóg, ścian i t. d. (dział mechaniczny), (dział chemiczny 8 n; 15 b, k, l).

d) Czyszczenie i wykańczanie bielizny (dział mechaniczny).

e) Odpylanie, czyszczenie i odświeżanie użytkowych przedmiotów tkanych, dzianych i wykonanych w podobny sposób (dział mechaniczny), również maszyny do czyszczenia i napychania pierza; przeróbka piór ptasich na pierze.

f) Fałdowanie, mierzenie, zwijanie, układanie, zdwajanie, cięcie, ostateczne przygotowywanie, pakowanie przędzy (również kl. 76 d), tkanin, wyrobów dzianych i t. d. (dział mechaniczny).

g) Wyrób plisowań, układanie ryszki, rurkowanie (dział mechaniczny).

h) Materjały na pokrycia (linoleum, linkrusta, cerata, obicia i inne płaskie wyroby powlekane [dział mechaniczny]).

i) Bielenie i pranie (dział chemiczny).

k) Wykańczanie, merceryzowanie, przesycanie (tkaniny nieprzemakalne i ognioodporne) (dział chemiczny).

l) Materjały na pokrycie (linoleum, cerata, tektura dachowa i inne płaskie wyroby powlekane) (dzia chemiczny).

m) Barwienie i bejcowanie (dział chemiczny), wywoływanie barw na włóknach, przyrządzenia środków barwiących.

n) Drukowanie tkanin i inne ozdabianie powierzchni materjałów, włókienniczych (dział chemiczny).

Klasa 9. Wyroby ze szczeciny oraz umocowanie rączek i trzonków do nich.

a) Wytwarzanie wyrobów ze szczeciny.

b) Szczotki i pendzle do różnych celów.

c) Umocowanie rączek i trzonków do szczotek, szczotek do szorowania i mioteł (do pendzli 9 a) (por. kl. 87 d).

Klasa 10. Paliwo.

a) Tlenie, zwęglanie, koksowanie.

b) Wyrób brykietów z paliwa (prasy do brykietów kl. 80 a), podpałek i t. d., zestalenie paliwa płynnego (również kl. 23 c), ulepszanie paliwa.

c) Wydobywanie torfu, przeróbka torfu na paliwo (suszenie torfu i węgla kl. 82 a).

Klasa 11. Introligatorstwo, albumy, rejestratory do listów i teki.

a) Maszyny i przybory do broszurowania, sposoby broszurowania (również kl. 54 a).

b) Maszyny do obcinania papieru i nożyce do tektury (maszyny do cięcia taśm papieerowych kl. 55 e).

c) Introligatorskie przybory i maszyny, oraz sposoby pracy w introligatorstwie (oprócz broszurowania i obcinania; maszyny do falcowania kl. 15 e).

d) Książki, oprawy książek, okładki książek, ochraniacze do okładek książek, zakładki, rejestry książek, katalogi księgarskie i tym podobne przedmioty.

e) Albumy, teki do listów, rejestratory do listów, przebijaki do papieru, torby do listów, teki wszelkiego rodzaju, łap-

ki do papieru, oprawy do pism, bloczki kalendarzowe i do notatek i tym podobne przedmioty.

Klasa 12. Sposoby i aparaty chemiczne, o ile nie są wymienione w klasach poszczególnych.

a) Sposoby gotowania do celów chemicznych i odpowiednie naczynia, wyparowywanie, stężanie, destylowanie do celów przemysły chemicznego (oprócz desylacji suchej drzewa pod l, r i kl. 10 a oraz węgla klasa 10 a i 26 a, destylacja spisytusu kl. 6 b, wymiana ciepła kl. 17 e, r), skraplanie (skraplacze pary kl. 17 d, 14 g, skraplanie trudno skraplających się gazów drogą mechaniczną kl. 17 g).

b) Kalcynowanie, stapianie.

c) Rozpuszczanie, wyługowywanie, krystalizowanie, zgęszczanie ciał płynnych (oprócz stężanie spirytusu kl. 10 b, i nafty 10 b, i 23 c).

d) Odmętnianie, wydzielanie, przesączanie (przesączniki i prasy do przesączania).

e) Pochłanianie i czyszczenie gazów i par (czyszczenie gazów palnych kl. 26 d), oddzielanie gazów (trudno skraplających się przez skraplanie kl. 17 g), mieszanie ciał stałych z płynnemi, również mieszanie gazów i par ze sobą oraz z płynami.

f) Lewary, naczynia i zamknięcia do kwasów, urządzenia zasilające (również kl. 24 h, 26 e i t. d.), regulatory dopływu i odpływu (pompy kl. 59, konstrukcja kurków i zaworów kl. 47 g).

g) Ogólne, czysto chemiczne sposoby stosowane w przemyśle chemicznym i odpowiednie aparaty (kataliza, ogólne reakcje chemiczne i t. d.).

h) ogólne sposoby i aparaty elektrochemiczne.

i) Metaloidy i ich połączenia, oprócz wymienionych pod k.

k) Amonjak, cyjan i ich połączenia.

l) Połączenia metali alkalicznych.

m) Połączenia metali ziem alkalicznych i metali ziem.

n) Połączenia metali ciężkich.

o) Węglowodory, alkohole, aldehydy, ketony, organiczne połączenia siarkowe, połączenia uwodorodnione, kwasy karbonowe, amidy kwasu karbonowego, moczniki i połączenia osobno nie wyszczególnione.

p) Pierścienie azotowe, połączenia, zawierające azot, o nieznanej budowie.

q) Aminy, fenole, naftole, aminofenole, aminonaftole.

r) Destylacja smoły, otrzymywanie octu drzewnego i podobnych produktów (kwas octowy pod o).

Klasa 13. Kotły parowe oraz ich wyposażenie (oprócz palenisk kl. 24), również prowadzenie pary.

a) Kotły parowe (oprócz kotłów grzejnych kl. 36 c).

b) Podgrzewanie i mechaniczne czyszczenie wody zasilającej, zasilanie, regulowanie krążenia.

c) Wodowskazy, urządzenia sygnalizacyjne i bezpieczeństwa.

d) Prowadzenie, suszenie i przegrzewanie pary, odwadnianie pary.

e) Mechaniczne oczyszczanie kotłów i rur kotłowych od kamienia kotłowego, rdzy i mułu (usuwanie sadzy klasa 24 g).

f) Umocowywanie i uszlachetnianie rur (narzędzia kl. 7 c).

g) Szczególne sposoby wytwarzania pary wodnej, również opalanie kotłów zapomocą materjałów uprzednio rozgrzanych (gorący żużel, płynne metale i t. p.), paleniska zamknięte z (bezpośredniem działaniem płomieni na wodę).

Klasa 14. Silniki parowe, parowe instalacje silnikowe i niezależne od kotła parowego zasobniki pary świeżej i odlotowej.

a) Silniki parowe o tłoku, posiadającym ruch zwrotny.

b) Silniki parowe o tłoku obrotowym.

c) Turbiny parowe.

d) Posuwne stawidła suwakowe do silników parowych z tłokiem o ruchu zwrotnym (suwaki płaskie i tłoczkowe) (konstrukcje kurków kl. 47 g).

e) Obrotowe stawidła suwakowe do silników parowych z tłokiem o ruchu zwrotnym (suwaki rurowe, tarcze i kurki) oraz inne stawidła, nie wymienione pod d, e, f (konstrukcje kurków kl. 47 g).

f) Stawidła zaworowe do silników parowych z tłokiem o ruchu zwrotnym (konstrukcje zaworów kl. 47 g).

g) Części przynależne do silników parowych, również urządzenia wyrównawcze do pomp i dmuchaw bez koła rozpędowego, skraplacze, o ile wpływają na ruch silnika parowego (poza tem kl. 17 d).

h) Specjalne urządzenia do wykorzystania siły parowej i zasobniki niezależne od kotła parowego.

Klasa 15. Drukarstwo, maszyny do linjowania, maszyny do pisania, stemple (drukowanie materjałów włókienniczych, obić i linoleum kl. 8 c, n).

a) Części składowe, przybory i maszyny do składania i rozbierania składu.

b) Sposoby wyrobu i odtwarzania form drukarskich (oprócz reprodukcji fotomechanicznej kl. 57 d).

c) Urządzenia do odtworzenia form drukarskich.

d) Prasy pośpieszne, maszyny drukarskie rotacyjne, biurowe oraz prasy drukarskie pedałowe; sposoby drukowania, o ile są związane z użytkiem szczególnych maszyn.

e) Maszyny pomocnicze dla drukarni (do falcowania, dziurkowania, bronzowania, obrzeżania). Samoistne maszyny do falcowania arkuszy papieru i samoczynne urządzenia do doprowadzenia arkuszy w maszynach drukarskich i innych.

f) Maszyny do linjowania.

g) Maszyny do pisania i przynależności do nich.

h) Stemple ręczne, urządzenia do stemplowania i numerowania (stemple wypalające kl. 75 a).

i) Urządzenia do powielania (druk szablonowy pod 15 d).

k) Sposoby drukowania i powielania wraz z barwnym drukiem wytłaczanym (o ile nie są związane z użyciem szczególnych maszyn; poza tem pod d, oprócz reprodukcji fotomechanicznej kl. 57 d), wykańczanie wyrobów drukarskich, szczególne wyroby drukarskie.

l) Materjały drukarskie (płyty masy, szczególne farby [naprzykład do druku mozaikowego], środki do zwilżania z zmywania, płyty matrycowe i tym podobne materjały).

Klasa 16. Przyrządzanie nawozów i przeróbka padliny (chemiczna uprawa roli i sposoby nawożenia kl. 45 l).

Klasa 17. Wytwarzanie lodu i zimna, przechowywanie lodu, wymiana ciepła, skraplanie drogą mechaniczną trudno skraplających się gazów i mieszanin gazowych, jak np. powietrza.

a) Chłodzarki (sprężające, rozprężające, próżniowe i pochłaniające).

b) Przygotowywanie i wytwarzanie lodu (oprócz chłodzarek pod a).

c) Lodownie, szafki do lodu i do chłodzenia.

d) Skraplacze pary (również kl. 14 g).

e) Otwarte wymienniki ciepła.

f) Zamknięte wymienniki ciepła.

g) Skraplanie drogą mechaniczną trudno skraplających się gazów i mieszanin gazowych.

Klasa 18. Hutnictwo żelazne.

a) (Hutnictwo metali kl. 40; mechaniczna obróbka żelaza zapomocą walcowania, ciągnienia i t. d. kl. 7). Przygotowywanie rud, wytwarzanie surowca, wyrób surowców specjalnych, wielkie piece, ogrzewacze powietrza. Wytwarzanie żelaza w sposób bezpośredni.

b) Przeróbka surowca (rafinowanie, świeżenie, wyrób żelaza kujnego i stali), stopy.

c) Uszlachetnianie stali i żelaza (również przedmiotów jak np. narzędzi i podobnych), hartowanie, cementowanie, odwęglanie, wyżarzanie i ulepszanie.

Klasa 19 Budowa kolei żelaznych, dróg i mostów.

a) Nawierzchnia (oprócz zwrotnic [kl. 20 i] i urządzeń szczególnych do napędu elektrycznego [kl. 20 k]), narzędzia i maszyny do budowy nawierzchni torów szynowych wszelkiego rodzaju.

b) Czyszczenie dróg i placów komunikacyjnych oraz boisk do gier i sportu.

c) Budowanie dróg i placów komunikacyjnych oraz boiska do gier i sportów.

d) Budowa mostów oraz rusztowania montażowe (por. kl. 37 b).

e) Poddroże i podtorze dla dróg i kolei żelaznych wszelkiego rodzaju (roboty ziemne i skalne [pogłębiarki suche kl. 84 d], mury oporowe i okładzinowe, rowy i przepusty), wraz z urządzeniami drugorzędnemi (kamienie kilometrowe i graniczne, drogowskazy i wskaźniki wzniesienia, zagrody śniegowe i tym podobne urządzenia), również perony kolejowe.

f) Budowa tuneli.

Klasa 20. Ruch kolejowy.

a) Rozmaite koleje (atmosferyczne, pneumatyczne, balonowe, ślizgowe, o stopniowej szybkości, zębnicowe, nadziemne, wiszące, linowe, uliczne [tramwaje], transportowe i podziemne [koleje magazynowe kl. 81 e], wraz ze środkami napędnemi, o ile nie należą do b-d, i z nawierzchnią, o ile jest ona zależna od budowy środków napędnych (poza tem kl. 19 a).

b) Parowozy i wagony silnikowe (z wyjątkiem kotłów kl. 13, palenisk i części przynależnych kl. 24, silników parowych kl. 14, urządzeń skraplających kl. 14g, 17d, mechanizmów do dzwonienia kl. 74 d, napędu elektrycznego 20 l), również piasecznice do wagonów kolei ulicznych.

c) Wagony, drezyny i welocypedy kolejowe (meble kole-

jowe, o ile chodzi o stosowane przy nich urządzenia zabezpieczające od skaleczeń podczas zderzenia [poza tem kl. 34g], oprócz sprzęgieł rurowych do ogrzewania i podobnych części [kl. 47f]), również wagony zderzakowe do ochrony podczas zderzeń.

d) Podwozie, osie, urządzenia do nastawiania osi, maźnice, koła, resory, urządzenia ochronne.

e) Sprzęgi, urządzenia ciągowe i zderzakowe.

f) Hamulce o ile są umieszczone w pojazdach (również hamulce powietrzne sterowane elektrycznie).

g) Przesuwnice, obrotnice, kolumny wodociągowe, kozły zderzakowe. urządzenia do przestawiania lub wymiany osi, kozły ruchome, urządzenia do wsiadania podczas jazdy i do przeładowywania i tym podobne.

h) Środki pomocnicze dla ruchu (urządzenia w parowozach i wagonach do wskazywania wadliwych miejsc na torze [również kl. 19a], przyrządy do pomiaru obręczy, przyrządy pomocnicze do ruszania z miejsca, hamulce siłozbiorcze, hamulce szynowe, klocki wstrzymujące, urządzenia do stawiania na torze i usuwania z toru, przyrządy do przesuwania wagonów, urządzenia do mycia wagonów, przyrządy do chwytania toreb pocztowych i t. d.).

i) Zwrotnice (zwrotnice przewodzące prąd pod 20k), przegrody drogowe, sygnały (łącznie z przyrządami sygnalizującemi stacje), oraz wszelkiego rodzaju zabezpieczenia pociągów.

k) Instalacje dla elektrycznych kolei żelaznych (o ile nie chodzi o budowę kolei wogóle [kl. 19a]), przewodzące prąd lub izolujące złącza szynowe, instalacje przewodów nadziemnych i podziemnych.

l) Środki do napędu elektrycznych kolei żelaznych: elektryczne oraz mieszane (elektryczne w połączeniu z innemi źródłami energji), odbieracze prądu, silniki i ich sterowanie, hamulce elektryczne (elektrycznie sterowane hamulce powierzne i im podobne kl. 20f).

Klasa 21. Elektrotechnika.

a) Elektryczne przesyłanie sygnałów.

a¹) Telegrafja elektryczna.

a²) Telefonja.

a³) Urządzenia telefoniczne pośredniczące.

a⁴) Przesyłanie sygnałów zapomocą drgań elektrycznych o dużej częstotliwości.

b) Ogniwa galwaniczne, akumulatory i ogniwa termoelektryczne (ładowanie i wyładowywanie akumulatorów pod c).

c) Przewody i instalacje elektryczne (kable i przewody napowietrzne, izolatory, łączniki, regulatory, sposoby łączenia, bezpieczniki i urządzenia odgromnikome).

d) Maszyny elektryczne: prądnice, silniki i przetwornice oraz układy rozdzielcze.

d[1]) Prąd stały.

d[2]) Prąd zmienny.

e) Technika pomiarów elektrycznych.

f) Oświetlenie elektryczne (lampy łukowe, reflektory, urządzenia wciągowe do lamp [również kl. 35c], żarówki i oprawki, rurki Geisslera, lampy katodowe, lampy o świetle jarzącem i inne lampy tego rodzaju do oświetlania elektrycznego).

g) Ogólne przybory i sposoby elektryczne oprócz elektrochemicznych (elektromagnesy, przerywacze samoczynne, kondensatory, rurki próżniowe, przyrządy rentgenowskie, urządzenia do elektroterapji i radjoterapji).

h) Sposoby i urządzenia elektryczne do ogrzewania, gotowania, parowania i topienia, o ile chodzi o wytwarzanie ciepła, oraz obróbki metali zapomocą ciepła, w szczególności elektryczne sposoby i urządzenia do spawania i lutowania.

Klasa 22. Farby, pokosty, lakiery, powłoki, kleiwo.

a) Azobarwniki, azooksybarwniki i barwniki hydrazonowe.

b) Barwniki dwu i trójfenilometanowe, ftaleiny, pironiny, auraminy, akridyny, barwniki antracenowe i inne barwniki oksyketonowe, naftazaryna.

c) Azyny, oksazyny, tiazyny, induliny, safraniny, eurodyny, indofenole.

d) Barwniki siarkowe.

e) Indygo i inne barwniki, nie wyszczególnione pod a-d.

f) Farby pigmentowe (farby mineralne i bronzowe, lakiery barwne).

g) Atramenty, farby do znaczenia, farby malarskie, farby drukarskie, smarowidła, powłoki.

h) Żywice, pokosty, lakiery, politury, smoła twarda (pak), kotły do gotowania smoły oraz środki do suszenia.

i) Kity, kleje i inne kleiwo (również kl. 89i), szczeliwo do obręczy rowerów.

Klasa 23. Przemysł tłuszczowy i olejowy.

a) Otrzymywanie i czyszczenie tłuszczów i olejów tłuszczowych, przyrządy do topienia, chłodzenia i destylowania,

tłuszcze z wody ściekowej, lanolina, oddzielanie i czyszczenie olejów eterycznych, zestawianie pachnideł.

b) Oleje mineralne, parafina i wosk ziemny.

c) Smary i nafta w stanie stałym (również kl. 10b).

d) Kwasy tłuszczowe, świece (dział chemiczny, wraz z przyrządami do destylowania).

e) Mydła, preparaty mydlarskie, również mydła żywiczne do klejenia papieru, mydła lecznicze, gliceryna (dział chemiczny wraz z przyrządami do gotowania i destylowania).

f) Tłuszcze, mydła i świece (dział mechaniczny).

Klasa 24. Instalacje paleniskowe.

a) Paleniska na paliwo stałe wogóle do celów przemysłowych, o ile chodzi o osiągnięcie dobrego spalania i o niszczenie dymu: do kotłów wszelkiego rodzaju, do pieców płomiennych, pieców do topienia, tyglowych, żarowych, do rozpalania pieców szybowych i pieców do wypalania, do pieców piekarskich, panwi browarniczych i kotłów do gotowania parą (do pieców pokojowych i kuchennych kl. 36a).

b) Paleniska na paliwo płynne (konstrukcja palników kl. 4g) wytwarzanie gazu olejowego i tłuszczowego kl. 26).

c) Paleniska gazowe (paleniska regeneracyjne z częściami przynależnemi, piece retortowe i muflowe, piece płomienne).

d) Piece do spalania zwłok i śmieci.

e) Przyrządy do wytwarzania gazu (gazownice, generatory gazu). Wytwarzanie gazu z paliwa stałego zapomocą środków karburacyjnych powietrza, pary wodnej).

f) Ruszty i czyszczenie rusztów, wraz z urządzeniami do przegarniania.

g) Urządzenia kominowe, wyciory, przybory kominiarskie, urządzenia do czyszczenia rur i kanałów ogniowych od pozostałości spalenia, usuwania popiołu i osadzania dymu oraz iskrochrony.

h) Urządzenia zasilające.

i) Poszczególne urządzenia do doprowadzania pary i powietrza, regulatory ciągu, urządzenia do wzmożenia ciągu w kominie (dmuchawki).

k) Drzwiczki paleniskowe, przewały paleniskowe, wstawki do płomienic oraz inne wstawki, służące do gromadzenia ciepła, obmurowanie kotłów, urządzenia do zapalania i gaszenia, urządzenia ochronne przeciw wydobywaniu się spalin.

l) Paleniska na paliwo sproszkowane (pył węglowy).

m) Nadzór nad instalacjami paleniskowemi (przyrządy i urządzenia miernicze kl. 42 c, d, e, f, i, k, l).

n) Wytwarzanie ciepła zapomocą środków specjalnych.

Klasa 25. Splatanie, wyrób koronek, dzianie i wyrób pasmanteryj.

a) Wyrób tkanin oczkowych i dzianych.

b) Splatanie i wyrób koronek (również wyrób tiulów).

c) Pasmanterje (wyrób wstążek i tasiem kl. 86 c).

d) Obicia (wyrób dywanów wiązanych i podobnych wyrobów) (haftowanie igłą kl. 52 b).

e) Wiązanie sieci (oprócz siatek drucianych kl. 7 d).

Klasa 26. Wytwarzanie gazu zapomocą odgazowywania paliwa stałego (np. gazu świetlnego) przy otrzymywaniu koksu jako produktu ubocznego klasa 10 a). Wytwarzanie gazu zapomocą suchej destylacji paliwa płynnego (gaz olejowy). Wytwarzanie gazu zapomocą katalizatorów, np. przetwarzanie tlenków węgla i wodoru na metan. Wytwarzanie gazów palnych zapomocą karburowania (karburatory do silników klasa 46 c^2). Gazy palne w ogólności (wytwarzanie wodoru klasa 12i; wytwarzanie gazu w generatorach klasa 24 e; gromadzenie i rozdział gazu klasa 4 c). Oczyszczanie gazu węglowego i acetylenowego.

a) Wytwarzanie gazu węglowego zapomocą suchej destylacji.

b) Wytwarzanie gazu palnego drogą mokrą.

c) Sposoby i urządzenia do karburowania w celu wytwarzania gazu powietrznego (karburatory do silników klasa 46c^2). Wytwarzanie mieszanin palnych z gazów chłodnych (urządzenia do mieszania gazów do celów oświetlenia kl. 4 c).

d) Czyszczenie gazu węglowego i acetylenu.

e) Urządzenia do ładowania i wyładowywania retort do wytwarzania gazu.

Klasa 27. Dmuchawy, pompy powietrzne, względnie sprężarki.

a) Dmuchawy miechowe.

b) Pompy powietrzne, względnie sprężarki, z tłokami o ruchu zwrotnym do celów ogólnych, oraz sprężanie gazów zapomocą tłoków płynowych (oprócz pompek powietrznych do rowerów kl. 63 e, konstrukcyj zaworów kl. 47 g, wyrównywaczy prężności kl. 14 g. regulowania elektrycznych silników napęd-

nych kl. 21 c, sprężarek tłokowych do chłodzarek kl. 17 a, pomp w skraplaczach do silników parowych kl. 14 g).

c) Dmuchawy obiegowe i obrotowe.

d) Strumienice, dostarczające środki gazowe do celów ogólnych.

Klasa 28. Garbarstwo, obróbka skór surowych, obróbka i przeróbka skóry.

a) Chemiczna obróbka i przeróbka skór surowych i skóry wogóle (również garbniki naturalne i sztuczne mieszanki garbnikowe, nasycanie i konserwacja skór) smarowidło do obuwia, lakiery i powłoki do skór kl. 22 g; barwienie skóry kl. 8 m).

b) Mechaniczna obróbka i przeróbka skór surowych i skóry wogóle barwienie skór surowych i skóry, wyrób pasów pędnych, maszyny do postrzygania i wykańczania futer, urządzenia garbarskie, dział mechaniczny (dział chemiczny kl. 28 a) (siodlarstwo kl. 56 a; wyrób obuwia kl. 71 c).

Klasa 29. Włókna przędzalnicze.

a) Uzyskiwanie włókien przędzalniczych drogą mechaniczną.

b) Uzyskiwanie włókien przędzalniczych drogą chemiczną, również karbonizacja.

Klasa 30. Pielęgnowanie zdrowia i weterynarja.

a) Przyrządy, przybory i sposoby postępowania do celów diagnozy i chirurgji wraz z położnictwem (również noże do wycinania nagniotków, przybory do szczepienia).

b) Chirurgja zębów, wstawianie i czyszczenie zębów, wykałaczki do zębów, przyrządy do płókania ust, przybory do pielęgnowania zębów i jamy ustnej (szczotki do zębów kl. 9).

c) Weterynaryjne przyrządy, przybory i maszyny.

d) Członki sztuczne (protezy), łubki, bandaże, opatrunki, opaski i okłady (opaski przepuklinowe, worki do lodu, suspensorja, urynały, przyrządy zapobiegawcze przeciwko moczeniu w łóżku i polucjom, pessarja, prostowacze, wkładki dla płaskostopowców, krążki do nagniotków, respiratory, przyrządy zapobiegawcze przeciw chrapaniu); okulistyka i leczenie uszu (ototerapja), ochrona oczu i uszu (okulary ochronne, sztuczne oczy, tłumiki dźwięków i sztuczne błony bębenkowe).

e) Transport i układanie chorych (również baseny dla cho-

rych), stoły i fotele operacyjne (również dentystyczne), urządzenia pogrzebowe.

f) Gimnastyka lecznicza (gimnastyczne przybory pokojowe kl. 77 a), urządzenia do masażu, kąpielowe i do mycia, do szczególnego leczenia i dla osobnych części ciała (również proste bidety).

g) Przygory i maszyny farmaceutyczne, urządzenia do zażywania lekarstw, butelki do ssania i smoczki, butelki do spluwania.

h) Sposoby leczenia (oprócz chirurgicznych), środki lecznicze, leczenie zębów (chemiczne), środki kosmetyczne.

i) Odkażanie i wyjaławianie, sposoby i przyrządy (również kl. 6 d, 53 c i 85 a, h), materjały opakunkowe, przechowywanie zwłok.

k) Urządzenia do ssania, pompowania, wstrzykiwania i rozpylania do celów leczniczych (bańki, pompki do mleka, irygatory strzygawki, dmuchawki do proszku, bibety z urządzeniami do pryskania, rozpylacze, inhalatory, urządzenia do oddychania, urządzenia do ogłuszania, znieczulania i usypiania), katetery, dylatatory, wprowadzanie lekarstw do jam ciała.

Klasa 31. Odlewnictwo (odlewnictwo metali) wraz z należącem do niego formierstwem.

a) Piece do topienia i inne.

b) Maszyny do formowania.

c) Odlewnictwo i formierstwo wogóle.

Klasa 32. Szkło.

a) Wyrób, formowanie, formowanie uzupełniające oraz wykańczanie szkła, szkła kwarcowego i t. d. (szlifowanie i polerowanie kl. 67).

b) Dobór składników chemicznych (stopy szkła, topniki, barwienie i odbarwianie) oraz ozdabianie szkła zapomocą zmiany powierzchni (szkło katedralne, trawienie oraz obróbka zapomocą strumienia piasku), (strumienice piaskowe kl. 67), malowanie na szkle (również klasa 75 d), powlekanie szkłem lub metalem (wyrób zwierciadeł sposobem galwanicznym kl. 48 a), szklenie sztuczne (ozdabianie powierzchni kl. 75).

Klasa 33. Przybory do użytku osobistego i podróżne.

a) Parasole, laski, laski i parasole z siedzeniami, wachlarze.

b) Woreczki do pieniędzy i sakiewki (również kl. 43 a), torby podróżne, kufry i kosze podróżne.

c) Przybory toaletowe (rurki, maszynki do grzania rurek, przyrządy do zawijania włosów, klamry do włosów [szpilki do włosów kl. 44a], przybory fryzjerskie [fotele fryzjerskie i do golenia kl. 34 g], grzebienie wszelkiego rodzaju, opaski do wąsów i brody, haczyki do zapinania obuwia i rękawiczek, obcinacze i pilniki do paznokci i tym podobne przedmioty).

d) Wyposażenie wojskowe i podróżne (namioty, tornistry [również do użytku szkolnego], plecaki, butelki polowe, hamaki, siedzenia i oparcia do podróży w pojazdach, urządzenia do trzymania i noszenia, trzymadła do kwiatów, oprawki do biletów jazdy, trzymadła i przybory do noszenia parasoli, lasek, wachlarzy, pakunków, książek oraz tym podobne przybory, (Ładownice do nabojów kl. 72 d, przybory do czyszczenia kl. 34 c).

Klasa 34. Maszyny, przybory i wszelkiego rodzaju przedmioty do gospodarstwa domowego (pranie kl. 8 d), również meble.

a) Naftowe, gazowe, spirytusowe i podobne urządzenia do gotowania (palniki kl. 4 g).

b) Maszyny i przybory do rozdrabiania produktów spożywczych dla ludzi (również wydrążacze owoców oraz urządzenia do obierania i rozdrabniania warzyw i owoców w celu przeróbki poszczególnych ziemiopłodów [przeróbka masowa kl. 45 e]), (do mięsa kl. 66 b).

c) Maszyny i przybory do porządkowania mieszkania, czyszczenia mebli, statków domowych, odzieży i t. d. (maszyny do trzepania dywanów oraz czyszczenie mebli i tym podobnych przedmiotów zapomocą powietrza ssanego i sprężonego kl. 8 e, czyszczenie baniek na mleko i szklanek do piwa kl. 64 b, czyszczenia okrętów kl. 65 a^5).

d) Przybory do palenisk pokojowych i kuchennych.

e) Wyposażenie drzwi i okien oraz przybory i przedmioty do ich zawieszania, również klocki i kołki murowe (uszczelnianie okien i drzwi kl. 37 d, okucia kl. 68 c).

f) Sprzęty pokojowe, stołowe i do mieszkań (meble pod 34 g, h, i).

g) Meble do siedzenia i leżenia, również krzesła i łóżka podróżne i polowe, ławki i fotele fryzjerskie, oparcia dla ramion, nóg i głowy w meglach do siedzenia i leżenia oraz niezależne siedzienia kolejowe bez urządzeń zabezpieczających podczas zderzeń (krzesła dziecięce pod h, parasole i laski

z siedzeniem kl. 33 a, krzesła z urządzeniami do wrzucania monet kl. 43 b), łóżka (również materace) (łóżka okrętowe kl. 65 a, łóżka do wagonów sypialnych kl. 20 c, okucia do łóżek pod i), kanapy, łóżka zamienne w postaci kanapy, szafy, krzesła, kufra i t. d., materace, siatki ochronne przeciw owadom i trzymadła do prześcieradeł.

h) Meble dziecięce, urządzenia do noszenia dzieci (wózki dziecięce kl. 63 b).

i) Stoły i szafy, również stoły do gry, biurka, stoły do rysowania, podróżne i stoły z pulpitami, pulpity do czytania, ławki szkolne, tablice ścienne (powierzchnie do pisania na tablicach kl. 70 e), trzymadła do map ściennych i stalugi malarskie, jak również komody i meble zamiene (oprócz wymienionych pod g), krążki okucia i części do mebli, złącza meblowe wogóle, złącza do stołów i szaf (zamki kl. 68 a, zasuwy kl. 68 b i zawiasy kl. 68 c).

k) Urządzenia i przybory do utrzymania ciała w czystości (również kl. 30 f i 85 f), ustępy (klozety) z wyjątkiem ustępów spłókiwanych kl. 85 h), przybory do ustępów wszelkiego rodzaju.

l) Przybory kuchenne i domowe oprócz wymienionych pod a — f oraz k, rozmaite przedmioty do użytku osobistego (pachołki i łopatki do obuwia i t. d.) i do użytku szczególnego (pałączki i wyprostowywacze do ubrania [wieszadła kl. 34 f, wieszadła z zamknięciami kl. 68 a], również wodotryski pokojowe oraz ozdoby i oświetlenie choinkowe, naczynia sprzedażne, o ile nie służą do reklamy (kl. 54 g), lub o ile nie są połączone ze szczególnem urządzeniem do mierzenia (kl. 42 e), skrzynki do listów do użytku domowego i skrzynki do śniadań (skrzynki pocztowe do listów kl. 81 e), schodki (drabinki) do użytku domowego, nosidła do butelek (skrzynki do butelek kl. 81 c), urządzenia zapobiegające wybuchom naczyń oraz urządzenia do zlewania do użytku domowego (do naczyń w składach kl. 81 e).

Klasa 35. Dźwignice.

a) Wyciągi.

b) Żurawie i suwnice.

c) Dźwigarki (windy) i wielokrążki.

d) Urządzenia do podnoszenia (pomosty pochyłe, dźwigniki [lewary], urządzenia do poddawania worków, narzędzia do unoszenia ciężarów, podnoszenie zapomocą wyporu wody lub powietrza), (transport pneumatyczny kl. 81 e).

Klasa 36. Instalacje grzejne i wentylacyjne w budynkach.

a) Piece grzejne i ogniska na paliwo stałe, również piece opalane miałem.

b) Piece grzejne i ogniska na paliwo gazowe i płynne oraz do opalania równocześnie rozmaitem paliwem.

c) Ogrzewanie centralne, ogniska do gotowania parą (garnki do gotowania parą kl. 34 l, odwadniacze pary kl. 13 d, konstrukcje zaworów kl. 47g).

d) Urządzenia wentylacyjne, nasady kominowe, nawilżacze powietrza.

e) Ogrzewacze płynów (piece kąpielowe) i przewody do zaopatrywania w ciepłą wodę.

f) Regulatory ciepła.

Klasa 37. Budownictwo lądowe.

a) Konstrukcje dźwigające i ograniczające przestrzeń (stropy, ściany, dachy), wraz z zewnętrznem pokryciem ścian oraz urządzeniami do osuszania i izolowania).

b) Części budolwane z kamienia drzewa i żelaza (kamienie i płyty budowlane; podpory dźwigary i pale z drzewa, żelaza i żelazobetonu; połączenia kamieni, drzewa i żeleza).

c) Pokrycia dachu oraz okna dachowe, oświetlenia górne i urządzenia odwadniające.

d) Wewnętrzne i zewnętrzne wykończenie budynków (schody, podłogi, okna i drzwi oraz ich uszczelnienia, okiennice, markizy, żaluzje, urządzenia do zawieszania dzwonów wieżowych [urządzenia do dzwonienia kl. 74 a] jak również środki do osiągnięcia akustyczności, oklejania obiciami, obijanie i tynkowanie [malowanie kl. 75 c]; wykładanie taflami, umocowanie chorągwi i odgromników, kraty i ogrodzenia [również kl. 7 d], kołowroty).

e) Budowa rusztowań oraz urządzenia pomocnicze do budowy (również kl. 19 d i e).

f) Budowle wszelkiego rodzaju (budowa teatrów i cyrków, zabudowania gospodarstw rolnych, budowle sportowe, lodownie i piwnice, [lodownie również kl. 17 c), śpichlerze komorowe [silosy] [również kl. 81 e], budynki na sale i panoramy, zbiorniki gazu, zbiorniki do gromadzenia wody [przegrody dolin kl. 84 a], budynki rozbieralne i przenośne i tym podobne) wraz z budową kominów, kanałami do usuwania śmieci, dołami ustępowemi i urządzeniem grobów.

Klasa 38. Obróbka i konserwacja drzewa.

a) Piłowanie oraz ostrzenie i wyprawianie pił (urządzenia ochronne pod e).

b) Struganie, wiercenie, frezowanie, toczenie oraz maszyny uniwersalne (narzędzia pod e).

c) Fornierowanie, szlifowanie, polerowanie (politury kl. 22 h, zdobienie kl. 75), wyrób listew i skosów (uciosów), urządzenia do napinania ram (pozłacania listew i sposoby lakierowania drzewa i podobnych materjałów kl. 75 c).

d) Wyrób zębów i czopów oraz skrzynek, kufrów i pudełek, jak również dłubarki i maszyny do zabijania gwoździ.

e) Maszyny i urządzenia pomocnicze, narzędzia, urządzenia ochronne (również do pił).

f) Gięcie, wyrób beczek i kół.

g) Trzcina, korek i podobne materjały (dział mechaniczny).

h) Sposoby i urządzenia do suszenia i przesycania (wyługowywania, konserwacji, nadawania ognioodporności, zabarwiania na wskroś i bejcowania) drzewa, trzciny, korka i podobnych materjałów.

i) Zdejmowanie kory, wyrób arkuszów fornierowych, wiórów drzewnych, drutu drzewnego oraz wełny drzewnej.

k) Sposoby i maszyny do celów szczególnych (wyrób gontów, kołków do paczek, płytek do posadzki, kołków i t. d. z drzewa).

Klasa 39. Róg, kość słoniowa i inne materjały snycerskie (oprócz drzewa kl. 38), kauczuk, gutaperka i inne masy plastyczne.

a) Dział mechaniczny.

b) Dział chemiczny.

Klasa 40. Hutnictwo, stopy, (oprócz wytwarzania żelaza kl. 18 oraz wyrobu blachy i drutu kl. 7 a, b); uszlachetnianie metali i stopów wogóle (oprócz żelaza i stopów żelaza kl. 18 c).

a) Hutnictwo metali.

b) Stopy (oprócz stopów żelaza 18 b, por. też 40 c).

c) Elektrometalurgja.

d) Uszlachetnianie metali i stopów wogóle, oprócz żelaza i stopów żelaza (kl. 18 c).

Klasa 41. Kapelusznictwo i pilśnienie.

a) Wyrób kapeluszy.

b) Wykańczanie kapeluszy.

c) Hełmy, czapki, kapelusze słomiane, kapelusze składane i tym podobne oraz przynależności.

d) Pilśnienie.

Klasa 42. Przyrządy.

a) Matematyczne przybory rysunkowe (cyrkle, przyrządy do rysowania krzywych, cyrkle do odmierzania, grafjony, pantografy, przyrządy do rysunków perspektywicznych).

b) Przybory pomiarowe (miary długości i przyrządy do mierzenia grubości, przyrządy podziałowe, przyrządy do mierzenia drzewa, warsztatowe przybory pomiarowe [kalibry, wzorcowniki]), (przyrządy do mierzenia obrysów i kształtów kl. 75).

c) Przyrządy miernicze (oprócz elektrycznych): geodezyjne i żeglarskie z przyborami, również przyrządy z bąkiem.

d) Przyrządy rejestrujące i wskazujące do powszechnego zastosowania.

e) Mierniki ilości znajdujących się w stanie spoczynku lub ruchu płynów, gazów i par oraz ciał ziarnistych i sproszkowanych, mierniki objętości.

f) Wagi i przyrządy do ważenia (o ile są połączone z maszynami do pakowania klasa 81 a).

g) Fonotony (maszyny mówiące) i podobne urządzenia akustyczne.

h) Optyka (soczewki, zespoły soczewkowe, objektywy fotograficzne, pryzmaty i lustra, reflektory, dział optyki precyzyjnej [reflektory ogólnie kl. 4 b], lunety, mikroskopy, lupy, mikrotomy, przyrządy do mierzenia światła i barw [fotometry i kolorymetry], spektroskopy, przyrządy polaryzacyjne i projekcyjne, stereoskopy, kalejdoskopy, latarnie czarnoksięskie, okulary i binokle, przyrządy do badania oczu, pomocnicze przyrządy optyczne do fotografji i t. d.).

i) Przyrządy do mierzenia ciepła i wilgotności (termometry powietrzne, płynowe, metalowe, elektryczne, pirometry, higrometry, kalorymetry [wskaźniki na odległość kl. 74 b]), termostaty i regulatory ciepła do zastosowania powszechnego (również kl. 36 f i 45 h), szafki do nagrzewania, kąpiele wodne do utrzymywania stałej temepratury, mierzenie przewodnictwa cieplnego ciał, rozszerzalności oraz punktów topliwości i wrzenia.

k) Siłomierze (dynamometry, manometry [wskaźniki na odległość kl. 74 b], indykatory, przyrządy i maszyny do badania wytrzymałości, przyrządy do badania szczelności).

l) Aparaty do badań chemicznych i fizycznych oraz przyrządy laboratoryjne, barometry, przyrządy do brania prób.

m) Przybory do rachowania (suwaki, tarcze i tablice rachunkowe, maszyny do rachowania [rosyjskie maszyny do rachowania pod n]).

n) Początkowe pomoce naukowe do czytania, pisania i rachowania; pismo dla ociemniałych, planetarze, globusy, mapy, środki do nauczania określania miejsca i czasu, oraz do celów naukowych (zbiory naukowo-przyrodnicze [konserwacja kl. 45 l]), kalendarze (zegary kalendarzowe i kalendarze przestawialne kl. 83 a, kalendarze do zrywania kl. 11 e), rozkłady jazdy, pismo tajemne.

o) Mierniki szybkości (mierniki prądu kl. 42 c, porównaj także 63 c).

p) Mechanizmy liczące, liczniki obrotów, drogomierze, taksometry.

Klasa 43. Urządzenia kontrolujące i klasy samoczynne.

a) Urządzenia kontrolujące (kasy kontrolujące, stemple rejestrujące, przyrządy do wydawania, zmiany, sortowania, liczenia i sprawdzania pieniędzy, pochewki do pieniędzy, kontrola opłat za przejazd, biletów przejazdowych, kart wyścigowych [kleszcze do stemplowania, szafki do biletów przejazdowych], przyrządy do stemplowania przesyłek pocztowych, kontrola robotników, stróżów, czasu wyścigów, lotu i gier, przyrządy do przeprowadzania wyborów i do głosowania, urządzenia do sortowania i znaczenia kart do liczenia [maszyny statystyczne]).

b) Kasy samoczynne (również kl. 51 d i 57 a).

Klasa 44. Norymberszczyzna, ozdoby, przybory do palenia, zażywania tabaki i żucia.

a) Norymberszczyzna.

b) Przybory do palenia, zażywania tabaki i żucia z przynależnościami (obcinacze cygar, zapalniczki, tabakierki i t. d.).

Klasa 45. Gospodarstwo rolne i leśne, ogrodownictwo, uprawa winogron i sadownictwo, mleczarstwo, hodowla i pielęgnowanie zwierząt, łowiectwo i tępienie zwierząt, podkuwanie.

a) Uprawa roli.

b) Sianie i nawożenie.

c) Zbieranie ziemiopłodów.

d) Kieraty i deptaki.

e) Obróbka zebranych ziemiopłodów, prasy do siana i sło-

my, wydrążacze owoców, maszyny do drobienia, łuszczenia i obierania warzyw i owoców dla przeróbki masowej (dla pojedyńczych płodów kl. 34 b).

f) Ogrodownictwo, uprawa warzyw, owoców, winogron i chmielu, leśnictwo.

g) Mleczarstwo, dział mechaniczny (dział chemiczny kl. 53 e).

h) Hodowla zwierząt, urządzenia do przewożenia żywych ryb, akwarja, rybołówstwo.

i) Podkuwanie.

k) Łowiectwo, przyrządy do tępienia zwierząt i wypleniania roślin.

l)Konserwowanie zwierząt i roślin, chemiczna i elektryczna uprawa roli, sposoby nawożenia, środki chemiczne do tępienia zwierząt i wypleniania roślin.

Klasa 46. Silniki spalinowe, o sprężonem powietrzu, sprężynowe i inne.

a) Spalinowe silniki tłokowe w ogólności.

Spalinowe silniki tłokowe z walcowym tłokiem o ruchu zwrotnym; cylinder nieruchomy, wahający się lub krążący (kl. 46 a^1 — 46 a^4), silniki spalinowe o tłoku obrotowym (kl. 46 a^5).

a^1) Spalinowe silniki tłokowe na paliwo gazowe (gazowe silniki wybuchowe z zapłonem postronnym lub z samozapłonem).

a^2) Spalinowe silniki tłokowe na paliwo płynne (oleje) z zapłonem postronnym lub z samozapłonem w roboczym cylindrze.

a^3) Spalinowe silniki tłokowe na paliwo stałe.

a^4) Szczególne ustroje spalinowych silników tłokowych. wymienionych pod 46 a^1 — 46 a^3.

a^5) Spalinowe silniki tłokowe o tłoku obrotowym.

a^6) Chemiczne środki pomocnicze do polepszania spalania w silnikach, wymienionych pod 46 a^1 — 46 a^5 (por 46 c^2, c^4).

a^7) Sposoby rozruszania spalinowych silników tłokowych (p. również kl. 46 b^1, c^2 oraz c^5).

a^8) Sposoby wywoływania zapłonu w spalinowych silnikach tłokowych.

a^9) Pompy dawkowe, ładujące i wyładujące.

a^{10}) Pędnia między tłokiem i wałem silnika do spalinowych silników tłokowych z tłokiem o ruchu zwrotnym.

a[11]) Wyrównywanie mas i zapobieganie drganiom w spalinowych silnikach tłokowych (por. 14 g. 42 c i 65 f[5]).

a[12]) Układy spalinowych silników tłokowych.

b) Rozrząd i regulacja silników spalinowych (por. 14 d, e, f).

b[1]) Rozrząd silników spalinowych.

b[2]) Sposoby regulacji i urządzenia regulacyjne silników spalinowych.

c) Części silników spalinowych.

c[1]) Regulatory ciśnienia, smarowania, zawory, cylindry. tłoki i pokrewne części silników spalinowych.

c[2]) Karburatory, odparowywacze, urządzenia mieszające (z osprzętem); urządzenia wtryskowe i urządzenia dostarczające paliwo.

c[3]) Urządzenia zapłonowe silników spalinowych wytwarzacze prądu do zapłonu.

c[4]) Chłodzenie silników spalinowych.

c[5]) Urządzenia rozruchowe silników spalinowych.

c[6]) Urządzenia wydychowe silników spalinowych.

d) Silniki spalinowe o spalaniu zewnętrznem, silniki na powietrze gorące i sprężone, na parę zimną, napęd mieszankami pary i gazu oraz powietrza i gazu, zużytkowanie ciepła odlocin, paliwo pędne, o ile nie jest pochodzenia organicznego, wykorzystanie naturalnych źródeł ciepła.

e) Silniki sprężynowe, ciężarowe i im podobne (kieraty kl. 45 d, zegary kl. 83 a, silniki wyporowe kl. 88 b).

f) Turbiny spalinowe (na gaz i na olej) (turbiny parowe kl. 14 c, turbiny wodne kl. 88 a).

Klasa 47. Części maszyn.

a) Części maszyn stałe (kliny, nity, śruby do przymocowywania, zabezpieczenia śrub, sprężyny, ramy, części ochronne, urządzenia bezpieczeństwa i tym podobne).

b) Części maszyn do ruchu zwrotnego, obrotowego i śrubowego (łożyska, czopy, przeguby, śruby poruszające, dźwignie, koła, koła pasowe i tym podobne części).

c) Sprzęgła do wałów i hamulcy.

d) Pasy, liny, łańcuchy, napinacze, spinacze, trzymadła (również haki), zakładacze pasów i lin, wyłączniki (mechanizmy napędne pasowe, linowe i łańcuchowe 47 h).

e) Urządzenia smarownicze.

f) Przewody rurowe, rury, węże, naczynia, tłoki, pływa-

ki, zamknięcia, uszczelnienia, dławnice i środki do ochrony ciepła (oprócz wyrobu kl. 39 b, 80 b).

g) Konstrukcje wszelkiego rodzaju zaworów, kurków, zasuw i suwaków, regulatory ciśnienia do powszechnego zastosowania (również kl. 4 c, 13 c, i 46 b, c).

h) Pędnie.

Klasa 48. Chemiczna obróbka metali.

a) Galwanotechnika (galwanoplastyka, galwanostegja, galwaniczne trawienie metali i t. d.).

b) Powłoki metalowe (pozłacanie, pocynowanie, pocynkowanie i t. d., oprócz galwanostegji).

c) Emaljowanie i glazurowanie metali.

d) Chemiczna obróbka metali oprócz wymienionej pod a — c.

Klasa 49. Mechaniczna obróbka metali (oprócz obróbki blachy, rur, drutu i walcowni kl. 7).

a) Toczenie, wiercenie, centralne nawiercanie i punktowanie przedmiotów metalowych, skombinowane maszyny i urządzenia z kl. 49 a-e.

b) Frezowanie metali (frezowanie niekopjujące kl. 75, frezowanie drzewa kl. 38 b).

c) Struganie, dłubanie, cięcie (również nożyce ręczne do blachy i drutu), dziurkowanie, piłowanie, spilanie, szabrowanie (również rozwiertaki), sortowanie, podawanie materjału (rytowanie kl. 75).

d) Wyrób kół zębatych i zębnic zapomocą szlifowania, frezowania i strugania.

e) Nacinanie gwintów (na tokarkach pociągowych 49 a, wiertła spiralne 49 b, zapomocą szlifowania 67 a, zapomocą walcowania 7 f), jak również obróbka główek śrub i powierzchni czołowych naśrubków.

f) Wyrób pilników (szlifowanie strumienicami piaskowemi kl. 67 b).

g) Młoty (oprócz młotów ręcznych kl. 87 b), prasy kowalskie, nitownice i tym podobne maszyny, napęd hydrauliczny nożyc i wytłaczarek.

h) Kucie, tłoczenie, gięcie, lutowanie oraz przynależne piece (piece do hartowania i nagrzewania kl. 18 e, 40 d).

h^1) Kucie i dziurkowanie bloków metalowych oraz wytłaczanie.

h^2) Gięcie metali (por. 7 b, d; 19 a).

h^3 Lutowanie, spawanie (sposobem elektrycznym 21 h) oraz samorodne przecinanie (por. 19 a).

i) Wyrób wytworów kutych i tłoczonych (podkowy, sworznie, śruby, koła i tym podobne wyroby).

k) Wyrób łańcuchów (łańcuchy do rowerów 63 k, łańcuchy jako części maszyn 47 d); łańcuchy do czyszczenia butelek i t. d. 64 b; łańcuchy pociągowe 81 e; łańcuchy jako ozdoba 44 a; łańcuchy zabezpieczające 68 b; łańcuchy dla bydła 45 h; wyrób łańcuchów zapomocą odlewu 31 c).

l) Obróbka metali, oprócz wymienionej pod a — k (wyrób bronzu [farby do bronzowania kl. 22 f], złoto płatkowe, lutowina, płyty akumulatorowe, nakładanie, rozpylanie, oprawianie djamentów w drucidła i narzędzia; wyrób łopatek turbinowych i t. d.).

Klasa 50. Młynarstwo i rozdrabianie materjałów twardych oraz przygotowywanie przemiału i dalsza przeróbka jego zapomocą pytlowania i mieszania.

a) Maszyny i urządzenia do przygotowywania mlewa, szczególnie zboża do przemiału; również maszyny do obróbki powierzchni ziarna (maszyny do obłuskiwania zboża 45 e).

b) Maszyny młynarskie (do zboża i płodów ziarnistych) oraz maszyny do grysowania i urządzenia pomocnicze.

c) Rozdrabianie materjałów twardych. Maszyny i urządzenia do rozdrabiania twardych i półtwardych materjałów różnego rodzaju z wyjątkiem zboża, kawy, korzeni i t. d., o ile służą do użytku ogólnego.

d) Pytle i sortowniki do produktów młynarskich i materjałów w stanie rozpylonym. Maszyny do czyszczenia produktów młynarskich (por. 1 a, 34 l, 45 e).

e) Odkurzanie w młynarstwie i technice rozdrabiania, jak również do użytku ogólnego (odkurzanie powietrza 12 e; filtry do gazu 12 e; urządzenia do wentylacji gmachów 36 d).

f) Mieszarki do materjałów suchych (do materjałów stałych i płynnych 12 e, do piasku formierskiego 31 c, dla przemysłu czekoladowego 53 l, dla przemysłu ceramicznego 80 a, dla ciasta 2 b).

Klasa 51. Instrumenty muzyczne.

a) Organy i harmonje.

b) Fortepiany.

c) Instrumenty orkiestrowe, instrumenty szarpane, harmonijki ręczne i do ust i podobne instrumenty.

d) Mechaniczne przyrządy muzyczne (również kl. 43 b).

e) Muzyczne środki pomocnicze i do nauczania.

Klasa 52. Szycie i haftowanie.

a) Szycie.

b) Haftowanie (wyrób dywanów kl. 25 d, haftowanie zapomocą szycia lub maszyn do szycia pod a).

Klasa 53. Srodki spożywcze, o ile nie są wymienione w oddzielnych klasach.

a) Wozy transportowe ze specjalnem urządzeniem do konserwowania.

c) Naczynia do konserwowania, zamknięcie naczyń do wyjałowiania.

c) onserwowanie mięsa, jaj, warzyw i owoców (oprócz kopcowania kl. 45 e), mąki i chleba.

d) Kawa, namiastki (surogaty), kawy (urządzenia do prażenia kl. 82 a), również krajarki do cykorji.

e) Mleko (pasteryzacja, wyjałowianie, konserwowanie), przetwory mleczne, dział chemiczny mleczarstwa (dział chemiczny kl. 45 g).

f) Kakao, czekolada, wyroby cukrowe (dział chemiczny 53 l).

g Karm dla bydła i parniki do karmu.

h) Masło sztuczne (margaryna) i tłuszcze spożywcze (również kl. 23 a).

i) Ciała białkowe i żywność skoncentrowana.

k) Przyrządzenia i konserwowanie środków spożywczych, o ile to nie było już wymienione poprzednio (maszyny i przybory do krajania makaronów kl. 2 b).

l) Wyrób konfitur (kakao, czekolady, wyrobów cukrowych).

Klasa 54. Wyroby z papieru i tektury oraz ich przeróbka (oprócz introligatorstwa kl. 11), jak również reklama.

a) Wyrób pudełek z tektury i roboty przygotowawcze.

b) Wyrób kopert do listów, toreb i torebek papierowych oraz koperty, pocztówki, listy kartkowe, przekazy pocztowe, weksle, blankiety, adresy do przesyłek, etykiety i tym podobne wyroby.

c) Wyrób rur, szpulek i gilz zapomocą nawijania lub zwijania papieru albo tektury (wyrób gilz i ustników do papierosów kl. 79 b).

d) Wyrób papieru wzorzystego, wzorzystej tektury lub podobnych materjałów zapomocą walców lub płyt wytłacza-

jących, urządzenia do sztancowania i dziurkowania papieru i tektury, fałdowanie i marszczenie papieru, nakładanie kleiwa na papier i tekturę, wyrób papieru koronkowego, kapturki karbowane, abażury, przygotowywanie papieru i tektury do opakowywania.

e) Wyrób przedmiotów z masy papierowej.

f) Rozmaite przedmioty z papieru, tektury, kartonu, fibry i t. d. oraz sposoby i urządzenia do ich wyrobu.

g) Reklama i pokaz (reklama akustyczna i optyczna kl. 54 h).

h) Reklama akustyczna i optyczna.

Klasa 55. Wyrób papieru i tektury.

a) Rozdrabianie i wogóle przygotowywanie surowców (roztrząsanie, sortowanie, krajanie, odpylanie gałganów i starego papieru, przygotowywanie torfu, krajarki do drzewa i słomy, szlifowanie drzewa i podobnych czynności).

b) Kotły do gotowania szmat i inne tego rodzaju przyrządy, sposoby gotowania, wyrób masy papierniczej sposobami chemicznym i elektrolitycznym, zużytkowywanie odługowin i odlocin (również kl. 12).

c) Holendry (szmaciarki), ich praca (również bielenie, klejenie, barwienie, obciążanie masy papierniczej), młynki do mielenia surowca papierniczego, maszyny do rozdrabiania miazgi drzewnej.

d) Maszyna papiernicza i praca na niej, również rafki i sortowniki, przyrządy do suszenia, klejenia papieru (gładzenia, krajania i nawijania pod e), praca kadzi czerpalnej.

e) Walce do gładzenia, kalandry, mechanizmy do satynowania, przekrawacze podłużne i poprzeczne, przyrządy do nawijania, zwilżacze i maszyny do przewijania do niezadrukowanych taśm papierowych (obcinacze do papieru w stosach kl. 11 b).

f) Przerabianie papieru na karton, papiery barwne, złote i srebrne i t. d., papier pergaminowy, przesycany (obicia papierowe kl. 8 c, h, l).

Klasa 56. Rymarstwo (siodlarstwo).

a) Rymarskie (siodlarskie) wyroby skórzane.

b) Uprząż, urządzenia przeciw rozbieganiu się do szybkiego zaprzęgania i wyprzęgania, tresury i pętania koni i zwierząt pociągowych, trzymadła do cugli, ochraniacze koni, baty i podobne przedmioty.

c) Siodła i strzemiona (oprócz siodeł rowerowych kl. 63 g).

Klasa 57. Fotografja i kinematografja.

a) Aparaty fotograficzne (ciemnie) i części przynależne, migawki, aparaty do żywej fotografji (aparaty kinematograficzne), automaty (objektywy i optyczne przyrządy pomocnicze kl. 42 h).

b) Procesy fotograficzne, kopjowanie świetlne, światłoczułe płyty i papiery, fotografja barwna, rentgenowska, wypukła.

c) Przybory i maszyny, ciemnice.

d) Reprodukcja fotomechaniczna.

Klasa 58. Prasy (prasy do przesączania kl. 12 d).

a) Prasy pracujące ciśnieniem płynów.

b) Prasy bez ciśnienia płynów.

Klasa 59. Pompy do płynów i inne przyrządy do podnoszenia płynów (konstrukcja kurków, zasuw i zaworów kl. 47 g).

a) Pompy do płynów z tłokiem o ruchu zwrotnym (również tłoki przeponowe), jako też pompy tłokowe do sikawek (wyrównywacze ciśnienia kl. 14 g), (pompy do oleju i paliwa 46 c^2, 47 e).

b) Pompy wirowe, odśrodkowe i inne pompy turbinowe.

c) Tętnik (pulsometry), podnośnice wody, pracujące sprężonem powietrzem, strumienice, tarany wodne.

d) Przelewnice, koła czerpakowe i inne podnośnice wody.

e) Pompy z tłokiem obrotowym.

Klasa 60. Regulatory silników.

Klasa 61. Ratownictwo i pożarnictwo (ratowanie od utonięcia kl. 65 a^{15}).

a) Urządzenia, przyrządy i sposoby ratowania z ognia oraz niebezpieczeństwa uduszenia i pozornej śmierci, pożarnictwo (pompy do sikawek pożarniczych kl. 59, napęd sikawek zapomocą silników ruchomych kl. 63 c).

b) Preparaty do gaszenia ognia i chemiczne sposoby gaszenia ognia.

Klasa 62. Żegluga powietrzna.

a) Statki powietrzne (pojazdy powietrzne z napełnioną gazem powłoką nośną jako głównym środkiem, powodującym wznoszenie się).

b) Maszyny lotnicze (pojazdy powietrzne, których działanie jest oparte na zasadzie dynamicznej, czyli samoloty).

c) Urządzenia ogólne do celów żeglugi powietrznej (wspólne dla statków powietrznych i maszyn lotniczych) (por. 65 f^3).

Klasa 63. Budowa wozów (oprócz wagonów kolejowych kl. 20 c), samochody, motocykle, rowery (welocypedy).

a) Ogólna budowa wozów; pojazdy drogowe poruszane siłą zwierząt.

b) Taczki, wózki dziecięce i sanki.

c) Budowa samochodów i motocykli trójkołowych (napęd, pędnia, zawieszenie silnika, podwozie i nadwozie, urządzenia poszczególne).

d) Koła łożyska i osie do wozów i rowerów.

e) Obręcze, pompy powietrzne, zawory do wozów i rowerów.

f) Podpory, stojaki, przyrządy do podwieszania, zamki, zamknięcia do rowerów i urządzenia do nauki jazdy na rowerach.

g) Części do rowerów i motocykli, jak siodełka rowerowe i motocyklowe, akustyczne urządzenia sygnałowe i alarmowe (o ile ich budowa uzależniona jest od budowy roweru [w przeciwnym wypadku kl. 74 a]). Oświetlenie, trzymaki do pakunków, pudła na łańcuchy (jako część oddzielna), urządzenia zabezpieczające i inne.

h) Ramy rowerów i motocykli, połączenia rur, kierowniki i urządzenia kierownicze, pudła na łańcuchy (jako część ramy), wsporniki siodełkowe, zbiorniki paliwa i urządzenia chłodnicze do motocykli.

i) Hamulce do rowerów.

k) Napęd rowerów (jedno i dwukołowców) i sani przez jadącego i zapomocą silników, również napęd trój - i wielokołowych pojazdów ulicznych przez jadącego.

Klasa 64. Przybory do wyszynku i naczynia do przechowywania, oraz ich zamknięcia.

a) Naczynia, puszki, butelki i t. d. oraz ich zamknięcia, jak również urządzenia otworowe, związane z zamknięciami, liczniki i podstawki do piwa.

b) Czyszczenie butelek, szklanek, rur oraz zlewanie i przelewanie (również lewary i lejki), zamykanie, drutowanie, kapslowanie, odkorkowywanie oraz niezależne urządzenia i narzędzia do otwierania zamknięć (korkociągi, klucze do otwierania puszek i podobne narzędzia).

c) Przyrządy do tłoczenia piwa ciśnieniem i nalewania,

przyrządy do zlewania płynów, syfony, czopy, urządzenia zaworowe i tym podobne.

Klasa 65. Budowa okrętów i żeglarstwo.

a) Budowa okrętów, urządzenia okrętowe, wyposażenia okrętów, ruch okrętowy, żegluga holownicza, ratownictwo, sygnalizacja.

a^{1}) Różne rodzaje okrętów według przeznaczenia i urządzenia.

a^{2}) Kształt kadługa okrętowego.

a^{3}) Łodzie podwodne.

a^{4}) Budowa kadłuba okrętowego.

a^{5}) Urządzenia okrętowe.

a^{6}) Urządzenia okrętowe dla łodzi .

a^{7}) Urządzenia sterownicze okrętów.

a^{8}) Urządzenia do usuwania wody z okrętu i do jego zalewania nią, do ładowania, wyładowywania oraz umieszczania płynów na okręcie.

a^{9}) Ładowanie i wyładowywanie okrętów.

a^{10}) Wyposażenie okrętu.

a^{11}) Żegluga holownicza.

a^{12}) Zmniejszanie oporu ruchu okrętów (zabezpieczanie od rdzewienia, zapobieganie obrastaniu oraz oczyszczaniu okrętów por. 65 a^{5}).

a^{13}) Tłumienie kołysania się okrętów oraz uspakajanie fal.

a^{14}) Sygnalizacja okrętowa.

a^{15}) Ratownictwo na morzu.

a^{16}) Zabezpieczanie zdolności pływania okrętów oraz ich zdatności do użytku.

b) Dokowanie i spuszczanie na wodę okrętów, wykonywanie robót podwodnych, urządzenia dla nurków, podnoszenie okrętów zatopionych (dźwigi do podnoszenia okrętów kl. 84 b).

b^{1}) Urządzenia do dokowania i spuszczania na wodę okrętów.

b^{2}) Wykonywanie robót podwodnych, urządzenia dla nurków.

b^{3}) Podnoszenie okrętów zatopionych.

c) Łodzie i podobne pojazdy wodne, jak również ich napęd.

c^{1}) Rodzaje łodzi według budowy, urządzeń i wyposażenia.

c^{2}) Napęd łodzi.

d) Torpedy i miny.

d^1) Torpedy i odnośne urządzenia.

d^2) Miny i odnośne urządzenia.

d^3) Ochrona okrętów oraz portów od torped i min.

e) Uzbrojenie okrętów (broń palna i pociski kl. 72).

f) Napęd okrętów i inne maszynowe urządzenia okrętowe.

f^1) Napęd okrętów.

f^2) Koła łopatkowe do pędzenia okrętów.

f^3) Śruby okrętowe wraz z wałem pędnym, jak również umieszczenie ich na okręcie.

f^4) Rozmaite urządzenia pędne.

f^5) Urządzenia maszynowe okrętu, potrzebne do ruchu.

f^6) Napęd i urządzenia maszynowe łodzi podwodnych.

Klasa 66. Ubój bydła i przeróbka mięsa.

a) Ubój bydła.

b) Przeróbka mięsa.

Klasa 67. Szlifowanie i polerowanie.

a) Sposoby, maszyny i urządzenia do szlifowania i polerowania (czyszczenie i polerowanie zapomocą szlifowania, polerowania w ogniu i zapomocą naciskania) rozmaitych przedmiotów, powierzchni i materjałów, jak równiż poprawianie kamieni szlifierskich (toczydeł), urządzenia zabezpieczające, doprowadzanie środków do szlifowania.

b) Strumienice piaskowe.

c) Narzędzia szlifierskie, ich ukształtowanie i wyrób.

Klasa 68. Wyroby ślusarskie i szafy do pieniędzy.

a) Zamki i części przynależne (klamki, klucze, bezpieczniki zamkowe i części podobne) do drzwi, szaf, szuflad i kufrów, oraz zamki do ogólnego użytku, jak również urządzenia do zamykania i otwierania zamków bez klucza, zamki odzieżowe, wieszadła do ubrań z zamknięciem (wieszadła zaciskowe) oraz kajdanki dla więźniów.

b) Zasuwy, zapory do drzwi, łańcuchy bezpieczeństwa, zamknięcia okien; przyrządy do poruszania, zamykania na zasuwę i nastawiania okien dla górnego światła, okien dachowych i zasuwanych, haczyki, skoble i podobne zamki.

c) Zawiasy, zwłaszcza zawiasy do drzwi i okien, jak również zawiasy do drzwi i okien, otwieranych w różnych kierunkach i dookoła kilku osi (prócz zawiasów samozamykających, unieruchomiających i zawiasów do szaf pieniężnych, wyszczególnionych pod d i e), zawieszenia do drzwi suwanych (oprócz

samozamykających zawieszeń wyszczególnionych pod d), wreszcie okucia do drzwi i okien innego rodzaju.

d) Zamykacze, otwieracze, hamulce, zderzaki i nastawiacze do drzwi i okien, samozamykające zawiasy, zawiasy unieruchomiające i samozamykające zawieszenia do drzwi suwanych z hamulcami lub bez nich (zamykacze, otwieracze i nastawiacze do okien dla górnego światła i okien dachowych i suwanych pod b).

e) Szafy do pieniędzy i zawiasy do nich.

Klasa 69. Narzędzia do krajania wraz z bronią sieczną i kolną.

Klasa 70. Przybory pisarskie i rysunkowe.

a) Ołówki do pisania i rysowania, obsadki do ołówków, obsadki do jednoczesnego obsadzania piór i ołówków, oraz urządzenia zabezpieczające prawidłowy układ palców podczas pisania.

b)Pióra, obsadki, pióra napełniane, obsadki do piór napełnianych, przybory do napełniania, wyciągania i czyszczenia piór.

c) Kałamarze, butelki do atramentu i przybory do pisania.

d) Suszki, zwilżacze do papieru kopjowego, do znaczków i t. d., naczynia do kleju, przyrządy do nalepiania znaczków, podpory dla ręki i ramion, przyrządy do prostego trzymania się przy pisaniu, przyrządy do przytrzymywania i obracania kartek (również kl. 51 e), przyrządy do pieczętowania, podkładki do pisania i podobne przybory (przyrządy do kopjowania i przepisywania kl. 15 i, szablony, przyrządy do przekłuwania i kropkowania kl. 75).

e) Tablice do pisania dla dzieci, powierzchnie tablic ściennych (powłoki kl. 22 g, stojaki kl. 34), ścieraczki do tablic, rysownice, przyrządy do rysowania, ustawialne podstawki do rysowania, przypinacze (pluskiewki), linjały, prowadnice (linjały do rysownicy), przybory do linjowania, piórniki, przyrządy do ostrzenia ołówków i rysików, przyrządy do wycierania (przybory malarskie kl. 75 c, przyborniki do kreślenia kl. 42 a, pendzle kl. 9), wydawacze i obcinacze papieru ze zwojów.

Klasa 71. Obuwie.

a) Obuwie.

b) Zapięcia i sznurowe zamknięcia do obuwia, okucia do obuwia, ostrogi i podobne urządzenia.

c) Maszyny i narzędzia do wyrobu obuwia (również ma-

szyny do wprawiania uszek i przymocowywania guzików z uszkami do wszelkiego użytku).

Klasa 72. Broń palna, pociski, oszańcowanie.

a) Ręczna broń palna (oprócz wymienionej pod b i h) i części przynależne, jak również wszystko, co jest używane przy broni palnej.

b) Broń palna pokojowa, do strzelania do celu, powietrzna, sprężynowa i dziecięca, przybory do wywoływania huku, łuki, urządzenia do miotania i proce.

c) Działa (oprócz wymienionych pod h), łoża (również łoża pancerne i tarcze ochronne przy łożach).

d) Amunicja (naboje, pociski, łuski), przewóz i opakowanie amunicji (podnośniki do amunicji, wozy do naboi, ładownice i t. d.), maszyny do ładowania i rozładowywania naboi (zapalniki pod i).

e) Tarcze, strzelnice, cele i chwytacze kul.

f) Celowniki i przyrządy celownicze i do nastawiania (przyrządy do mierzenia odległości kl. 42 c).

g) Pancerze, wieże pancerne, wozy opancerzone i osłony, środki zaczepne i obronne w ogólności (prócz wymienionych pod a — f, h, i).

h) Samoczynna ręczna broń palna, karabiny i działa maszynowe.

i) Zapalniki do pocisków.

Klasa 73. Powroźnictwo.

Klasa 74. Sygnalizacja.

a) Domowe urządzenia sygnalizacyjne (dzwonki elektryczne i mechaniczne, tablice z klapkami sygnalizacyjnemi, przyrządy do budzenia, przyrządy alarmujące pożar lub włamanie, restauracyjne przyrządy sygnalizacyjne, telegrafy domowe i hotelowe, urządzenia do dzwonków wieżowych).

b) Przyrządy do wskazywania na odległość rozmaitych zjawisk (zmian wodostanu, wahań ciśnienia, temperatury, powstawania gazów wybuchowych, przerw w ruchu mechanicznych instalacyj, zmian szybkości i wskazań kompasu).

c) Przyrządy do dawania rozkazów, telegrafy pożarowe i policyjne.

d) Sygnały dźwiękowe i optyczne prócz wymienionych pod a — c (gwizdawki, syreny, buczki ostrzegawcze podczas mgły i inne sygnały dźwiękowe, jak również urządzenia i sposoby do

określania kierunku i pochodzenia dźwięków (por. 65 a^{14}, 62 c).

Klasa 75. Rzeźbiarstwo, malarstwo, ozdabianie powierzchni.

a) Maszyny i przyrządy do rzeźbienia, kropkowania, modelowania, odtwarzania (mechanizmy kopjujące), rytowania, giloszowania i do robót snycerskich, urządzenia wytłaczające do wszelkiego zastosowania, maszyny do wykonywania czynności oznaczonych pod b—d.

b) Ogólne sposoby nadawania kształtów i zdobienia oraz mozaika i intarsja.

c) Malarstwo (sposoby malowania, tła malarskie [grunty], przybory malarskie, pozłacanie listew, sposoby lakierowania drzewa i t. d.).

d) Szczególne wzory i obrazki (ucieszne, czarodziejskie, utajone, przezrocza, malarstwo na szkle [również kl. 32 b]).

Klasa 76. Przędzalnictwo.

a) Pranie wełny.

b) Przygotowywanie włókna przędzalniczego (międlarki kl. 29 a).

c) Wyrób przędzy cienkiej i nitkowanie.

d) Zwijanie, wykańczanie i pakowanie przędzy.

Klasa 77. Sport, gry i zabawy, zabawki, zabawy ludowe.

a) Przybory do ćwiczeń cielesnych: do gimnastyki (również kl. 30 f), pływania (obuwie do pływania i podobne przybory), wspinania się, szermierki (maski, rękawice do szermierki i t. d. [oprócz broni kl. 69]), gra w piłkę i jej podobne gry, przyrządy do trenowania (również kl. 63 f) i inne.

b) Łyżwy, narty i narty wodne, wrotki i koła do biegania, tory (bruki kl. 19 c).

c) Kręgielnie, tiwoli i podobne gry kulowe, bilardy z przyborami.

d) Gry wszelkiego rodzaju (w karty, tablicowe, loteryjki, gry w kości, ruletkę, gry i zabawy wyrabiające cierpliwość lub dla spędzenia czasu, wyścigi i podobne zabawy).

e) Zabawy karuzelowe (karuzele), huśtawki, konie na biegunach, tory do zjeżdżania i tym podobne urządzenia do zabaw ludowych (siłomierze kl. 42 k).

f) Zabawki dla dzieci (bąki, zabawki grające wszelkiego rodzaju, lalki, poruszające się figury i pojazdy, obręcze [piłki

gumowe pod a], skrzynki z budowlami i podobne zabawki), przybory kotyljonowe.

g) Urządzenia dla teatrów, panoram i cyrków (instalacje budowlane kl. 37 f), przybory do sztuk magicznych, ogrody-labirynty i podobne urządzenia.

Klasa 78. Materjały wybuchowe, również rozsadzanie zapomocą materjałów wybuchowych, wyrób towarów zapałowych.

a) Wyrób zapałek (dział mechaniczny).

b) Wyrób zapałek (dział chemiczny).

c) Wyrób prochu strzelniczego i materjałów wybuchowych, również przygotowywanie surowców.

d) Ognie sztuczne, materjały i przybory wywiązujące dym, światło błyskawicowe.

e) Rozsadzanie (zapały [zapalniki do pocisków kl. 72 i], kapiszony, sznury zapałowe, ładunki rozsadzające).

f) Chemiczne i pneumatyczne przyrządy zapałowe (również kl. 44 b), taśmy zapałowe (dział chemiczny); metale dające iskrę (piroforowe) i podobne stopy metali (stopy metali 40 b; stopy żelaza 18 b; samozapalające się ciała żarowe 4 e).

Klasa 79. Tytuń, cygara i papierosy.

a) Tytuń surowy, tytunie do palenia i żucia, tabaka do zażywania (dział mechaniczny).

b) Cygara i papierosy (dział mechaniczny), wyrób gilz i ustników do papierosów.

c) Tytuń, cygara i papierosy (dział chemiczny).

Klasa 80. Towary z gliny, kamienie, wapno, cement, gips, asfalt, prasy brykietowe.

a) Maszyny, narzędzia i przybory do otrzymywania i przygotowywania gliny i podobnych materjałów oraz formowanie z nich wyrobów, jak również obróbka powierzchni, prasy brykietowe, urządzenia transportowe do wyrobów z gliny.

b) Mieszaniny zapraw murarskich, masy ceramiczne, wyrób sztucznych kamieni, o ile dotyczy mas, polewy.

c) Piece (samoistne urządzenia do suszenia cegły kl. 82 a).

d) Obróbka kamieni.

Klasa 81. Transport i opakowanie.

a) Maszyny i przybory do pakowania, maszyny do ważenia, o ile są połączone z maszynami do pakowania (poza tem kl. 42 f).

b) Maszyny do etykietowania.

c) Skrzynie i beczki do transportu i innego rodzaju opa-

kowanie, przyrządy do usztywniania den w beczkach, skrzynki pocztowe do listów.

d) Wywóz śmieci (kanały do usuwania śmieci w domach kl. 37 f, spalanie śmieci kl. 24 d).

e) Transportowe taśmy, łańcuchy, ślimaki i urządzenia podobne.

Klasa 82. Suszenie, prażenie, piecyki do palenia kawy, wirówki (do ogólnego zastosowania).

a) Maszyny, sposoby i urządzenia do suszenia, prażarnie (oprócz prażarni słodowych kl. 6 a), piecyki do palenia kawy.

b) Wirówki.

Klasa 83. Zegary.

a) Zegary (oprócz elektrycznych), zegary kalendarzowe, również kalendarze przestawialne w rodzaju zegarów kalendarzowych.

b) Zegary elektryczne (oprócz budzików elektrycznych kl. 74 a).

c) Maszyny, narzędzia i przybory do szczególnych celów zegarmistrzostwa.

Klasa 84. Budownictwo wodne i ziemne.

a) Budowle wodne (regulacja rzek i potoków górskich, umacnianie wybrzeży, budowa jazów i szluz, grobli i przepustów, budowa portów, budowa kanałów, przegrody dolin).

b) Dźwigi do podnoszenia okrętów.

c) Urządzenia fundamentowe łącznie z zakładaniem fundamentów pod budowle (narzędzia i przyrządy do badania i umacniania gruntu pod budowle, zakładanie fundamentów zapomocą rusztów palowych i belkowych, skrzynie i studnie zapuszczane, zatapianie kamieni i betonu, kafary).

d) Pogłębiarki i czerpacze (również pogłębiarki suche), wydobywania ziemi z gruntu pod budowle.

Klasa 85. Woda, oczyszczanie wody, zaopatrywanie w wodę i kanalizacja.

a) Woda mineralna i musująca.

b) Oczyszczanie wody (przesączniki kl. 12 d).

c) Oczyszczanie wody ściekowej.

d) Zaopatrywanie w wodę (instalacje i urządzenia do wydobywania i gromadzenia [pompy kl. 59, konstrukcja zbiorników wzniesionych kl. 87 f] i prowadzenie wody [konstrukcje kurków, zaworów i zasów kl. 47 g]).

e) Kanalizacja, również przewietrzanie i opróżnianie dołów ustępowych.

f) Wyposażenie kąpielowe (zawory i kurki do mieszania, urządzenia natryskowe [konstrukcja kurków, zaworów i zasuw kl. 47 g, natryski pokojowe kl. 34 k]).

g) Wodotryski i rury strumieniowe (oprócz wodotrysków pokojowych kl. 34 l).

h) Ustępy z płókaniem i urządzeniami odkażającemi (konstrukcje kurków, zaworów i zasuw kl. 47 g, ustępy bez płókania kl. 34 k).

Klasa 86. Tkactwo.

a) Tkackie maszyny przygotowawcze.

b) Urządzenia do wytwarzania przesmyku, krosna nicielnicowe i krosna Jaquard'a.

c) Tkanie materjałów bez runka.

d) Tkanie krepy, aksamitu, pluszu i sznelki.

e) Tkanie wyrobów z trzciny, słomy i drzewa.

f) Tkanie wyrobów z drutu.

g) Narzędzia i przybory tkackie.

h) Tkackie maszyny pomocnicze (wyrób wzorników oraz kart tkackich i t. d.), maszyny do nabierania, przykręcania i przewlekania osnowy i tym podobne.

Klasa 87. Narzędzia i przybory robocze, również narzędzia pneumatyczne, do użytku powszechnego.

a) Narzędzia i przybory do przymocowywania lub łączenia, do rozluźniania i przytrzymywania, również imadła i uchwyty do pilników.

b) Narzędzia i przybory do obróbki i zmiany kształtu materjałów, tak zwane narzędzia odkształcające.

c) Narzędzia kombinowane lub uniwersalne.

d) Umocowanie trzonków narzędzi i przyborów roboczych do użytku powszechnego (do szczotek i podobnych przyborów kl. 9).

Klasa 88. Silniki wiatrowe i wodne.

a) Turbiny i koła wodne.

b) Silniki, pracujące słupem wody, oraz inne silniki wodne, oprócz wymienionych pod a.

c) Silniki wiatrowe.

Klasa 89. Otrzymywanie cukru i krochmalu (skrobji).

a) Płóczki do buraków i kartofli; urządzenia transportowe.

b) Rozdrabnianie buraków i trzciny cukrowej oraz obróbka wyługowanej krajanki buraczanej.

c) Otrzymywanie i oczyszczanie soku.

d) Wytwarzanie cukru surowego i spożywczego oraz wyparowywanie i wygotowywanie z wyjątkiem przyrządów do wyparowywania, wygotowywania i wirówek (89 e, f).

e) Przyrządy do wyparowywania i wygotowywania.

f) Wirówki.

g) Maszyny do krajania, pakowania i sortowania cukru.

h) Odcukrzanie melasy.

i) Cukier skrobiowy, inwertowany, mlekowy, syrop spożywczy i cukier słodowy.

k) Krochmal (skrobia) i dekstryna (również kl. 22 i).

Rozdział II.

REJESTRACJA WZORÓW UŻYTKOWYCH I ZDOBNICZYCH

Przepisy, dotyczące zgłaszania wzorów użytkowych i zdobniczych do zarejestrowania.

§ 6. Zgłoszenie wzoru użytkowego lub zdobniczego, wnoszone do Urzędu Patentowego Rz. P., składać się winno ze sporządzonego zgodnie z § 7 podania, zawierającego wniosek o zarejestrowanie wzoru z zaznaczeniem, czy zgłoszenie dotyczy wzoru użytkowego, czy zdobniczego, tudzież z załączników, wymienionych w § 8.

Jeżeli zgłaszający chce korzystać z prawa pierwszeństwa, wynikającego ze zgłoszenia wzoru do rejestracji lub opatentowania w jednem z państw, należących do międzynarodowego Związku ochrony własności przemysłowej [1]), natenczas podanie winno zawierać również wniosek o przyznanie tego pra-

---

[1]) Zob. str. 129 i 153.

wa. Wniosek ten można zgłosić także podaniem dodatkowem, lecz nie później niż w trzy miesiące od wniesienia podania o zarejestrowanie wzoru.

Jeżeli zgłaszający pragnie korzystać z ulg, przewidzianych w art. 90 ust. 3 i 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384), w związku z wystawieniem wzoru na wystawie publicznej w Polsce lub zagranicą, wówczas podanie winno zawierać wniosek o przyznanie tych ulg.

Podanie i załączniki powinny być sporządzone w języku polskim; załączniki, które mogą być sporządzone również w innym języku, wymienione są w § 8 c, e, f.

Każdy wzór użytkowy należy zgłosić osobno; można jednak jednem zgłoszeniem objąć odmiany, nie odbiegające od istotnych znamion zgłaszanego wzoru.

Wzorów zdobniczych objąć można jednem zgłoszeniem najwyżej 10, ale tylko dla przedmiotów tego samego rodzaju.

Podanie o zarejestrowanie wzoru, jak również podania wnoszone w jego uzupełnieniu, tudzież załączniki powyższych podań, oprócz pełnomocnictwa, wolne są od opłaty stemplowej.

§ 7. W podaniu należy wymienić:

a) imię i nazwisko zgłaszającego, jeżeli jest nim osoba fizyczna; gdy zgłaszającym jest osoba prawna — jej nazwę. Jeżeli zgłaszających jest więcej niż jedna osoba fizyczna lub prawna, należy wymienić każdego z nich.

Nie powinno nastręczać żadynych trudności stwierdzenie, czy zgłaszającym jest osoba fizyczna, czy też prawna, tudzież odróżnienie imion od nazwisk; pożądanem jest wymienienie zawodu zgłaszającego, o ile jest nim osoba fizyczna;

b) adres zupełny zgłaszającego (o wszelkiej zmianie adresu należy niezwłocznie zawiadomić Urząd Patentowy Rz. P.);

c) oznaczenie wzoru, określające zwięźle pod względem technicznym przedmiot zgłoszenia. Oznaczenie to nie powinno zawierać żadnych nazw fantazyjnych, nazwiska twórcy pomysłu i tym podobnych określeń, nie wyrażających bezpośrednio lub pośrednio w sposób dla każdego zrozumiały żadnego znamienia tej grupy przedmiotów, do której należy przedmiot zgłoszony jako wzór;

d) imię, nazwisko i adres zupełny pełnomocnika, jeżeli zgłaszający go wyznacza; zgłaszający który mieszka lub ma siedzibę zagranicą, jest obowiązany wyznaczyć pełnomocnika.

Pełnomocnikiem może być tylko adwokat lub rzecznik patentowy, zamieszkały na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej;

e) jeżeli zgłaszających jest dwie lub więcej osób (fizycznych lub prawnych), a pełnomocnika nie wyznaczono, wówczas tę z tych osób, do której mają być przesyłane pisma Urzędu w sprawie danego zgłoszenia;

f) pierwotne zgłoszenie zagraniczne, które winno być oznaczone w sposób niewątpliwy, w szczególności przez podanie jego daty i kraju, w którym nastąpiło, względnie dalszych szczegółów, potrzebnych do rozpoznania tożsamości zgłoszenia — jeżeli po-

stawiono wniosek o przyznanie prawa pierwszeństwa;

g) wystawę i kraj, w którym wzór wystawiono, tudzież datę wystawienia — jeżeli postawiono wniosek o przyznanie ulg, wymienionych w § 6 ust. 3;

h) datę uiszczenia na rachunek Urzędu Patentowego Rz. P. w Pocztowej Kasie Oszczędności na konto czekowe Nr. 30.577 opłaty za zgłoszenie wzoru użytkowego, lub łączne zgłoszenie wzorów zdobniczych do dziesięciu — w kwocie 15 zł. oraz miejsce wpłaty. Przy zgłaszaniu wzorów zdobniczych, odnoszących się do kilku klas towarowych [1]), należy uiścić opłatę tylokrotnie, ile klas towarowych objętych jest zgłoszeniem;

i) załączniki składane przy podaniu.

Podanie winno być podpisane przez zgłaszającego (każdego ze zgłaszających, jeżeli ich jest kilku) lub przez wyznaczonego pełnomocnika.

Jeżeli zgłaszającym jest osoba prawna, podanie (o ile nie jest podpisane przez pełnomocnika) winno być zaopatrzone w prawidłowy podpis firmowy przez osoby, uprawnione do podpisywania w imieniu zgłaszającego.

§ 8. D o p o d a n i a n a l e ż y d o ł ą c z y ć [2]):

a) przy zgłaszaniu wzoru użytkowego — opis w dwóch identycznych egzemplarzach.

Przy zgłaszaniu wzorów zdobniczych opis z reguły nie jest potrzebny. Jeżeli jednak wzory oryginalne różnią się (co do barwy lub materjału) od

---

[1]) Zob. str. 80.

[2]) Dokumenty, wymienione w p. c, d, e ust. 1, f, mogą być złożone także później, w terminie przez Urząd Patentowy wyznaczonym.

załączonych do podania rysunków lub modeli, należy dołączyć opis, określający odnośną różnicę w sposób wyraźny i niewątpliwy; również jeżeli załączone do podania wzory, względnie ich rysunki lub modele, zaopatrzone są w jakiegokolwiek rodzaju oznaczenia (napisy, obrazki i t. p.), nie podlegające ochronie przez zarejestrowanie wzoru, wówczas należy zaznaczyć w krótkim opisie, iż te oznaczenia nie stanowią znamion zgłoszonych wzorów;

b) przy zgłaszaniu wzoru użytkowego — rysunki lub modele, względnie próbki, w dwóch egzemplarzach. Przedkładanie rysunków lub modeli jest zbędne tylko w przypadkach wyjątkowych, gdy opis wzoru użytkowego w zupełności wystarcza do jego jasnego uzmysłowienia.

Przy zgłaszaniu wzorów zdobniczych należy dołączyć po dwa egzemplarze samego wzoru lub też jego dokładnego odtworzenia (np. rysunku, fotografji);

c) jeżeli postawiono wniosek o przyznanie prawa pierwszeństwa ze zgłoszenia dokonanego zagranicą, kopję pierwotnego zgłoszenia zagranicznego (opis, rysunki i t. d.), której zgodność z oryginałem stwierdziła — z podaniem daty i kraju, w którym zgłoszenie pierwotne nastąpiło — właściwa władza zagraniczna. Zamiast kopji opisu i rysunku zgłoszenia zagranicznego można złożyć model, próbkę, egzemplarz samego wzoru lub dokładne jego odtworzenie (np. przez fotografię) wraz z zaświadczeniem właściwej władzy zagranicznej, stwierdzającem zgodność wzoru zgłoszonego z wzorem złożonym zagranicą;

d) jeżeli postawiono wniosek o przyznanie ulg w związku z wystawieniem wzoru na wystawie pu-

blicznej w Polsce, zaświadczenie dyrekcji tej wystawy, stwierdzające przedmiot i datę wystawienia;

e) jeżeli postawiono wniosek o przyznanie ulg w związku z wystawieniem wzoru na wystawie publicznej zagranicą, zaświadczenie dyrekcji tej wystawy, stwierdzające osobę wystawcy, przedmiot oraz datę i miejsce wystawienia. Umieszczone na tem zaświadczeniu podpisy osób, uprawnionych do wydania zaświadczeń w imieniu dyrekcji wystawy, winny być uwierzytelnione zgodnie z przepisami, obowiązującemi w danym kraju. Zgodność sposobu uwierzytelnienia podpisów z prawem danego kraju winna być na zaświadczeniu stwierdzona przez Konsula polskiego.

Dokumenty, dotyczące prawa pierwszeństwa, tudzież uzyskania ulgi w związku z wystawieniem wzoru na wystawie publicznej zagranicą, mogą być zredagowane — poza językiem polskim — w języku angielskim, francuskim lub niemieckim. Nie wymaga się również tłumaczenia na język polski dowodów, zredagowanych w innych językach, o ile dołączony jest do nich uwierzytelniony przekład na jeden z trzech wymienionych wyżej języków obcych;

f) w razie, jeżeli dowód pierwszeństwa opiewa nie na imię zgłaszającego, dokument sporządzony w języku polskim, angielskim, francuskim lub niemieckim, stwierdzający tożsamość osoby zgłaszającej (fizycznej lub prawnej) z osobą, której przysługuje prawo pierwszeństwa, względnie dokument stwierdzający, że zgłaszający ma prawo zgłosić dany wzór w Polsce, korzystając równocześnie z prawa pierwszeństwa. W drugim przypadku na dokumencie tym, o ile nie jest on dokumentem publicznym, podpis prawozbywcy winien być sądownie lub

notarjalnie uwierzytelniony, jeżeli dokument sporządzony jest w Polsce; gdy zaś dokument taki sporządzony jest zagranicą, natenczas winien on odpowiadać przepisom, obowiązującym w danym kraju, względnie zawartym w odnośnych traktatach. W razach wątpliwych Urząd Patentowy Rz. P. może zażądać stwierdzenia przez Konsula polskiego zgodności dokumentu z prawem danego kraju;

g) pełnomocnictwo, jeżeli zgłaszający wyznaczył pełnomocnika; pełnomocnictwo to winno zawierać upoważnienie co najmniej do odbioru wszelkich pism od władz i od osób interesowanych, w szczególności także do odbioru skarg, przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384).

Podpis zgłaszającego na pełnomocnictwie winien odpowiadać przepisom, dotyczącym podpisu na podaniu (patrz § 7, ustęp ostatni).

Poświadczenie podpisu na pełnomocnictwie nie jest wymagane.

Pełnomocnictwa podlegają opłacie stemplowej w wysokości zł. 3, wolne są natomiast od opłaty stemplowej pełnomocnictwa, udzielone przez pełnomocnika dalszemu pełnomocnikowi (substytucja).

Znaczki stemplowe na pełnomocnictwach mają być kasowane przez pełnomocnika.

§ 9. Opis powinien czynić zadość następującym wymaganiom:

a) powinien być sporządzony na białym, trwałym i nieprzeświecającym papierze, na którym można wyraźnie pisać piórem;

b) wymiary arkusza powinny być zawarte w następujących granicach: wysokość od 29 cm do 34 cm, szerokość od 20 cm do 22 cm. Szczególnie zaleca się normalny format, przyjęty w Polsce, a mianowicie: 297 mm × 210 mm.

Jeżeli opis składa się z większej ilości arkuszy, to należy połączyć je w zeszyt tak, aby czytanie zeszytu nie nastręczało trudności, tudzież aby możliwem było wyjmowanie poszczególnych arkuszy;

c) opis może być napisany ręcznie lub na maszynie, może być litografowany, drukowany i t. d. Pismo powinno być czytelne, atrament lub farba powinny być ciemne i nie ulegać zmianie;

d) pisać można tylko po jednej stronie arkusza. Z lewej strony arkusza należy zostawić margines szerokości 4 cm. Między wierszami należy zostawiać odstęp nie mniejszy niż 6 mm. Stronice opisu należy ponumerować;

e) w tekście opisu nie powinno być miejsc zamazanych lub poprawionych niewyraźnie;

f) opis nie może zawierać żadnych rysunków w tekście;

g) w nagłówku opisu należy wymienić imię i nazwisko lub nazwę zgłaszającego (względnie zgłaszających), miejscowość oraz kraj, w którym zamieszkuje lub posiada siedzibę, jak również oznaczenie wzoru (§ 7c). Oba egzemplarze opisu winny być podpisane przez zgłaszającego (zgłaszających) lub przez jego pełnomocnika;

h) opis powinien być o tyle jasny, dokładny i szczegółowy, aby każdy znawca mógł według niego (ewentualnie przy pomocy rysunku lub modelu) stosować wzór w przemyśle.

Zaleca się wyraźne wskazywanie, czem nowość

postaci przedmiotu, stanowiącego zgłaszany wzór — o ile chodzi o wzory użytkowe — ma zdaniem zgłaszającego podnosić pożytek.

W opisie należy objaśnić dołączone rysunki lub modele, względnie próbki, powołując się (przy rysunkach) na numery figur i umieszczone na figurach znaki;

i) na końcu opisu należy podać „zastrzeżenia ochronne", to znaczy wyszczególnić w jednym lub kilku punktach znamiona istotne wzoru, które zgłaszający uważa za nowe. Zastrzeżenia te winny przedstawiać jasno i niewątpliwie sformułowaną istotę pomysłu, ujawnionego w zgłaszanym wzorze, co do którego zgłaszający rości sobie prawo wyłączności, i powinny być zgodne z pojęciem wzoru, a zatem wymieniane w nich znamiona mogą dotyczyć tylko: kształtu (konstrukcji), materjału, rysunku lub barwy przedmiotu, zgłoszonego do zarejestrowania jako wzór; nie mogą one natomiast dotyczyć: zalet, sposobu działania, użycia, wytwarzania i t. d.

Jeżeli zgłaszający powołuje się na pierwszeństwo z dwóch lub więcej pierwotnych zgłoszeń zagranicznych, zastrzeżenia ochronne winny być zredagowane tak, aby każdemu z zastrzeżeń zgłoszonych w Polsce odpowiadało tylko jedno zgłoszenie pierwotne.

Opis zastąpić można w całości lub w części powołaniem się na równocześnie przedłożone rysunki lub modele, względnie próbki; zastrzeżenia ochronne jednak — przy zgłaszaniu wzoru użytkowego — winny być zawsze załączone;

k) opis powinien być zredagowany zwięźle i poprawnym językiem. Należy unikać niepotrzebnych powtarzań i ograniczać się jedynie do tego, co jest

potrzebne do objaśnienia pomysłu i uzasadnienia zastrzeżeń ochronnych;

l) miary i wagi należy podawać według systemu metrycznego, temperatury według podziałki stustopniowej, jednostki elektrotechniczne i inne według przepisów, przyjętych w stosunkcah międzynarodowych.

§ 10. Rysunki powinny czynić zadość następującym wymaganiom:

a) jeden rysunek winien być ścisłem odtworzeniem drugiego; obydwa winny być wykonane na trwałym papierze lub kalce. Rysunki można zastąpić odbitkami świetlnemi lub fotografjami, naklejonemi trwale na arkusze papieru o niżej podanych wymiarach;

b) arkusz winien mieć 33 cm wysokości i 21 cm szerokości, a w wyjątkowych wypadkach 42 cm szerokości, lecz wtedy winien składać się we dwoje bez złamania (winien być dość miękki); arkusze należy ponumerować;

c) wszystkie figury jednego arkusza winny się mieścić wewnątrz prostokąta wysokości 29 cm i szerokości 17 cm, względnie 38 cm, to znaczy wewnątrz ramki, przeprowadzonej w odległości 2 cm od brzegu arkusza.

Między figurami należy zostawiać odstępy, jednak bez niepotrzebnej straty miejsca.

Figury powinny mieć kolejną numerację przez wszystkie arkusze.

Przyjęta jest następująca skrócona forma oznaczania figur: Fig. 1, Fig. 2 i t. d.

Na każdym arkuszu umieszcza się zewnątrz ram-

ki kolejny numer arkusza, nazwisko lub nazwę zgłaszającego oraz podpis zgłaszającego lub jego pełnomocnika;

d) skalę rysunku wybiera się zależnie od stopnia zawiłości figur; w każdym razie rysunki winny być wykonane w ten sposób, aby można było rozróżnić na nich bez trudu wszystkie szczegóły;

e) rysunki winny być wykonane we wszystkich swych częściach linjami trwałemi i wyraźnemi; załączanie rysunków wykonanych ołówkiem nie jest dopuszczalne. Odbitki świetlne i fotografje winny być wyraźne, starannie utrwalone i nadające się do dalszego odtwarzania drogą fotograficzną;

f) poszczególne części figur oznacza się prostemi, wyraźnemi i czytelnemi literami lub cyframi; wszystkie te znaki muszą się ściśle zgadzać ze znakami opisu. Części, powtarzające się na różnych figurach, winny mieć wszędzie ten sam znak. Dla części różnych nie wolno używać jednakowego znaku, choćby te części mieściły się na różnych arkuszach. Należy unikać dodawania kresek, gwiazdek, krzyżyków i innych wskaźników do liter i cyfr, użytych jako znaki.

Rysunki nie powinny zawierać żadnego tekstu objaśniającego, z wyjątkiem krótkich napisów w rodzaju: „para“, „woda“, „poziom“ i podobnych w języku polskim. Na rysunku nie podaje się ani wymiarów, ani skali;

g) przekroje należy oznaczać kreskowaniem ukośnem lub przy niewielkich wymiarach powierzchni przekroju zapomocą zalania. Należy unikać malowania rysunków farbami.

§ 11. Modele, wzory oryginalne lub próbki winny być wykonane w sposób trwały i nie powinny ulegać zmianom z biegiem czasu; wielkość wzorów lub ich modeli nie powinna przekraczać 50 cm na długość, szerokość i wysokość [1]).

WSKAZÓWKI DO OPRACOWANIA OPISU I ZASTRZEŻEŃ OCHRONNYCH ORAZ RYSUNKU WZORU UŻYTKOWEGO.

Pod nagłówkiem w odstępie mniej więcej 3 centymetrów umieścić należy zredagowany treściwie właściwy opis, sporządzony mniej więcej według następującego planu:

Przeznaczenie wzoru, o ile wzór stanowi ulepszenie istniejących i znanych konstrukcyj, oraz krótkie zaznaczenie, jakie wady tego rodzaju wzorów usuwa pomysł autora.

Krótkie streszczenie w głównych zarysach istoty wzoru.

Objaśnienie znaczenia poszczególnych figur rysunku (rysunki nie mogą być umieszczone w tekście opisu, lecz jedynie na oddzielnym arkuszu).

Szczegółowe opisanie wzoru, pokazanego na rysunku, przyczem wskazywanie wymiarów poszczególnych części wzoru — jest zbędne.

Wyjaśnienie sposobu działania.

---

[1]) Jest to część II Obwieszczenia Prezesa Urzędu Patentowego Rz. P. z dn. 27 marca 1931, zob. str. 9.

Opis winien być możliwie krótki, zwięzły i wolny od zbytnich wywodów o zaletach wzoru, przyczem poszczególnych części właściwego opisu zaopatrywać w nagłówki nie należy.

Przy omawianiu szczegółów konstrukcyjnych należy powoływać się w opisie na cyfry lub litery, któremi oznaczone są na rysunku poszczególne elementy zgłoszonego wzoru.

Po właściwym opisie, pod tytułem „Zastrzeżenia ochronne", wyszczególnia się w jednym lub kilku punktach znamiona istotne wzoru, które zgłaszający uważa na nowe.

Zastrzeżenia ochronne winny ujawniać istotę pomysłu w sposób jasny i niewętpliwy, przyczem układa się je w sposób następujący:

Każde zastrzeżenie winno być ujęte w jednem zdaniu.

Na wstępie zastrzeżenia pierwszego powtarza się oznaczenie (tytuł) wzoru, wymieniając w razie potrzeby pewne, znane już szczegóły konstrukcyjne, wyjaśniające bliżej przedmiot wzoru, następnie umieszcza się zwrot „znamienny tem, że...", poczem przytacza się zasadnicze cechy konstrukcyjne wzoru, mające stanowić jego istotną nowość; w ten sposób zastrzeżenie pierwsze winno obejmować całokształt istoty pomysłu.

Zastrzeżenie drugie i zastrzeżenia następne, po umieszczeniu na początku skróconego oznaczenia, nawiązuje się do poprzednich zapomocą zwrotu: „według zastrzeżenia 1, 2", poczem, zależnie od potrzeby, rozwija się w nich poszczególne punkty zastrz. 1-go.

Przy układaniu zastrzeżeń ochronnych pożądane jest wprowadzanie (w nawiasach) oznaczeń cyfra-

mi lub małemi literami poszczególnych części konstrukcyjnych, uwidocznionych i odpowiednio oznaczonych na rysunku.

Zastrzeżenia ochronne wzoru użytkowego winny w swojej treści ujmować znamiona, dotyczące jedynie kształtu, szczegółów konstrukcyjnych, materjału.

Przedmiotem zastrzeżeń ochronnych nie może być sposób wyrobu, sposób działania ,sposób użycia, lub wymienienie zalet.

U w a g a: O ile przedmiot zgłoszenia jest prosty, opracowanie opisu jest zbędne; w tym przypadku wystarczy nadesłanie jedynie zastrzeżeń ochronnych, zredagowanych według powyższych wskazówek.

Rysunki winny być wykonane czarnym tuszem na arkuszach o rozmiarze 21 × 33 cm. lub 42 × 33 cm., z oznaczeniem poszczególnych części małemi literami lub cyframi; mogą być również dostarczone światłodruki. Każdy opis i rysunek winien być podpisany przez zgłaszającego.

P r z y k ł a d y z a s t r z e ż e ń o c h r o n n y c h.

I.

1. Przyrząd do oświetlania, znamienny tem, że składa się z oprawki(2) na żarówkę (3), wspornika blaszanego (6) na baterję (5), oraz wyłącznika (9), umieszczonych na wspólnej płycie drewnianej (1).

2. Przyrząd według zastrz. 1, znamienny tem, że w płycie (1) uwidocznione są dwie mosiężne śrubki kontaktowe (4), włączone szeregowo w obwód lampki i wyłącznika (9), z któremi to śrubkami stykają się jednostronnie wygięte blaszki biegunowe baterji (8), wsuniętej we wspornik (6).

II.

Siewnik do sztucznych nawozów, znamienny tem, że na dźwigni (f), osadzonej ruchomo na wale wysiewnym (b), znajduje się kółko zębate (e), zazębiające się z kółkiem zębatem (c) na osi (a) kół biegowych oraz z kółkiem zębatem (d), przyczem dźwignia (f) wodzona jest na prowadnicy (g), przymocowanej do skrzyni wysiewnej.

III.

Pradło, znamienne tem, że na dolnej krawędzi dzwonu (a) znajduje się rurka (b), połączona z sitem (c), umieszczonem w górnej części dzwonu (a) zapomocą otworu (d) i kanału (c).

IV.

1. Zespół kart do ksiąg buhalteryjnych, znamienny tem, że składa się z dwóch kartek kontowych (A,B) i jednego większego arkusza dziennika (C).

2. Zespół kart, według zastrzeżenia 1, znamienny tem, że każda karta kontowa posiada 10 kolumn, z których kolumny 6, 8 (względnie 7, 9) są kolorowe.

3. Zespół kart, wadług zastrzeżenia 1, znamienny tem, że arkusz dziennika posiada 18 kolumn i 33 wiersze.

4. Zespół kart, według zastrzeżenia 1, znamienny tem, że kolumny 1 — 10 kartek (A,B) odpowiadają kolumnom 3 — 12 arkusza dziennika (C) tak, że mogą się nakrywać [1]).

---

[1]) Przedruk z wydawnictwa Urzędu Patentowego Rz. P.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 23 kwietnia 1928 r.

o ustanowieniu klas towarów w zastosowaniu do wzorów zdobniczych.[1])

Na mocy art. 160 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384) zarządzam co następuje:

§ 1. Ustanawia się w zastosowaniu do wzorów zdobniczych następujące klasy towarów:

Klasa 1. Wyroby z kamieni naturalnych, soli kamiennej, gipsu, alabastru i innych tego rodzaju minerałów, wyroby z kamieni sztucznych oraz lodu. Cegły i dachówki bez polewy, ozdoby budowlane.

Klasa 2. Wyroby ceramiczne (oprócz urządzeń kąpielowych, klozetowych, zlewów i filtrów): z glinki, terakoty, fajansu, porcelany, majolikowe i t. p.; cegły i dachówki polewane (kafle); wyroby ze szkła.

Klasa 3. Wyroby z metali szlachetnych, drogich kamieni i korali; biżuterja prawdziwa i jej imitacje, wyroby platerowane, przybory kościelne (oprócz ubiorów).

Klasa 4. Maszyny i ich części, dźwigi i windy, tabor kolejowy, parowozy, kotły parowe, zbior-

---

[1]) Wzory użytkowe oznacza się według klasyfikacji patentowej, zob. str. 27. (Uw. wyd.).

niki i beczki metalowe, narzędzia rolnicze, kasy ogniotrwałe, budki transformatorowe oraz części instalacyj elektrycznych (oprócz wymienionych w innych klasach).

K l a s a 5. Środki lokomocji oprócz kolejowej (samochody, rowery, wozy, powozy, sanie, aparaty lotnicze, statki wodne i t. p.), ich części (oprócz opon i kiszek gumowych) i przybory. Wózki dla dzieci i chorych.

K l a s a 6. Sprzęty i naczynia domowe i kuchenne (oprócz wyrobów należących do kl. 2, 3 i 10), meble metalowe, wyroby emaljowane, urządzenia wodociągowe, kąpielowe i klozetowe, zlewy, filtry i gaśnice, aparaty i przyrządy do wentylacji, oświetlenia, gotowania, ogrzewania, chłodzenia i suszenia, przyrządy do tępienia szkodników.

K l a s a 7. Narzędzia i przybory rzemieślnicze i rękodzielnicze, przyrządy do polerowania, szlifowania i czyszczenia, maszyny do szycia; wyroby kowalskie, ślusarskie i blacharskie (oprócz należących do kl. 4, 5, 6 i 8), wyroby nożownicze, broń biała i palna; wszelkie wyroby z metali nieszlachetnych nie wymienione w innych klasach.

K l a s a 8. Zegary, instrumenty i przyrządy naukowe, optyczne, fotograficzne, lekarskie, ortopedyczne i t. p., ich części i przybory; aparaty telefoniczne, telegraficzne i radjotelegraficzne, radjofoniczne i telewizyjne, gramofony, kinematografy, ich części i przybory; automaty, przyrządy miernicze, wagi i odważniki.

K l a s a 9. Instrumenty muzyczne, ich części i przybory. Gry i zabawki.

Klasa 10. Wyroby stolarskie, bednarskie, koszykarskie i szczotkarskie, wyroby z trzciny i słomy, meble wszelkiego rodzaju (oprócz metalowych); wszelkie wyroby z drzewa nie wymienione w innych klasach.

Klasa 11. Wyroby z kauczuku, gumy i gutaperki oraz materjałów pochodnych; opony i kiszki do kół, kalosze, cerata, linoleum, tkaniny gumowane, nieprzemakalne i gazoszczelne oraz wyroby z nich.

Klasa 12. Wyroby tokarskie i snycerskie, wyroby z kości, celuloidu, bursztynu, masy perłowej, rogu, szyldkretu i t. p.; przybory toaletowe, grzebienie, gąbki, lustra.

Klasa 13. Wyroby siodlarskie, rymarskie, galanterja skórzana; wszelkie artykuły podróżne, gimnastyczne i sportowe.

Klasa 14. Cygara, gilzy i bibułka do papierosów, przybory dla palących (z wyjątkiem skórzanych), zapalniczki i zapałki.

Klasa 15. Tkaniny wszelkiego rodzaju (oprócz wymienionych w kl. 11), namioty, kilimy, dywany, chodniki, firanki, wyroby tapicerskie, bielizna stołowa i pościelowa, wyroby powroźnicze, nici, worki.

Klasa 16. Odzież i okrycia głowy wszelkiego rodzaju, ubiory kościelne; obuwie (oprócz kaloszy); bielizna osobista, gorsety; stroje, koronki, hafty, wyroby szmuklerskie, pasmanterja, szych, wachlarze, pióra ozdobne, kwiaty sztuczne; maski ozdobne oraz ozdoby kotyljonowe i t. p.; parasole i laski; rękawiczki, guziki, szpilki i spinki.

Klasa 17. Wyroby z papieru, kartonu, tektury, masy papierowej, pergaminu; tapety, druki, ma-

py, książki, oprawy, ramy, fotografje; ozdoby choinkowe, przybory i materjały pisarskie, rysunkowe, kancelaryjne, przybory pomocnicze do nauki szkolnej, przybory do malowania i rzeźbienia, wypalania i wypiłowywania oraz do robót podobnych; czcionki.

Klasa 18. Figurki, posążki, popiersia, medaljony i t. p.

Klasa 19. Przedmioty wykonane z wszelkiego rodzaju produktów spożywczych.

Klasa 20. Mydła do prania i toaletowe, świece; przedmioty wykonane z wszelkiego rodzaju materjałów, nie wymienionych w innych klasach.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie równocześnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384).

Z tą chwilą traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 10 kwietnia 1924 r. w przedmiocie ustanowienia klas towarów w zastosowaniu do wzorów zdobniczych (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 347).

(Dz. U. R. P., 1928 r., Nr. 50, poz. 488).

Rozdział III.

REJESTRACJA ZNAKÓW TOWAROWYCH

Przepisy, dotyczące zgłaszania znaków towarowych do zarejestrowania.

§ 12. Zgłoszenie znaku towarowego, wnoszone do Urzędu Patentowego Rz. P., składać się winno z podania, zawierającego wniosek o zarejestrowanie znaku, a sporządzonego zgodnie z § 13, tudzież z załączników, wymienionych w § 14.

Jeżeli zgłaszający chce korzystać z prawa pierwszeństwa, wynikającego ze zgłoszenia znaku towarowego do zarejestrowania w jednem z państw, należących do międzynarodowego Związku ochrony własności przemysłowej [1]), lub też wynikającego — w myśl art. 182 ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384) — z umieszczenia znaku na towarze, wystawionym na wystawie publicznej w Pol-

[1]) Zob. str. 153.

sce lub zagranicą, natenczas podanie winno zawierać również wniosek o przyznanie tego prawa.

Wniosek o przyznanie prawa pierwszeństwa na podstawie zgłoszenia zagranicznego można zgłosić także podaniem dodatkowem, lecz nie później niż w trzy miesiące od wniesienia podania o zarejestrowanie znaku towarowego.

Podanie i załączniki winny być sporządzone w języku polskim; załączniki, które mogą być sporządzone również w innym języku, wymienione są w § 14 b, c, d ust. 3, e.

Każdy znak towarowy należy zgłosić osobno, przyczem zastrzec można nieistotne odmiany, wyszczególniając na czem odmiany te mają polegać. Jeżeli znak towarowy składa się z kilku części, stanowiących jedną całość, które umieszczane są na towarze i opakowaniu razem, natenczas mogą one być przedmiotem jednego zgłoszenia; natomiast znak umieszczany na samym towarze i znak umieszczany na opakowaniu tegoż — o ile nie są identyczne — winny być zgłaszane oddzielnie.

Podanie o zarejestrowanie znaku towarowego, jak również podania wnoszone w jego uzupełnieniu, tudzież załączniki powyższych podań, oprócz pełnomocnictwa, wolne są od opłaty stemplowej.

§ 13. W podaniu należy wymienić:

a) nazwę przedsiębiorstwa (firmę) w brzmieniu ustalonem w rejestrze handlowym, względnie pełne imię i nazwisko właściciela przedsiębiorstwa, na rzecz którego znak ma być zarejestrowany; jeżeli zgłaszających jest więcej niż jedna osoba, należy wymienić każdego z nich.

Nie powinno nastręczać żadnych trudności stwier-

dzenie, czy zgłaszającym jest osoba fizyczna, czy też prawna, tudzież odróżnienie imion od nazwisk.

b) adres zupełny zgłaszającego (o wszelkiej zmianie adresu należy niezwłocznie zawiadamiać Urząd Patentowy Rz. P.); również należy podać siedzibę główną przedsiębiorstwa, tudzież siedziby zakładów ubocznych (miejscowość, województwo, a przy zgłoszeniach zagranicznych państwo, stan);

c) rodzaj i zakres działania przedsiębiorstwa (np. fabryka maszyn rolniczych, rafinerja cukru, wyrób i sprzedaż instrumentów muzycznych, laboratorjum techno-chemiczne i t. p.) oraz czy jest przedsiębiorstwem przemysłowem, czy tylko handlowem. Określenia ogólnikowe, nie oznaczające zakresu działania przedsiębiorstwa lecz tylko jego rodzaj, nie są wystarczające.

W przypadku zgłoszenia znaku związkowego, t. j. znaku związku przedsiębiorców, przedsiębiorstwa nie wymienia się, natomiast należy wymienić osoby, uprawnione do zastępowania związku (wszelkie zmiany w reprezentacji związku należy podawać do wiadomości Urzędu Patentowego Rz. P.);

d) rodzaj towarów (dokładny wykaz), dla których zgłaszany znak jest przeznaczony, a jakie wchodzą w wymieniony w podaniu zakres działania przedsiębiorstwa.

Wykaz towarów winien być tak szczegółowy, aby można było ustalić, do jakich klas towarowych należy zaliczyć wymienione towary; nie może on zawierać oznaczeń ogólnikowych, jak np. „artykuły pierwszej potrzeby", „środki chemiczne", tudzież oznaczeń takich, jak „i inne", „i podobne", „i t. d.", „i t. p.".

Nazwy towarów muszą być określone zgodnie z prawidłową terminologją techniczną polską.

e) klasę lub klasy towarów [1]), dla jakich znak zostaje zgłoszony;

f) jaki znak ma być przedmiotem ochrony: słowny czy też obrazowy; jeżeli zgłaszany znak jest słowny — podać jego brzmienie, jeżeli zaś obrazowy — określić, co przedstawia;

g) imię, nazwisko i adres zupełny pełnomocnika, jeżeli zgłaszający go wyznacza; zgłaszający, który mieszka lub ma siedzibę zagranicą, jest obowiązany wyznaczyć pełnomocnika.

Pełnomocnikiem może być tylko adwokat lub rzecznik patentowy, zamieszkały na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej;

h) jeżeli zgłaszających jest dwie lub więcej osób, a pełnomocnika nie wyznaczono, wówczas tę z tych osób, do której mają być przysyłane pisma Urzędu w sprawie danego zgłoszenia;

i) w razie potrzeby sposób umieszczania znaku na towarze lub opakowaniu;

k) pierwotne zgłoszenie zagraniczne, które winno być oznaczone w sposób niewątpliwy, w szczególności przez podanie jego daty i kraju, w którym nastąpiło, lub też dalszych szczegółów, potrzebnych do rozpoznania tożsamości zgłoszenia, względnie wystawę i kraj, w którym wystawiono towar, zaopatrzony w zgłaszany znak, oraz datę wystawienia — jeżeli postawiono wniosek o przyznanie prawa pierwszeństwa;

l) datę uiszczenia na rachunek Urzędu Patentowego Rz. P. w Pocztowej Kasie Oszczędności na konto czekowe Nr. 30.577 opłaty za zgłoszenie znaku towarowego w kwocie 20 zł. oraz miejsce wpłaty. Przy

---

[1]) Zob. str. 93.

zgłoszeniu znaku związkowego opłata ta wynosi 40 zł.;

m) załączniki składane przy podaniu.

Podanie winno być podpisane przez zgłaszającego (każdego ze zgłaszających, jeżeli ich jest kilku), lub przez wyznaczonego pełnomocnika. Jeżeli zgłaszającym jest osoba prawna, podanie (o ile nie jest podpisane przez pełnomocnika) winno być zaopatrzone w prawidłowy podpis firmowy przez osoby, uprawnione do podpisania w imieniu zgłaszającego.

§ 14. Do podania należy dołączyć[1]):

a) jeżeli zgłoszony znak jest obrazowy, co najmniej dziesięć identycznych (co do rozmiarów, treści napisów, kolorów i t. p.) rysunków (odbitek) tego znaku; wymienioną ilość rysunków należy dołączyć do podania i wtedy, gdy zgłoszony znak jest znakiem słownym, którego cechę znamienną stanowi szczególny charakter napisu. Rysunki (odbitki) winny być wykonane wyraźnie i dokładnie na trwałym papierze sposobem mechanicznym; odbitki wykonane na blasze, cynfolji, skórze, suknie, płótnie i t. p. nie mogą być załączane.

Pisownia znaków słownych winna czynić zadość zasadom językowym.

b) jeżeli znak towarowy ma być zarejestrowany dla przedsiębiorstwa, którego siedziba znajduje się tylko w państwie obcem, dowód, iż znak ten doznaje ochrony prawnej w temże państwie obcem na rzecz zgłaszającego;

---

[1]) Dokumenty, wymienione w p. c, d ust. 1 i 2, e mogą być złożone także później, w terminie przez Urząd Patentowy wyznaczonym.

c) jeżeli postawiono wniosek o przyznanie prawa pierwszeństwa ze zgłoszenia dokonanego zagranicą, kopję pierwotnego zgłoszenia zagranicznego (wraz z odbitką znaku), której zgodność z oryginałem stwierdziła — z podaniem daty i kraju, w którem zgłoszenie pierwotne nastąpiło — właściwa władza zagraniczna. Zamiast kopji zgłoszenia zagranicznego można złożyć zaświadczenie właściwej władzy zagranicznej, stwierdzające wraz ze znakiem datę zgłoszenia pierwotnego, osobę zgłaszającego, przedsiębiorstwo i rodzaj towarów.

Zaświadczenia wydawane przez Oddział międzynarodowej rejestracji znaków fabrycznych lub handlowych Biura Międzynarodowego Związku Ochrony Własności Przemysłowej w Bernie nie mogą być uwzględniane jako dowód w znaczeniu powyższem.

Jeżeli zgłaszający składa Urzędowi dowód rejestracji znaku, zawierający datę zgłoszenia, osobny odpis zgłoszenia pierwotnego lub wymienione wyżej zaświadczenie są zbędne;

d) jeżeli postawiono wniosek o przyznanie prawa pierwszeństwa z wystawienia towaru, zaopatrzonego w zgłaszany znak, na wystawie publicznej w Polsce lub zagranicą, zaświadczenie dyrekcji tej wystawy, stwierdzające okoliczność, że dany znak umieszczony był na towarze, wystawionym na wystawie, osobę wystawcy, przedsiębiorstwo, rodzaj towaru oraz datę wystawienia.

Jeżeli wystawienie dokonane było zagranicą, wówczas umieszczone na tem zaświadcezniu podpisy osób. uprawnionych do wydawania zaświadczeń w imieniu dyrekcji wystawy, winny być uwierzytelnione zgodnie z przepisami, obowiązującemi w danym kraju; zgodność sposobu uwierzytelnienia podpisów z pra-

wem danego kraju winna być na zaświadczeniu stwierdzona przez Konsula polskiego.

Dokumenty, dotyczące prawa pierwszeństwa ze zgłoszenia dokonanego zagranicą oraz z wystawienia towaru, zaopatrzonego w zgłaszany znak, na wystawie publicznej zagranicą, mogą być zredagowane— poza językiem polskim — w języku angielskim, francuskim lub niemieckim.

Nie wymaga się również tłumaczenia na język polski dowodów, zredagowanych w innych językach, o ile dołączony jest do nich uwierzytelniony przekład na jeden z trzech wymienionych wyżej języków obcych;

e) w razie, jeżeli dowód pierwszeństwa opiewa nie na imię zgłaszającego, dokument (sporządzony w języku polskim, angielskim, francuskim lub niemieckim), stwierdzający tożsamość osoby zgłaszającej (fizycznej lub prawnej) z osobą, której przysługuje prawo pierwszeństwa, względnie dokument, stwierdzający, iż przedsiębiorstwo, dla którego zgłaszany jest znak, wraz z prawem do tego znaku przeszło na zgłaszającego. W drugim przypadku, na dokumencie tym, o ile nie jest on dokumentem publicznym, podpis prawozbywcy — gdy dokument sporządzony jest w Polsce — winien być sądownie lub notarjalnie uwierzytelniony; o ile dokument taki sporządzony został zagranicą, natenczas winien on odpowiadać przepisom, obowiązującym w danym kraju, względnie zawartym w odnośnych traktatach. W razach wątpliwych Urząd Patentowy Rz. P. może zażądać stwierdzenia przez Konsula polskiego zgodności dokumentu z prawem danego kraju;

f) pełnomocnictwo, jeżeli zgłaszający wyznaczył pełnomocnika; pełnomocnicwo to winno zawierać u-

poważnienie co najmniej do odbioru wszelkich pism od władz i od osób interesowanych, w szczególności także do odbioru skarg, przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384).

Podpis zgłaszającego na pełnomocnictwie winien odpowiadać przepisom, dotyczącym podpisu na podaniu (patrz § 13, ustęp ostatni).

Poświadczenie podpisu na pełnomocnictwie nie jest wymagane.

Pełnomocnictwa podlegają opłacie stemplowej w wysokości zł. 3, wolne są natomiast od opłaty stemplowej pełnomocnictwa, udzielone przez pełnomocnika dalszemu pełnomocnikowi (substytucja);

Znaczki stemplowe na pełnomocnictwach mają być kasowane przez pełnomocnika.

g) jeżeli w zgłaszanym znaku towarowym znajdują się obce nazwiska, herby lub wizerunki — pozwolenie dotyczących osób.

Jeżeli część znaku towarowego stanowią herby, flagi i inne godła Państwa Polskiego, związków komunalnych i innych korporacyj publicznych w Polsce oraz polskie znaki i stemple urzędowe, kontrolne i gwarancyjne, należy dołączyć do podania zezwolenie właściwej władzy lub instrukcji.

Jeżeli część znaku towarowego stanowią herby, flagi i inne godła państw, należących do międzynarodowego Związku ochrony własności przemysłowej, oraz znaki i stemple urzędowe, kontrolne i gwarancyjne tych państw, należy dołączyć do podania zezwolenie właściwej władzy zagranicznej.

Zezwolenie właściwych władz lub instytucyj, wymagane przepisami zamieszczonemi w ustępie 2 i 3

co do znaków i stempli urzędowych, kontrolnych i gwarancyjnych, nie jest potrzebne, jeżeli chodzi o towary zupełnie innego rodzaju, aniżeli towary, dla krórych z urzędu takie oznaczenia zaprowadzono;

h) jeżeli w zgłaszanym znaku towarowym znajdują się podobizny medali lub innych odznak honorowych albo oznaczenia dotyczące otrzymanych medali, odznak, dyplomów etc. — dowód uzyskania tychże;

i) jeżeli w znaku umieszczono oznaczenia „patentowany“, „ochrona wzoru“, „zatwierdzony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych“ (w odniesieniu do towarów farmaceutycznych i kosmetycznych) etc. odpowiednie dowody.

j) przy zgłaszaniu znaku związkowego — statut związku (wszelkie zmiany w postanowieniach statutowych należy podawać do wiadomości Urzędu Patentowego Rz. P.).

§ 15. Klisza, niezbędna dla rejestracji znaku towarowego obrazowego albo słownego, którego cechą znamienną jest również szczególny charakter napisu, może być załączona do podania pierwotnego albo też później na skutek wezwania Urzędu Patentowego Rz. P.

Klisza winna nadawać się do odbicia w druku, być wykonana z cynku, miedzi lub innego odpowiedniego materjału z wyłączeniem drzewa, ołowiu i cyny; winna być umocowana na prostokątnym podkładzie z twardego drzewa. Wysokość kliszy wraz z podkładem nie może przekraczać 2,3 cm a powierzchnia 12 × 12 cm; poza tem klisza winna odpowiadać ściśle odbitkom znaku w tej postaci, w jakiej ma być on zarejestrowany. Oprócz kliszy należy dołączać

każdorazowo co najmniej po 10 odbitek drukarskich z tejże kliszy.

Klisze znaków, stanowiących opakowanie (np. pudełko), o ile znaki te posiadają rysunki lub napisy na kilku bokach, winny dawać odbitkę, przedstawiającą opakowanie nie plastycznie, lecz wszystkie boki rozłożone w jednej płaszczyźnie.

§ 16. Obwieszczenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 maja 1931 r. Jednocześnie traci moc obowiązującą obwieszczenie Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 27 kwietnia 1928 r. o przepisach, obowiązujących przy zgłaszaniu wynalazków, wzorów i naków towarowych („Wiadomości Urzędu Patentowego" zeszyt 4, poz. 37) [1]).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 23 kwietnia 1928 r.

o ustanowieniu klas towarów w zastosowaniu do znaków towarowych.

Na mocy art. 194 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384) zarządzam co następuje:

§ 1. Ustanawia się w zastosowaniu do znaków towarowych następujące klasy towarów:

---

[1]) Jest to część III Obwieszczenia Prezesa Urzędu Patentowego Rz. P. z dn. 27 marca 1931 r., zob. str. 9.

K l a s a 1. Surowce mineralne (węgiel, rudy, ropa naftowa, sól, torf, azbest i t. p.), o ile nie są wymienione w innych klasach; wszelkie materjały budowlane (oprócz wymienionych w kl. 2, 3 i 14); kamień sztuczny, koks, gips, kreda, asfalt, lód.

K l a s a 2. Metale nieszlachetne surowe i półfabrykaty (w sztabach, płytach, blachach i t. p.), szyny, rury metalowe, liny druciane, kable, materjały budowlane żelazne, beczki metalowe, szmelc.

K l a s a 3. Drzewo materjałowe i opałowe, węgiel drzewny, nasiona, rośliny, szczepy, pasza, środki do tuczenia bydła, trzody i ptactwa, zboże wszelkiego rodzaju, otręby, bawełna surowa, słód, len, konopie.

K l a s a 4. żywe i spreparowane zwierzęta, ptaki, owady i t. p. Skóry niewyprawione i wyprawione, futra w błamach, sierść, włosień, szczecina, pierze, puch, wełna surowa, kości, kiszki, rogi.

K l a s a 5. Maszyny i ich części, dźwigi, windy, tabor kolejowy, parowozy, kotły parowe, zbiorniki, przyrządy wiertnicze, kasy ogniotrwałe. Maszyny i narzędzia rolnicze.

K l a s a 6. Środki lokomocji oprócz kolejowej (samochody, rowery, wozy, powozy, sanie, aparaty lotnicze, statki wodne i t. p.), ich części (z wyjątkiem opon i kiszek gumowych oraz żagli) i przybory. Wózki dla dzieci i chorych.

K l a s a 7. Sprzęty i naczynia domowe i kuchenne (oprócz szklanych i ceramicznych), meble metalowe, wyroby emaljowane, urządzenia wodociągowe, kąpielowe i klozetowe, filtry i gaśnice, aparaty i przyrządy do wentylacji, oświetlenia, gotowania, ogrzewania, chłodzenia i wypalania w drzewie; odkurzacze; narzędzia i przybory rzemieślnicze i rękodziel-

nicze; maszyny do szycia. Wyroby kowalskie, ślusarskie, kotlarskie, blacharskie i nożownicze; broń biała i palna, naboje; wszelkie wyroby metalowe (oprócz wymienionych w kl. 2, 5, 6, 8 i 9).

Klasa 8. Metale szlachetne i wyroby z nich, wyroby platerowane; biżuterja i kamienie drogie oraz ich imitacja, wyroby z koralu, przybory kościelne (oprócz ubiorów).

Klasa 9. Instrumenty i przyrządy naukowe, optyczne, fotograficzne, lekarskie, ortopedyczne i t. p., ich części i przybory; aparaty telefoniczne, telegraficzne i radjotelegraficzne, gramofony, kinematografy, ich części i przybory (igły, płyty, filmy i t. p.); maszyny do pisania i rachowania, przyrządy do powielania, drukarki biurowe; przyrządy miernicze, wagi, odważniki, automaty, zegary.

Klasa 10. Przetwory ropy naftowej (nafta, benzyna, parafina i t. p.), smary, oleje i tłuszcze niejadalne, gliceryna; produkty chemiczne dla celów technicznych, rolniczych, naukowych i pokrewnych; masa drzewna (celuloza); esencja octowa; nawozy sztuczne; mydła techniczne i do prania; świece, materjały wybuchowe, ognie sztuczne, zapałki, lonty.

Klasa 11. Farby (z wyjątkiem malarskich i drukarskich), metale płatkowe, barwniki, lakiery, laki, garbniki, pokosty, żywica, smoła, terpentyna, wosk (naturalny i sztuczny), pasty do obuwia, kleje, środki do prania (oprócz mydła), krochmal, środki apreturowe, środki do polerowania, szlifowania, bielenia, lutowania, czyszczenia i przeciw rdzy; środki do tępienia pasorzytów i szkodników.

Klasa 12. Środki lecznicze, higjeniczne, dentystyczne, dezynfekcyjne, odżywcze, ekstrakty słodowe; preparaty farmaceutyczne, materjały apteczne

i opatrunkowe, prezerwatywy. Perfumerja, kosmetyki i inne środki toaletowe, gąbki, wykałaczki.

Klasa 13. Tytoń, wyroby tytoniowe, gilzy i bibułka do papierosów, artykuły dla palących (z wyjątkiem skórzanych).

Klasa 14. Kauczuk, guma, gutaperka i wyroby z nich, opony i kiszki do kół; materjały uszczelniające i izolacyjne, korek i wyroby z niego, papa dachowa, wyroby azbestowe, cerata, linoleum, tkaniny gumowane nieprzemakalne i gazoszczelne; kalosze.

Klasa 15. Wyroby bednarskie, stolarskie, koszykarskie i szczotkarskie; pudełka i futerały (oprócz tekturowych), wyroby ze słomy i trzciny; meble wszelkiego rodzaju (oprócz metalowych).

Klasa 16. Wyroby tokarskie i snycerskie; manekiny, wyroby z kości, celuloidu, bursztynu, masy perłowej, rogu, kazeiny, szyldkretu i t. p., grzebienie, przybory toaletowe, wyroby fryzjerskie.

Klasa 17. Wyroby siodlarskie, rymarskie, pasy napędne, galanterja skórzana, przybory szewckie, wszelkie artykuły podróżne, gimnastyczne i sportowe.

Klasa 18. Przędza i tkaniny wszelkiego rodzaju oprócz wymienionych w kl. 14 i 19; jedwab sztuczny, namioty, kilimy, dywany, chodniki, firanki, wyroby tapicerskie, trawa morska i inne włókna roślinne, wata; bielizna stołowa i pościelowa; wyroby powroźnicze, żagle, worki, nici, knoty.

Klasa 19. Odzież i okrycia głowy wszelkiego rodzaju; wyroby dziane i pończosznicze; ubiory kościelne; obuwie (oprócz kaloszy); bielizna osobista, gorsety i fiszbiny; stroje, koronki, hafty, wyroby szmuklerskie, pasmanterja, szych, wachlarze, pióra ozdobne, kwiaty sztuczne; parasolki i laski, guziki,

rękawiczki, igły (oprócz gramofonowych), szpilki i t. p.

Klasa 20. Wyroby ze szkła, lustra; wyroby z porcelany, fajansu i t. p., ceramika, polewy.

Klasa 21. Papier, karton, tektura, pergamin i wyroby z nich; tapety, druki, nuty, mapy, książki, oprawy, ramy, fotografje; przybory i materjały pisarskie, rysunkowe i kancelaryjne, segregatory, guma do wycierania, pluskiewki, przybory pomocnicze do nauki szkolnej; dzieła sztuki, farby malarskie, przybory do malowania i rzeźbienia, plastelina, kreda do pisania, kredki kolorowe, farby drukarskie i czcionki, atrament.

Klasa 22. Instrumenty muzyczne, ich części i przybory, gry, zabawki, ozdoby choinkowe.

Klasa 23. Napoje zawierające alkohol; miód do picia, wina owocowe.

Klasa 24. Napoje bezalkoholowe, wody mineralne (naturalne i sztuczne), kumys i kefir, soki owocowe, esencje i pastylki do przyrządzania napojów.

Klasa 25. Artykuły spożywcze wszelkiego rodzaju, pieczywo, towary kolonjalne, cukier, miód naturalny i sztuczny, ocet spożywczy, oleje i tłuszcze jadalne, drożdże, proszki i dodatki do pieczenia ciast, żelatyna.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie równocześnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384).

Z tą chwilą traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 10 kwietnia

1924 r. w przedmiocie ustanowienia klas towarów w zastosowaniu do znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 348).

(Dz. U. R. P., 1928 r., Nr. 50, poz. 487).

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 1 września 1927 r.

o ochronie znaku i nazwy Czerwonego Krzyża.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wywdawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Prawo używania znaku i nazwy Czerwonego Krzyża (Krzyża Genewskiego — równoramienny krzyż czerwony na białem polu) przysługuje wyłącznie:

1. Stowarzyszeniu „Polski Czerwony Krzyż".
2. Zagranicznym Stowarzyszeniom Czerwonego Krzyża, przebywającym czasowo na terenie Rzeczypospolitej Polskiej za zezwoleniem władz państwowych.
3. Wojskowym władzom sanitarnym.

Prawo powyższe przysługuje również w ramach konwencji genewskiej o polepszeniu losu chorych i rannych w armjach czynnych z dnia 6 lipca 1906 r. (Dz. U. R. P. z r. 1927 Nr. 28, poz. 225) personelo-

wi stowarzyszeń i władz, wyszczególnionych w p. 1, 2 i 3 artykułu niniejszego.

Art. 2. Poza stowarzyszeniami i władzami, wymienionemi w art. 1, nie wolno żadnym osobom fizycznym lub prawnym używać znaku lub nazwy Czerwonego Krzyża w celach handlowych, jako wzoru lub znaku towarowego.

Art. 3. Winni przekroczenia postanowień art. 1 i 2 niniejszego rozporządzenia, lub też używania znaku czerwonego krzyża łudząco podobnego do znaku Czerwonego Krzyża Genewskiego ulegają, o ile czyn nie stanowi surowiej zagrożonego przestępstwa, karze grzywny do 1.000 zł, lub aresztu do 6 tygodni, albo obu tym karom łącznie.

Z karą może być połączone orzeczenie konfiskaty na rzecz stowarzyszenia „Polski Czerwony Krzyż" opakowań i towarów, opatrzonych wbrew postanowieniom niniejszego rozporządzenia znakiem lub nazwą Czerwonego Krzyża.

Konfiskatę można orzec także wtedy, jeśli postępowania przeciw sprawcy czynu, przewidzianego w niniejszym artykule, nie można wdrożyć, lub też sprawcę uwolniono.

Do orzekania są powołane sądy powiatowe (pokoju).

Art. 4. Wykonanie ninieszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy z niem sprzeczne. Korzystanie z praw na nich opar-

tych, jako też wprowadzanie w obieg wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia towarów i używanie opakowań, które przed wejściem tego rozporządzenia w życie zostały opatrzone znakiem lub nazwą Czerwonego Krzyża, jest dozwolone w ciągu 6 miesięcy od chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

(Dz. U. R. P. 1927 r., Nr. 79, poz. 689).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 lutego 1929 r.

o zakazie używania francuskich nazw regjonalnych.

Na podstawie art. 4 p. 3 ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 559) i w myśl art. XXVI ust. 2 p. 1) i 2) Konwencji Handlowej między Polską a Francją z dnia 9 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. z r. 1925 Nr. 67, poz. 468) zarządza się co następuje:

§ 1. W handlu wytworami winnemi na terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej zastrzega się prawo używania nazw terytorjalnych, wymienionych w § 2 niniejszego rozporządzenia, wyłącznie dla wytworów tych producentów, którzy na podstawie prawa obowiązującego we Francji są uprawnieni do używania tych nazw jako regjonalnych na terytorjum Republiki Francuskiej.

§ 2. Do nazw terytorjalnych podpadających pod przepis § 1 należą:

a) w zakresie win:

1) „Alsace" (vin d')
2) „Ammerschwihr"
3) „Arbanats"
4) „Anjou"
5) „Auxey"
6) „Banyuls"
7) „Barrer"
8) „Barsac"
9) „Bâtard-Montrachet"
10) „Beaujolais"
11) „Beaune"
12) „Belvès"

13) „Bergheim"
14) „Bergerac"
15) „Berson"
16) „Blaye"
17) „Blayais"
18) „Blosen" (vin du)
19) „Boncours"
20) „Bordeaux"
21) „Bouliac"
22) „Bourg"
23) „Bourgeais"
24) „Bourgogne"
25) „Bourgueil"
26) „Bouze"
27) „Brand"
28) „Brandlurt"
29) „Brochon"
30) „Brouilly"
31) „Burgele"
32) „Cadillac"
33) „Casseuil"
34) „Cérenes"
35) „Chablis et Petit Chablis"
36) „Chambolle"
37) „Champagne"
38) „Changé"
39) „Chassagne"
40) „Châteauneuf-du Pape"
41) „Cheilly"
42) „Chemilly"
43) „Chevaliers—Montrachet"
44) „Chiron"
45) „Chorey"
46) „Claritte-de-Die"
47) „Comblanchien"
48) „Concoeur"
49) „Conquêques"
50) „Corbières"
51) „Côtes Baurech"
52) „Côtes de Bourg"
53) „Côte Châlonnaise"
54) „Côte du Duras"
55) „Côte de l'Eglise"
56) „Côte Mâconnaise"
57) „Côte de Nuits"
58) „Côte du Rhône"
59) „Côte de Plan"
60) „Coteaux-du-Bayon"
61) „Coteaux-du Loir"
62) „Corpeau"
63) „Corton"
64) „Cussac"
65) „Dezize"
66) „Duderstein"
67) „Echezeaux"
68) „Eichberg"
69) „Entre-deux-Mers"
70) „Felf"
71) „Fixin"
72) „Flagey-Echezeaux"
73) „Fleurie"
74) „Fronsac"
75) „Frontignan"
76) „Gabarnac"
77) „Gaillac"
78) „Génissac"
79) „Gevrey-Chambertin"
80) „Gilly"
81) „Gironde"
82) „Goldnessling"
83) „Graves"
84) „Hagel"
85) „Hatschbourg"
86) „Haillan (Le)"
87) „Haut-Benauge'
88) „Haut-Pays-Bordelais"
89) „Hermitage"
90) „Heugst"
91) „Heugst Schofflit"
92) „Illats"
93) „Issenbourg"

94) „Juliénas"
95) „Karferkopf"
96) „Kanzlerberg"
97) „Kappala"
98) „Kirrenburg"
99) „Kitterlé"
100) „Keseler"
101) „Labarde"
102) „Lalande-de-Pomerol"
103) „La Haye-Fouassière" (muscadet de)
104) „Lamarque"
105) „Langoiran"
106) „Langon"
107) „Lesparre"
108) „Libourne"
109) „Ligré"
110) „Listrac"
111) „Lotzenberg"
112) „Lotzenberg Gewürztraminer"
113) „Loupiac"
114) „Ludon"
115) „Lussac-Saint-Emilion"
116) „Macau"
117) „Macon et Mâconnais"
118) „Margaux"
119) „Médoc"
120) „Meloisez"
121) „Mercueil"
122) „Mercurey"
123) „Meursault"
124) „Montbazillac"
125) „Minervois"
126) „Montagne-Saint-Emilion"
127) „Montagny"
128) „Monthelie"
129) „Montrachet"
130) „Montravel"
131) „Montlouis"
132) „Morgon"
133) „Moulis"
134) „Moulin-à-vent"
135) „Mourens"
136) „Muscadet de Sèvre et Maine"
137) „Nantoux"
138) „Néac"
139) „Nérigean"
140) „Odenas"
141) „Paillet"
142) „Paullac"
143) „Pernand"
144) „Pfeller"
145) „Pfirsichberg"
146) „Podensac"
147) „Pomerol"
148) „Pommard"
149) „Portets"
150) „Pouilly-Fuissé"
151) „Pouilly-sur-Loire"
152) „Prémeaux"
153) „Prissey"
154) „Prugel"
155) „Puisseguin-Saint-Emilion"
156) „Puligny-Montrachet"
157) „Rangen"
158) „Reuschel"
159) „Richebourg"
160) „Ribeauvillé"
161) „Riquewihr"
162) „Rittency"
163) „Rully"
164) „Saint-Christoly"
165) „Sainte-Colombe"
166) „Sainte-Croix-du-Mont"
167) „Saint-Denis-de-Piles"
168) „Saint-Emilion"
169) „Saint-Estèphe"
170) „Sainte-Foy"
171) „Saint-Georges" (St. E-milion)

172) „Saint-Laurent-du-Bois"
173) „Saint-Martial"
174) „Saint-Michel"
175) „Saint-Sauveur"
176) „Sainte-Terre"
177) „Sables-Saint-Emilion"
178) „Sampigny"
179) „Santenay"
180) „Saumur"
181) „Sauternes"
182) „Savigny"
183) „Scheiring"
184) „Schoenenbourg"
185) „Schoenenbourg Burgele"
186) „Schoenenbourg Spiren"
187) „Schofflit"
188) „Schloss"
189) „Sigelsheim" (vin de)
190) „Stauffen" (vin de)
191) „Steingrübler"
192) „Tayac"
193) „Teuillac"
194) „Thouarcé"
195) „Touraine"
196) „Tuttenstein"
197) „Vertou" (muscadet de)
198) „Vertheuil"
199) „Villegouge"
200) „Villié"
201) „Volnay-et-Santenots"
202) „Vosne-Romanée"
203) „Vougeot"
204) „Vouvray"
205) „Weinberg"
206) „Zährin".

b) w zakresie pozostałych produktów winnych:

Armagnac Bas - Armagnac
Haut - Armagnac
Ténarèze.

Cognac Grande ou Fine Champagne
Petite Champagne
Cognac Premiers Bois
Bons bois
Fins bois.

Eau - de - vie de l'Hermitage
Eau - de - vie de Faugères
Eau - de - vie de Pomerol.

Marc de Bourgogne Beaujolais
Chablis
Charme-Chambertin
Clos-Vougeot
Corton
Coulanges
Mâconnais

Morgon
Odenas
Saint - Julien
Santenay
Savigny - les Beaune
Vosne - Romanée.

Marc de Côtes - du Rhône
Marc de l'Hermitage
Marc de Touraine.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

(Dz. U. R. P. z 1929 r., Nr. 16 poz. 136).

O ZAKAZIE UŻYWANIA CZECHOSŁOWACKICH I WĘGIERSKICH NAZW REGJONALNYCH.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 21.XII. 1927 r. przyznaje prawo posługiwania się regjonalną nazwą miasta Pilzna w handlu piwem wyłącznie dla browarów, produkujących piwo w okręgu m. Pilzna w Czechosłowacji. Prawo posługiwania się nazwami regjonalnemi okręgów Żatec, Roudnice, Usztek, Dubá, Trszice w handlu chmielem na terenie Polski przysługuje jedynie tym, którzy produkują chmiel na obszarze Czechosłowacji w powyższych okręgach (Dz. U. R. P., 1928 r. Nr. 7, poz. 44).

Porozumienie między Polską a Węgrami zapewnia stronom wzajemną ochronę nazw produktów winnych: „Rząd Polski i Rząd Węgierski zobowiązują się przedsięwziąć wszelkie zarządzenia niezbędne celem zwalczania na swych terytorjach nadużywania nazw geograficznych, regjonalnych i specjalnych nazw gatunków produktów winnych drugiej Strony, byle te nazwy były należycie chronione przez nią i zostały przez nią notyfikowane... Używanie fałszywych nazw regjonalnych, jak to określone jest w poprzednich ustępach, będzie uważane za czyn nieuczciwej konkurencji i będzie karane zgodnie z przepisami ustaw i rozporządzeń, będących w mocy w Polsce i na Węgrzech". (Dz. U. R. P. 1932 r., Nr. 97, poz. 833).

Rozdział IV.

INFORMACJE OGÓLNE

OBWIESZCZENIE
PREZESA URZĘDU PATENTOWEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 31 maja 1927 r.

o godzinach przyjęć interesantów.

Na skutek uchwały Rady Ministrów z dnia 20 maja 1927 r. o zmianie godzin urzędowania, ustanawiam od dn. 1 czerwca 1927 r. następujące godziny przyjęć interesantów w Urzędzie Patentowym Rz. P.:

Prezes Urzędu przyjmuje . . . . . od 11 do 13
Naczelnicy Wydziałów przyjmują . od 11 do 13
Radcowie . . . . od 11 do 13
Kancelarja Urzędu udziela informacyj interesantom i przyjmuje składane przez nich podania
od $8\frac{1}{2}$ do 14
w soboty . . . . od $8\frac{1}{2}$ do $12\frac{1}{2}$

Kancelarje wydziałowe udzielają informacyj
od 8½ do 14½
w soboty . . . . od 8½ do 13

Rejestry patentów na wynalazki, wzorów użytkowych i zdobniczych oraz znaków towarowych są dostępne dla publiczności . . . . . od 9½ do 14½
w soboty . . . . od 9½ do 12½

Bibljoteka Urzędu jest otwarta dla publiczności
od 9½ do 14½
w soboty . . . . od 9½ do 12½
w miesiącach: lipcu i sierpniu we wszystkie dni powszednie . . . . od 10 do 13

Redakcja i Administracja „Wiadomości Urzędu Patentowego" przyjmuje . . . od 8½ do 15
w soboty . . . . od 8½ do13½

Wydawnictwo opisów patentowych przyjmuje
od 8½ do 15
w soboty . . . . od 8½ do 13½

(Wiadomości Urzędu Patent. Nr. 5/1927).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 13 czerwca 1928 r.

o oznaczeniu okresu feryj w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.

Na podstawie art. 238 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalaz-

ków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384) zarządzam, co następuje:

§ 1. Coroczne sześciotygodniowe ferje urzędowe w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej rozpoczynają się z dniem 5 lipca, a kończą się z dniem 15 sierpnia.

§ 2. W czasie feryj Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej przyjmuje podania, a załatwia tylko sprawy niecierpiące zwłoki.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(Dz. U. R. P. Nr. 65 z 1928 r., poz. 598).

TABLICA OPŁAT W POLSCE.

Terminy płatności za pierwszy rok trwania patentu lub za pierwszy okres ochrony wzoru przypadają w ciągu 1-szego miesiąca po ogłoszeniu patentu lub wzoru w „Wiad. Urzędu Patentowego"; za znak towarowy w ciągu trzech miesięcy od daty wezwania. Opłaty za następne lata lub okresy należy uiszczać z ich początkiem w dniu i miesiącu udzielenia patentu lub rejestracji wzoru czy znaku tow.

Zwłoka w opłatach perjodycznych.

Za *patent* można uiścić opłatę w ciągu 6-ciu miesięcy po terminie płatności z grzywną 5% za każdy miesiąc zwłoki.

Za *wzór* (użytk. lub zdobn.), można uiścić opłatę w ciągu 6-ciu miesięcy po terminie płatności z grzywną 5% przy opłacie w pierwszym miesiącu, 10% — w drugim, 15% — w trzecim, 35% — w czwartym, 65% — w piątym i 100% — w szóstym.

Za *znak towarowy* można uiścić opłatę w ciągu 3ch miesięcy po terminie płatności z grzywną 5% przy opłacie w pierwszym miesiącu, 10% — w drugim i 15% — w trzecim.

Uwaga. Podania, prowadzące do udzielenia patentu na wynalazek oraz rejestracji wzoru lub znaku towarowego są wolne od opłat stemplowych. Zob.: „Opłaty stemplowe w Urzędzie Patentowym Rz. P." str. 112 i „Rozporządzenie o sposobie uiszczania opłat" str. 110.

Tablica opłat w Polsce

RODZAJ OCHRONY	Opłata przy zgłoszeniu w zł	Opłaty za rok 1	2	3	4	5	6	7
Patent na wynalazek	35	50	75	100	125	150	200	250
Wzór użytkowy	15	40	—	—	100	—	—	200
Wzór zdobniczy	15	25	—	—	50	—	—	100
Znak towarowy	20	Opłata za 10-lecie: 60 zł nadto 15 zł za każ						

ochronę w zł								Czas trwania ochrony	Uwagi
8	9	10	11	12	13	14	15		
300	400	500	600	700	800	900	1000	15 l.	Koszta druku opisu patentowego ponosi właściciel patentu. Za patent dodatkowy: 35 zł + 50 zł zamiast opłat rocznych.
—	—	—						10 ,,	
—	—	—						10 ,,	Jednem zgłoszeniem można objąć do 10 wzorów tego samego rodzaju. W razie odnoszenia się wzoru do kilku klas totowarowych opłaty (za zgłosz. i perjodyczne) tylokrotnie wieksze, ile klas wzór obejmuje.
dą klasę tow.								10 ,,	Koszta obowiązującego ogłoszenia znaku w „Wiad. Urzędu Patent." ponosi właściciel znaku. — Za każde dalsze 10-lecie ochrony: 90 zł + 20 zł za każdą klasę towarową. Za znak związku przedsiębiorstw — opłaty podwójne.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 21 kwietnia 1928 r.

WYDANE W POROZUMIENIU Z MINISTREM SKARBU

o sposobie uiszczania opłat, przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych.

Na mocy art. 78, 164 i 217 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wszelkie opłaty, przewidziane w powyższem rozporządzeniu, uiszczać należy na rachunek Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej w Pocztowej Kasie Oszczędności na konto czekowee Nr. 30.577 [1]).

§ 2. Na blankiecie nadawczym należy wyraźnie wskazać tytuł uskuteczniane j wpłaty i wymienić:

a) przy uiszczaniu opłat za zgłoszenia wynalazków, wzorów i znaków towarowych — przedmiot zgłoszenia;

b) przy uiszczaniu opłat, odpowiadających kosztom druku opisów patentowych [1]) lub kosztom dru-

---

[1]) Opłaty za druk opisu patentowego należy wnosić na rachunek Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu w P. K. O. na konto czekowe Nr. 30.400; na odwrocie blankietu nadawczego należy zaznaczyć: „Rachunek bieżący Nr. 179 Urzędu Patentowego Rz. P. Koszty druku opisu patentowego Nr. zgł. P.......................". (Uw. wyd.).

ku ogłoszenia o rejestracji znaków towarowych, tudzież opłat za pierwsze dziesięciolecie ochrony znaków towarowych i za klasy towarów — numer zgłoszenia;

c) przy uiszczaniu opłat rocznych za patenty, ryczałtowych za patenty dodatkowe, okresowych za ochronę wzorów, opłat za drugie lub dalsze dziesięciolecie ochrony znaków towarowych, jak również grzywien za zwłokę — numer rejestru oraz rok lub okres, za który uiszcza się opłatę;

d) przy uiszczaniu opłat za wnioski do wydziałów zgłoszeń o wciągnięcie do rejestru zmian, dotyczących praw rzeczowych oraz praw używaczy, tudzież za wyciągi z rejestrów — numer rejestru;

e) przy uiszczaniu opłat za skargi i wnioski do wydziału spraw spornych, za odwołania do wydziału odwoławczego, tudzież za wnioski do wydziału kontroli wykonywania wynalazków — przedmiot skargi, wniosku lub odwołania.

§ 3. Właściciele kont czekowych w Pocztowej Kasie Oszczędności mogą przekazywać opłaty (§ 1) czekiem przelewowym, dołączając do niego blankiet nadawczy, wypełniony według wskazówek, zawartych w § 2.

§ 4. Opłaty, dotyczące każdej poszczególnej sprawy, należy uiszczać oddzielnym blankietem nadawczym względnie przelewać czekiem przelewowym (§ 3).

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie równocześnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384).

(Dz. U. R. P. 1928 r., Nr. 50, poz. 486).

OPŁATY STEMPLOWE W URZĘDZIE PATENTOWYM RZ. P.

1. Podania, wnoszone do Urzędu Patentowego, podlegają zasadniczo opłacie w wysokości 5 zł. od pierwszego egzemplarza (bez względu na ilość arkuszy), nadto po 50 gr. od każdego załącznika tudzież od drugiego i dalszych egzemplarzy lub odpisów podania, również bez względu na ilość arkuszy, z których składa się załącznik, względnie dalszy egzemplarz lub odpis.
   Jednak wolne są od opłat stemplowych (według art. 141 p. 5 Ust. Stemplowej z r. 1932):
   a) podania w sprawach o uzyskanie: patentu na wynalazek, rejestracji wzorów i znaków towarowych (poczynając od zgłoszenia wniosku aż do terminu uzyskania patentu lub świadectwa ochronnego na wzór albo znak towarowy);
   b) skargi i wnioski, wnoszone do Wydziału Spraw Spornych, oraz odwołania, wnoszone do Wydziału Odwoławczego Urzędu Patentowego.
2. Pełnomocnictwa, upoważniające do zastępstwa wyłącznie przed Urzędem Patentowym, podlegają opłacie w wysokości 3 zł. Pełnomocnictwa szersze podlegają zasadniczej opłacie w wysokości 5 zł.
   Wolne od opłaty stemplowej są pełnomocnictwa

udzielone przez pełnomocnika dalszemu pełnomocnikowi (substytucja).

3. Podania o wydanie dowodu pierwszeństwa zgłoszenia, jako nie tyczące się ochrony w kraju, podlegają zasadniczej opłacie 5 zł.
Również dowody pierwszeństwa zgłoszenia (bez względu na ilość arkuszy) podlegają opłacie stemplowej w wysokości 5 zł.
W o l n e od o p ł a t y są p a t e n t y (d o k u m e n t y p a t e n t o w e) o r a z ś w i a d e c t w a o c h r o n n e n a w z o r y i z n a k i t o w a r o w e.
4. Opłacie w wysokości 2 zł. od każdej stronicy pełnej lub zaczętej podlegają sporządzone przez Urząd drugie i dalsze egzemplarze dokumentów urzędowych, równobrzmiące z egzemplarzem pierwszym i zaopatrzone w podpis równorzędny. Takiej samej opłacie podlegają odpisy i wyciągi, sporządzone i poświadczone przez Urząd (m. in. odpisy zgłoszeń).
5. Poświadczenia zgodności z pierwopisem wtóropisów, odpisów i wyciągów, sporządzonych nieurzędownie (przez same strony) podlegają opłacie w wysokości 1 zł. od każdej pełnej lub zaczętej stronicy. Tyczy się to również odpisów zgłoszeń.
6. Pokwitowania z odbioru pieniędzy, papierów wartościowych i inych przedmiotów, których wartość przewyższa 50 zł., podlegają opłacie 25 groszy.
Pokwitowanie z przyjęcia podania, wydawane na żądanie składającego, podlega opłacie 20 gr.
7. Poświadczenie własnoręczności podpisu przez Urząd podlega opłacie w wysokości 1 zł. 50 gr. od

każdego podpisu; suma opłat za poświadczenia podpisów, umieszczonych na tym samym dokumencie, nie może jednak przekraczać 5 zł.

(Na podstawie Ustawy Stemplowej Dz. U. Rz. P. Nr. 41 z roku 1932, poz. 413).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU W POROZUMIENIU Z MINISTREM SPRAWIEDLIWOŚCI I MINISTREM SKARBU

z dnia 22 stycznia 1930 r.

w sprawie przeniesienia do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej ksiąg wzorów i modeli prowadzonych przez sądy grodzkie w okręgu sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu oraz w okręgu sądu okręgowego w Katowicach.

Na podstawie art. 88, 244 i 245 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384) zarządza się, co następuje:

§ 1. Księgi wzorów i modeli, które na podstawie § 7 niemieckiej ustawy z dnia 11 stycznia 1876 r. (Dz. Ust. Rz. Niem., str. 11) prowadziły sądy grodzkie w okręgu sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu oraz w okręgu sądu okręgowego w Katowicach, jak również odnoszące się do wpisów w tym rejestrze wzory i modele, zarówno opieczętowane jak

i nieopieczętowane, przenosi się do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie.

§ 2. Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie prowadzi wszelkie czynności, mające związek z dokonanemi w tych księgach wpisami.

(Dz. Ust. Rz. P. 1930 r. Nr. 15, poz. 113).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 16 maja 1928 r.

o dowodach niezbędnych w razie zgłoszenia w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej wynalazku, wzoru lub znaku towarowego z powołaniem się na wystawienie tego wynalazku lub wzoru albo zaopatrzonego w zgłoszony znak towaru na publicznej wystawie zagranicą, w jednym z krajów należących do międzynarodowego Związku ochrony własności przemysłowej.

Na mocy art. 3 ust. 4, art. 90 ust. 4 i art. 182 ust. 3 rozporządzeniaPrezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384) zarządzam, co następuje:

§ 1. W razie zgłoszenia do Urzędu Patentowego wynalazku lub wzoru z powołaniem się na uprzednie wystawienie tego wynalazku lub wzoru zagranicą, w jednym z krajów, należących do międzynarodowego Związku ochrony własności przemysłowej, na publicznej wystawie, dla której na podstawie ustawodawstwa danego kraju przyznane zostały ulgi, przewidziane w art. 3 ust. 3, względnie w art. 90 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U.

R. P. Nr. 39, poz. 384), należy złożyć zaświadczenie dyrekcji wystawy, stwierdzające osobę wystawcy, przedmiot oraz datę i miejsce wystawienia.

§ 2. W razie zgłoszenia do Urzędu Patentowego znaku towarowego z powołaniem się na uprzednie umieszczenie tego znaku na towarze, wystawionym zagranicą, w jednym z krajów, należących do międzynarodowego Związku ochrony własności przemysłowej, na publicznej wystawie, dla której przyznano na podstawie ustawodawstwa danego kraju ulgę, przewidzianą w art. 182 ust. 2 wymienionego w § 1 rozporządzenia, należy złożyć zaświadczenie dyrekcji wystawy, stwierdzające okoliczność, że zgłoszony znak umieszczony był na towarze, wystawionym na tej wystawie, tudzież osobę wystawcy i jego przedsiębiorstwo, rodzaj towaru oraz datę i miejsce wystawienia.

§ 3. Umieszczone na zaświadczeniach, wymienionych w §§ 1 i 2, podpisy osób, uprawnionych do wydawania zaświadczeń w imieniu dyrekcji wystawy, winny być uwierzytelnione zgodnie z prezpisami, obowiązującemi w danym kraju. Ponadto, zgodność sposobu uwierzytelnienia tych podpisów z prawem danego kraju winna być na zaświadcezniu stwierdzona przez właściwego konsula Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(Dz. U. R. P. Nr. 58 z 1928 r., poz. 548).

OBWIESZCZENIE PREZESA URZĘDU PATENTOWEGO RZ. P.

z dnia 20 lutego 1930 r.

w sprawie zaświadczeń dla uzyskania pierwszeństwa zgłoszenia zagranicą.

Od dnia 1 marca 1930 r. Urząd Patentowy Rz. P. będzie wydawał zaświadczenia dla uzyskania pierwszeństwa zgłosze-

nia zagranicą, dołączając kopje opisów i rysunków, wykonane sposobem *fotograficznym.*

Tytułem zwrotu kosztów pobierać się będzie od każdej stronicy opisu lub rysunku po zł. 2,50 gr. Należne kwoty winny być uiszczane na konto Nr.30.577 („Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej") w Pocztowej Kasie Oszczędności.

(„Wiadomości Urzędu Patent." Nr. 2/1930).

KOMUNIKAT URZĘDU PATENTOWEGO RZ. P.

w sprawie kopij fotograficznych.

Urząd Patentowy Rz. P. rozpoczął wydawanie — na życzenie zainteresowanych — kopij fotograficznych opisów i rysunków zarejestrowanych wzorów użytkowych, wyczerpanych opisów patentowych oraz wszelkich akt i dokumentów, dostępnych dla stron.

Tytułem zwrotu kosztów pobiera się od każdej stronicy pisma ręcznego, maszynowego, druku lub rysunku po zł. 2,50 gr. Należne kwoty winny być uiszczane na konto Nr. 30.577 („Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej") w Pocztowej Kasie Oszczędności.

(„Wiadomości Urzędu Patentowego" Nr. 3/1930).

WYDAWNICTWA CIĄGŁE URZĘDU PATENTOWEGO RZ. P.

„Wiadomości Urzędu Patentowego", miesięcznik, wychodzi od 1924 r. Zawiera następujące działy:

Ustawy, rozporządzenia, komunikaty U. P.; orzeczenia U. P. i sądów w sprawach patentowych; ustawy i

warunki patentowania oraz rejestracji zagranicą; wiadomości z Międzynarodowego Związku Ochrony Własności Przemysłowej; patenty na wynalazki — udzielenie, przejście prawa do patentów, wykreślenie z rejestru; rejestracja wzorów użytkowych i zdobniczych; znaki towarowe — rejestracja, zmiany, unieważnienia, wykreślenia.

Prenumerata wynosi: w kraju — półrocznie zł. 12 (z przesyłką zł. 12,90 gr.), rocznie zł. 24. (z przesyłką zł. 25,80 gr.); zagranicą — półrocznie zł. 18, rocznie zł. 36.

Redakcja i administracja: Urząd Patentowy Rz. P., Warszawa, ul. Elektoralna 2, I p.

„Opis patentowy". Pod tym tytułem ukazują się drukowane broszury, podające dokładny opis i rysunek opatentowanego w Polsce wynalazku. Cena egz. — 1 zł.

Z ustępstwa 50% od ceny powyższej korzystają:

1) nabywający równocześnie dwadzieścia lub więcej egzemplarzy jednego opisu, lub wszystkie w danej chwili wydrukowane opisy z pewnej klasy lub grupy, albo też czterdzieści lub więcej opisów kolejnych;

2) abonujący wszystkie mające ukazać się w druku opisy z pewnej klasy lub grupy, o ile nabywa równocześnie lub nabył uprzednio wszystkie już wydrukowane opisy z tejże klasy lub grupy.

Opisy można nabywać w Urzędzie Patentowym lub zamawiać listownie — wówczas Urząd przesyła je pocztą na koszt adresata.

Zamawiając opisy listownie, należy podać numer i żądaną ilość egzemplarzy każdego z zamawianych opisów. Pieniądze należy wpłacać na konto Urzędu Patentowego w P. K. O., Nr. konta 30.577 z zaznaczeniem na odwrocie blankietu nadawczego celu wpłaty.

„Wykaz patentów udzielonych przez Urząd Patentowy Rz. P.". Rocznik. Jest to dokładny spis według dziedzin i według

nazwisk właścicieli patentów. Cena: Wykaz za okres 1924 — 1926: zł. 35. Następne roczniki po zł. 12.

„Wykaz wzorów użytkowych zarejestrowanych przez Urząd Patentowy Rz. P.". Układ według dziedzin. Cena egz. za okres 1924 — 1932: zł. 7.

„Wykaz znaków towarowych słownych, zarejestrowanych przez Urząd Patentowy Rz. P.". Cena Wykazu za okres 1924 — 1930: zł. 25. Następne roczniki po zł. 3.

Wykazy ukazują się po upływie roku kalendarzowego.

SPIS BIBLJOTEK

posiadających polskie opisy patentowe, roczne „Wykazy patentów" i miesięcznik „Wiadomości Urzędu Patentowego".

BYDGOSZCZ.
1) B[1]). Miejska, Stary Rynek 1.
2) „ Państwowego Naukowego Instytutu Rolniczego.

GDAŃSK
1*) B. „Bratniej Pomocy" — Zrzeszenia Studentów Polaków Politechniki Gdańskiej, Gdańsk — Wrzeszcz (Langfuhr), Heeresanger 11*a*.

KATOWICE.
1*) B. Biura Sejmu Śląskiego.

KRAKÓW
1) B. Polskiej Akademji Umiejętności, ul. Sławkowska 17.
2) „ Uniwersytetu Jagiellońskiego, Oddział czasopism naukowych, ul. Św. Anny 12.

---

[1]) Bibljoteka. *) Bibljoteki, oznaczone gwiazdką, posiadają tylko „Wiadomości Urzędu Potentowego".

3) B. Akademji Górniczej, ul. Mickiewicza 30.
4*) B. Akademji Handlowej.
5) B. Szkoły Przemysłowej, ul. Żabia.

LUBLIN.
1) Towarzystwo Bibljoteki Publicznej im. H. Łopacińskiego, Rynek 1, gmach po - Trybunalski.
2*) B. Uniwersytecka.

LWÓW.
1) B. Uniwersytetu im. Jana Kazimierza.
2) „ Politechniki Lwowskiej.

POZNAŃ.
1) B. Uniwersytecka, ul. Rycerska 4—6.
2) „ Wyższej Szkoły Handlowej, Al. Marcinkowskiego 3.
3) „ Raczyńskich, Plac Wolności 19

PUŁAWY.
1) B. Państwowego Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego.

TORUŃ.
1) Książnica Miejska im. Kopernika, ul. Wysoka 12.

WARSZAWA.
1) *B. Urzędu Patentowego Rz. P.*, ul. Elektoralna 2, III piętro, czytelnia pok. 323. [1]).
2) B. Chemicznego Instytutu Badawczego, Żoliborz, ul. Łączności (pat. z dziedziny chemji).
3) B. Ministerstwa Przemysłu i Handlu.
4*) B. Ministerstwa Sprawiedliwości.
5) B. Narodowa, ul. Rakowiecka 6.
6) „ Ordynacji Krasińskich, ul. Okólnik 9.
7) „ Państw. Szkoły Chemiczno - Przemysłowej, ul. Hoża 88 (patenty dotyczące chemji i technologji chem.).
8) B. Państw. Wyższej Szkoły Budowy Maszyn i Elektro-

---

[1]) Bibljoteka Urzędu Patentowego posiada wszelkie publikacje U. P., zbiór książek i czasopism z dziedziny prawa patentowego w Polsce i zagranicą oraz z dziedziny techniki. Nadto zbiór patentów ważniejszych państw obcych. Wypożycza do czytania tylko na miejscu.

techniki, im. Wawelberga, ul. Mokotowska 6 (wszystkie patenty z wyjątkiem chemji i techn. chem.).
9*) B. Ordynacji Zamoyskich, ul. Żabia 4.
10) B. Politechniki, ul. Polna 3.
11) „ Publiczna im. Kierbedziów, ul. Koszykowa 26.
12*) B. Sejmu i Senatu, ul. Wiejska 8.
13) B. Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. ul. Mlodowa 23.
14*) B. Szkoły Nauk Politycznych, ul. Reja 7.
15) B. Uniwersytecka, ul. Krak. Przedmieście 26/28.
16) „ Wojskowa Centralna, Al. Ujazdowska 1.
17) „ Wolnej Wszechnicy Polskiej, ul. Opaczewska 2a.
18) „ Wyższej Szkoły Handlowej, ul. Rakowiecka 6.

WILNO.
1) B. Uniwersytetu im. Stefana Batorego.

ZAGRANICĄ publikacje Urzędu Patentowego Rz. P. posiadają bibljoteki urzędów patentowych w następujących państwach: Anglja, Austrja, Belgja, Czechosłowacja, Danja, Estonja, Finlandja, Francja, Hiszpanja, Holandja, Jugosławja, Łotwa, Niemcy, Rumunja, Stany Zjednoczone A. P., Szwajcarja, Szwecja, Węgry, Włochy, Z. S. R. R. (Rosja).

INFORMACJE O ZWIĄZKU WYNALAZCÓW.

Związek istnieje od roku 1930.

Siedzibą Związku są Katowice (w gmachu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego), terenem działalności jest cały obszar Rzeczypospolitej.

Związek liczy w obecnej chwili przeszło 400 członków (październik 1933 r.). Na czele Związku stoi obecnie jako Prezes Dr. Tadeusz Saloni, Wicewojewoda Śląski. Celem Związku jest przedewszystkiem popieranie wynalazczości, pomoc dla wynalazców przez fachową ocenę wynalazków i przez ułatwianie racjonalnej ich eksploatacji.

W celu przeprowadzania badań nad wartością wynalazków istnieje w Związku Komisja Naukowo-Techniczna, złożona z szeregu fachowców z różnych dziedzin techniki.

Propagandą idei wynalazczości w społeczeństwie, jak również reklamą wynalazków, uznanych za nadające się do eksploatacji, zajmuje się Komisja Propagandowa Związku.

Czynności, związane z eksploatacją wynalazków pod względem handlowym, skupiają się w Komisji Eksploatacyjnej. Dopomaga ona wynalazcom do znalezienia nabywców na licencje albo do zbytu wynalazków, wytwarzanych i puszczanych na rynek przez samych wynalazców, pośredniczy w zawieraniu odnośnych umów, udzielając zarazem bezpłatnych porad prawnych członkom Związku.

Rozdział V.

RZECZNICY PATENTOWI

O rzecznikach patentowych mówią artykuły 239—243 Rozporządzenia „o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych“ (Dz. U. Rz. P. z dn. 26.III. 1928 r., Nr. 39, poz. 384).

Art. 239 brzmi: „Przed Urzędem Patentowym występować mogą strony interesowane osobiście lub przez pełnomocników. Pełnomocnikami stron mogą być t y l k o a d w o k a c i i r z e c z n i c y p a t e n t o w i“.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 29 grudnia 1928 r.

o przedmiocie egzaminu z prawa dla kandydatów na stanowiska rzeczników patentowych.

Na zasadzie art. 241 ust. 2 punkt a) i ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22

marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384) zarządzam, co następuje:

§ 1. Przedmiot egzaminu z prawa dla kandydatów na stanowiska rzeczników patentowych obejmuje:

1) ogólną znajomość zasad ustawy konstytucyjnej oraz ustroju z zakresu działania władz i urzędów państwowych i samorządowych;

2) ogólną znajomość postanowień obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej prawa cywilnego i handlowego o dziedziczeniu, kupnie i sprzedaży, cesji, spółce, pełnomocnictwie, zastawie, przedawnieniu, firmie handlowej i rejestrze handlowym;

3) znajomość przepisów o opłatach stemplowych;

4) dokładna znajomość prawodawstwa krajowego w dziedzinie ochrony własności przemysłowej;

5) znajomość postanowień obowiązujących Rzeczypospolitę Polską traktatów międzypaństwowych, dotyczących ochrony własności przemysłowej;

6) znajomość najważniejszych postanowień ustaw zagranicznych z dziedziny ochrony własności przemysłowej, ze szczególnem uwzględnieniem ustaw obowiązujących w Anglji, Austrji, Czechosłowacji, Francji, Niemczech, Rosji (Z. S. R. R.), Stanów Zjednoczonych Ameryki, oraz w Wolnem Mieście Gdańsku.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(Dz. U. R. P. z 1929 r., Nr. 4, poz. 41).

INSTRUKCJA
MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 7 marca 1933 r.

w sprawie komisji dyscyplinarnej i postępowania dyscyplinarnego przeciwko rzecznikom patentowym.

§ 1. Za wykroczenia przeciw swym obowiązkom zawodowym i uchybienia godności stanu podlegają rzecznicy patentowi karom dyscyplinarnym, określonym art. 243 pkt. 5 rozporządzenia Prezydenta Przeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384).

§ 2. Członkowie „Komisji Dyscyplinarnej przy Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej", ustanowionej art. 243 pkt. 1 i 2 rozporządeznia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384), wybierają ze swego grona przewodniczącego i jego zastępcę.

§ 3. Postępowanie dyscyplinarne jest poufne. Orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej zapadają na podstawie oceny dodowodów i wyników postępowania.

§ 4. Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej wyznacza z pośród urzędników tegoż Urzędu z wykształceniem prawniczem rzecznika dyscyplinarnego, któremu przysługuje prawo wglądu do akt, oraz obowiązek stawiania wniosków w każdym stadjum postępowania.

Komisja dyscyplinarna wydaje uchwały i orzeczenia dopiero po wysłuchaniu zdania rzecznika dyscyplinarnego; przy naradach i głosowaniu komisji rzecznik dyscyplinarny nie może być obecny.

§ 5. Obwiniony może przybrać obrońcę z pośród rzeczników patentowych lub adwokatów.

§ 6. Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przedstawia komisji dyscyplinarnej Prezes Urzędu Patentowego w razie dostrzeżenia lub otrzymania wiadomości o naruszeniu przez rzecznika patentowego obowiązków zawodowych lub uchybieniu godności stanu. We wniosku należy wskazać zarzuty mające być przedmiotem postępowania dyscyplinarnego.

Przed postawieniem wniosku może Prezes Urzędu Patentowego przeprowadzić wstępne dochodzenie celem zbadania sprawy.

§ 7. Odpis wniosku doręcza przewodniczący komisji dyscyplinarnej rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu, oraz wzywa obwinionego do złożenia wyjaśnień na piśmie w ciągu dni 14 od daty doręczenia.

§ 8. Po złożeniu wyjaśnienia przez obwinionego, lub w razie niezłożenia wyjaśnienia w terminie określonym w § 7, komisja dyscyplinarna na posiedzeniu niejawnem, po rozpoznaniu sprawy, wyda uchwałę o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego. W uchwale należy dokładnie oznaczyć zarzuty, mające być przedmiotem postępowania, a odpisy jej doręczyć rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu. Jednocześnie może komisja dyscyplinarna powziąć uchwałę o przeprowadzeniu rozprawy dyscyplinarnej lub też o zarządzeniu śledztwa. Śledztwo przeprowadza wyznaczony przez Prezesa Urzędu Patentowego urzędnik tegoż Urzędu. Stosownie do wyników śledztwa komisja dyscyplinarna wyda uchwałę o przeprowadzeniu rozprawy albo postępowanie dyscyplinarne umorzy.

§ 9. Komisja dyscyplinarna może zawiesić swoje postępowanie do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowo - karnego, jeżeli orzeczenie komisji dyscyplinarnej jest ściśle uzależnione od wyroku Sądu karnego.

§ 10. Wnioski rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego w sprawie dowodów, przedstawione przed rozprawą, komisja dyscyplinarna rozpoznaje na posiedzeniu niejawnem.

§ 11. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej wyznacza dzień rozprawy i zawiadamia o tem rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego, tudzież wzywa powołanych do rozprawy świadków i biegłych, a jednocześnie doręcza obwinionemu listę członków kompletu orzekającego.

Po otrzymaniu zawiadomienia o terminie rozprawy może obwiniony i jego obrońca przeglądać akta sprawy z wyjątkiem protokółów posiedzeń niejawnych i sporządzać odpisy.

Obwiniony po doręczeniu mu listy członków kompletu orzekającego może przedstawić komisji dyscyplinarnej wniosek o wyłączenie członków kompletu z uzasadnieniem powodu.

Nieusprawiedliwione niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

Rozprawą kieruje przewodniczący, który czuwa nad biegiem postępowania.

§ 12. Rozprawę rozpoczyna odczytanie uchwały, zarządzającej wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, poczem następuje przesłuchanie obwinionego, wezwanych świadków i biegłych, oraz w miarę potrzeby odczytanie protokółów śledztwa, jak również innych ważniejszych dla sprawy akt, i dokumentów. Obwinionemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu służy prawo wypowiedzenia się co do poszczególnych środków dowodowych i odwodowych, oraz stawiania pytań świadkom i biegłym za zezwoleniem przewodniczącego.

Po zamknięciu postępowania dowodowego następują wywody i wnioski rzecznika dyscyplinarnego tudzież obwinionego i jego obrońcy. Obwiniony ma w każdym przypadku ostatni głos.

Z przebiegu rozprawy dyscyplinarnej sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący komisji oraz protokólant.

§ 13. Jeżeli w toku rozprawy ujawni się nowe przewinienie, komisja dyscyplinarna może wydać co do niego orzeczenie tylko za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego lub jego obrońcy. W braku zgody, należy wszcząć osobne postępowanie.

§ 14. Narada i głosowanie komisji dyscyplinarnej przy rozstrzyganiu sprawy są poufne. Orzeczenia komisji dyscyplinarnej zapadają większością głosów. Przewodniczący głosuje ostatni.

Sentencję orzeczenia sporządza się na piśmie, które podpisują przewodniczący i członkowie komisji.

Sentencję tę ogłasza przewodniczący zaraz po naradzie i głosowaniu.

Odpis orzeczenia, które powinno być opracowane w ciągu ośmiu dni po ogłoszeniu sentencji, doręcza się obwinionemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu.

Orzeczenie powinno zawierać: dzień wydania orzeczenia, wymienienie członków komisji dyscyplinarnej, protokólanta i rzecznika dyscyplinarnego, wymienienie imienia, nazwiska i siedziby obwinionego, przedmiot oskarżenia, sentencję orzeczenia, uzasadnienie orzeczenia. *(Monitor P. 1933, N. 79 p. 102).*

LISTA RZECZNIKÓW PATENTOWYCH.

Bolland Arnold Dr. techn., Kraków, ul. Krowoderska 7.

Brokman Maurycy Inż., Warszawa, ul. Senatorska 36, tel. 618-62.

Czempiński Klemens, Warszawa, ul. Krucza 43, tel. 8-25-70.

Jodkiewicz Henryk Inż., Warszawa, ul. Foksal 16, tel. 340-44.

Kryzan Marjan Dr. Inż., Poznań, ul. Krasińskiego 9, tel. 62-21.

Myszczyński Ignacy, Warszawa, ul. Hoża 50, tel. 9-59-10.

Pawlikowski Stanisław Inż., Warszawa, ul. Marszałkowska 113, tel. 2.17-92.

Raczyński Czesław Inż. dypl., Warszawa, ul. Piękna 64, tel. 8-35-29.

Skrzypkowski Mieczysław, Warszawa, ul. Krucza 43, tel. 8-25-70.

Sokal Herman Inż., Katowice, ul. Słowackiego 22.

Suchowiak Wacław Prof. Inż., Lwów, ul. Piłsudskiego 8.

Waliszewski Józef Inż., Warszawa, ul. Twarda 55a, tel. 5.41-76.

Winnicki Feliks Inż. dypl., Poznań, ul. Konopnickiej 7.

Wyganowski Janusz Inż. dypl., Warszawa, ul. Ordynacka 6, tel. 2.61-50.

Zmigryder Mieczysław Inż., Warszawa, ul. Wilcza 47-49, tel. 8-85-39.

Zoch Marceli Inż. dypl., Poznań, ul. Przecznica 9.

Tymowski Wacław Inż., Warszawa, ul. Elektoralna 18, tel. 281-66.

Rozdział VI.

MIĘDZYNARODOWY ZWIĄZEK OCHRONY WŁASNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ

KONWENCJA ZWIĄZKOWA PARYSKA

z dnia 20 marca 1883 r. o ochronie własności przemysłowej, przejrzana w Brukseli dnia 14 grudnia 1900 r., w Waszyngtonie dnia 2 czerwca 1911 r. i w Hadze dnia 6 listopada 1925 r.

(Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 17 marca 1931 roku — Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 277)

Artykuł 1.

Kraje zawierające umowę tworzą Związek ochrony własności przemysłowej.

Przedmiotem ochrony własności przemysłowej są patenty na wynalazki, wzory użytkowe, rysunki i modele przemysłowe, znaki fabryczne lub handlowe, nazwa handlowa i oznaczenia pochodzenia lub nazwy

pochodzenia, jak również zwalczanie nieuczciwej konkurencji.

Słowa „własność przemysłowa" należy rozumieć w ich najszerszem znaczeniu i stosować nietylko do przemysłu i handlu w ścisłem znaczeniu, ale również do przemysłów rolnych (wina, ziarna, liści tytuniowych, owoców, zwierząt i t. d.) i górniczych (minerały, wody mineralne i t. d.).

Do patentów na wynalazki zalicza się również różne rodzaje patentów pzemysłowych, uznanych przez ustawodawstwa krajów, zawierających umowę, jak patenty wprowadcze, patenty na udoskonalenia, patenty i świadectwa dodatkowe i t. d.

Arykuł 2.

Przynależnym do któregokolwiek z krajów zawierających umowę będą przysługiwały we wszystkich innych krajach Związku w spawach ochrony własności przemysłowej korzyści, jakie odnośne prawa zapewniają obecnie lub zapewnią w przyszłości własnym obywatelom, oprócz praw specjalnie przewidzianych niniejszą konwencją. Wobec tego będą oni mieli tę samą ochronę, co i tamci i będą mogli odwołać się do tej samej opieki prawnej przeciw wszelkiemu naruszeniu ich praw, z zastrzeżeniem dopełnienia warunków i formalności, wymaganych przez dany kraj od obywateli własnych.

Wszelako, w celu uzyskania jakiegokolwiek prawa własności przemysłowej, żaden warunek zamieszkania lub posiadania przedsiębiorstwa w kraju, w którym się żąda ochrony, nie może być wymagany od przynależnych do Związku.

Ustawodawstwu każdego z krajów zawierają-

cych umowę są wyraźnie zastrzeżone postanowienia normowane ustawami o własności przemysłowej, dotyczące postępowania sądowego i administracyjnego oraz właściwości, jak również wyboru miejsca zamieszkania lub ustanowienia pełnomocnika.

Artykuł 3.

Są zrównani z przynależnymi do krajów zawierających umowę przynależni do krajów nie należących do Związku, zamieszkali lub posiadający rzeczywiste i poważne przedsiębiorstwa przemysłowe lub handlowe na terytorjum jednego z krajów Związku.

Artykuł 4.

a) Kto prawidłowo wniósł podanie o udzielenie patentu na wynalazek, o zarejestrowanie wzoru użytkowego rysunku lub modelu przemysłowego, znaku fabrycznego lub handlowego w jednym z krajów zawierających umowę, albo jego prawny następca, będzie korzystał dla zgłoszenia w innych krajach, z zastrzeżeniem praw osób trzecich, z prawa pierwszeństwa w terminach określonych poniżej.

b) Wskutek tego, zgłoszenie dokonane później w jednym z krajów należących do Związku, przed upływem tych terminów, nie będzie mogło być unieważnione przez fakty dokonane w międzyczasie, a mianowicie przez inne zgłoszenie, przez opublikowanie wynalazku lub wykonywanie go, przez wystawienie na sprzedaż egzemplarzy rysunku lub modelu, przez używanie znaku.

c) Wspomniane wyżej terminy pierwszeństwa będą trwały: dwanaście miesięcy dla patentów na wy-

nalazki i wzorów użytkowych i sześć miesięcy dla rysunków i modeli przemysłowych oraz znaków fabrycznych lub handlowych.

Terminy te zaczynają biec od daty złożenia pierwszego podania w jednym z krajów należących do Związku; dnia zgłoszenia nie wlicza się do biegu terminu.

Jeżeli ostatni dzień terminu przypada na dzień świąteczny, prawnie uznany w kraju gdzie żąda się ochrony, termin będzie przesunięty do następującego po tym dniu pierwszego dnia powszedniego.

d) Ktokolwiek będzie chciał korzystać z pierwszeństwa zgłoszenia wcześniejszego, będzie musiał złożyć oświadczenie wskazujące datę i kraj tego zgłoszenia. Każdy kraj określi termin, do którego najpóźniej oświadczenie to winno być złożone.

Dane te będą przytaczane w ogłoszeniach wydawanych przez właściwe władze, w szczególności na patentach i odnoszących się do nich opisach.

Kraje zawierające umowę będą mogły wymagać od składającego oświadczenie pierwszeństwa przedłożenia kopji zgłoszenia (opis, rysunki i t. d.), wcześniej wniesionego. Kopja, zaświadczona co do zgodności przez władzę, która otrzymała to zgłoszenie, będzie wolna od wszelkich uwierzytelnień i będzie mogła zawsze być złożona w każdym czasie w ciągu trzech miesięcy od daty wniesienia podania późniejszego. Będzie można wymagać dołączenia do niej zaświadczenia daty zgłoszenia wydanego przez tę władzę oraz tłumaczenia.

W chwili dokonania zgłoszenia inne formalności nie będą mogły być wymagane dla oświadczenia pierwszeństwa. Każdy kraj zawierający umowę określi skutki, jakie spowoduje niedopełnienie formalno-

ści przewidzianych niniejszym artykułem, skutki te jednak nie mogą sięgać poza utratę pawa pierwszeństwa.

Później mogą być wymagane inne dowody.

e) Gdy rysunek lub model przemysłowy zostanie zgłoszony w jednym z krajów z prawem pierwszeństwa opartem na zgłoszeniu wzoru użytkowego, termin pierwszeństwa będzie ten sam, co dla rysunków i modeli przemysłowych.

Poza tem można zgłosić w którymkolwiek kraju wzór użytkowy z prawem pierwszeństwa opartem na zgłoszeniu podania o udzielenie patentu na wynalazek i odwrotnie.

f) Jeżeli podanie o udzielenie patentu zawiera roszczenie o przyznanie kilku pierwszeństw lub jeżeli badanie wykaże, że zgłoszenie obejmuje kilka wynalazków, władza winna przynajmniej zezwolić zgłaszającemu na rozdzielenie podania pod warunkami, jakie będą określone w ustawodawstwie wewnętrznem, utrzymując jako datę każdego zgłoszenia wydzielonego datę podania pierwotnego i, gdy są ku temu warunki, dobrodziejstwo prawa pierwszeństwa.

Atykuł 4 bis.

Patenty, zgłoszone przez przynależnych do Związku w różnych krajach zawierających umowę, będą niezależne od patentów uzyskanych na ten sam wynalazek w innych krajach, należących lub nienależących do Związku.

To postanowienie winno być rozumiane w sposób bezwzględny, mianowicie w tem znaczeniu, że patenty zgłoszone w terminie pierwszeństwa są niezależne tak

pod względem powodów do unieważnienia i umorzenia, jak i co do normalnego czasu trwania.

Postanowienie to stosuje się do wszystkich patentów istniejących w chwili nadania mu mocy obowiązującej.

W razie przystąpienia nowych krajów stosuje się to również do patentów istniejących obustronnie w chwili przystąpienia.

Artykuł 5.

Wprowadzenie przez właściciela patentu do kraju, w którym patent został udzielony, przedmiotów wytwarzanych w jednym z krajów Związku, nie pociągnie za sobą umorzenia patentu.

Wszelako każdy z krajów zawierających umowę będzie mógł zastosować środki prawne w celu zapobieżenia nadużyciom, które mogłyby wypływać z wykonywania wyłącznego prawa nadanego patentem, naprzykład przez zaniechanie wykonywania wynalazku.

Środki te mogą przewidywać umorzenie patentu tylko w tym przypadku, gdy udzielenie licencyj przymusowych nie wystarczy do zapobieżenia nadużyciom.

W każdym razie środki te nie będą mogły być stosowane przed upływem co najmniej lat trzech od daty udzielenia danego patentu oraz gdy właściciel patentu przedstawia słuszne usprawiedliwienia.

Ochrona rysunków i modeli przemysłowych nie może być w żadnym razie umorzona z racji wprowadzania przedmiotów takich jak te, które pozostają pod ochroną.

Nie można wymagać umieszczania żadnego znaku lub wzmianki o rejestracji w celu rozpoznawania prawa.

Jeżeli w jednym z krajów używanie zarejestrowanego znaku jest obowiązkowe, rejestrację można unieważnić dopiero po upływie słusznego terminu oraz gdy zainteresowany nie usprawiedliwi powodów swej bezczynności.

Artykuł 5 bis.

Przyznawany będzie termin ulgowy, co najmniej trzymiesięczny, dla uiszczenia opłat przewidzianych dla utrzymania w mocy praw własności przemysłowej przy jednoczesnem uiszczeniu opłat dodatkowych, jeżeli ustawodawstwo danego kraju je nałoży.

Nadto co do patentów na wynalazki, kraje zawierające umowę zobowiązują się bądź do ustanowienia terminu ulgowego, co najmniej sześciomiesięcznego, bądź też do wprowadzenia możności wznowienia patentu, wygasłego na skutek nieuiszczenia opłat, uzgadniając środki te z warunkami przewidzianemi w ustawodawstwie wewnętrznem.

Artykuł 5 ter.

W żadnym z krajów zawierających umowę nie będzie się uważać za naruszenie praw właściciela patentu:

1⁰ stosowania na okrętach, należących do jednego z innych krajów Związku, środków opatentowanych, dotyczących kadłuba okrętowego, maszyn, urządzeń, przyrządów i innych części wyposażenia, jeżeli okręty te przebywają czasowo lub przypadkowo na

wodach kraju, — z zastrzeżeniem, że środki te będą tam używane wyłącznie na potrzeby okrętu;

2° stosowanie urządzeń opatentowanych, dotyczących konstrukcji lub działania środków żeglugi powietrznej lub lokomocji lądowej, albo ich części, należących do innych krajów Związku, jeżeli środki te znajdują się w danym kraju czasowo lub przypadkowo.

Artykuł 6.

Każdy znak fabryczny lub handlowy, zarejestrowany prawidłowo w kraju, z którego pochodzi, będzie dopuszczony do zgłoszenia i chroniony w tej samej postaci w innych krajach Związku.

Wszelako można odmówić rejestracji lub unieważnić rejestrację:

1° Znaków, mogących naruszyć prawa, nabyte przez osoby trzecie w kraju, w którym żąda się ochrony.

2° Znaków, pozbawionych wszelkich własności odróżniających lub utworzonych wyłącznie z oznak lub wskazówek, mogących służyć w handlu do oznaczania rodzaju, jakości, ilości, przeznaczenia, wartości, miejsca pochodzenia lub czasu wytworzenia produktów, bądź też zwykle używanych w mowie potocznej lub ustalonych zwyczajowo w uczciwych i ustalonych stosunkach kraju, w którym żąda się ochrony.

Przy ocenie własności odróżniających danego znaku należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności faktyczne, w szczególności przeciąg czasu używania znaku.

3° Znaków przeciwnych moralności lub porządkowi publicznemu.

Ustala się, że znak nie będzie mógł być uważany za przeciwny porządkowi publicznemu z tego tylko powodu, iż nie odpowiada jednemu z ustawowych przepisów o znakach, z wyjątkiem gdy ów przepis dotyczy właśnie porządku publicznego.

Za kraj pochodzenia będzie uważany:

Należący do Związku kraj, w którym zgłaszający posiada rzeczywiste i poważne przedsiębiorstwo przemysłowe lub handlowe, a gdy takiego przedsiębiorstwa nie posiada, należący do Związku kraj, w którym zamieszkuje, jeśli zaś nie zamieszkuje w żadnym z krajów Związku, kraj jego narodowości o ile jest przynależny do jednego z krajów Związku.

Wznowienie rejestracji znaku w kraju pochodzenia w żadnym razie nie może pociągać za sobą obowiązku wznowienia rejestracji w innych krajach Związku, w których znak został zarejestrowany.

Dobrodziejstwo pierwszeństwa utrzymuje się przy zgłoszeniach znaków, dokonanych w terminie przewidzianym art. 4, nawet wtedy, gdy rejestracja w kraju pochodzenia następuje dopiero po upływie tego terminu.

Postanowienie ustępu 1 nie wyklucza prawa żądania od zgłaszającego zaświadczenia prawidłowej rejestracji, wystawionego przez właściwy urząd kraju pochodzenia, jednakże żadne uwierzytelnienie tego zaświadczenia wymagane nie będzie.

Artykuł 6 bis.

Kraje zawierające umowę zobowiązują się bądź z urzędu jeżeli pozwala na to ustawodawstwo kraju,

bądź też na wniosek interesowanego odmawiać rejestracji lub unieważniać rejestrację znaku fabrycznego lub handlowego, który byłby odtworzeniem albo mogącem wprowadzić w błąd naśladownictwem znaku, który właściwy urząd rejestracyjny kraju uważa za notorycznie znany jako należący już do przynależnego do innego kraju, zawierającego umowę i używany na wytworach tego samego lub podobnego rodzaju.

Na wniesienie skargi o unieważnienie rejestracji takich znaków dany będzie termin co najmniej trzymiesięczny. Termin rozpoczyna się od daty zarejestrowania znaku.

Nie ustanawia się terminu na wniesienie skargi o unieważnienie rejestracji znaków, uzyskanej w złej wierze.

Artykuł 6 ter.

Kraje zawierające umowę zgadzają się, jeżeli zgłaszający nie wykaże się zezwoleniem właściwej władzy, odmawiać rejestracji lub unieważniać rejestrację i odpowiedniemi zarządzeniami zabraniać używania jako znaków fabrycznych lub handlowych, lub jako ich części: herbów, flag i innych godeł Państw należących do Związku oraz przyjętych przez nie znaków i stempli urzędowych kontrolnych i gwarancyjnych, jak również wszystkiego, co z punktu widzenia heraldycznego byłoby naśladownictwem.

Zakaz używania znaków i stempli urzędowych kontrolnych i gwarancyjnych będzie stosowany tylko wówczas, gdy zawierające je znaki fabryczne lub handlowe będą przeznaczone do używania na towarach tego samego lub podobnego rodzaju.

W celu wykonania tych postanowień kraje zawierające umowę zgadzają się komunikować sobie wzajemnie za pośrednictwem Biura Międzynarodowego w Bernie listę godeł państwowych, znaków i stempli urzędowych kontrolnych i gwarancyjnych, na które pragną lub pragnęłyby w przyszłości rozciągnąć całkowicie lub w pewnych granicach ochronę, przewidzianą niniejszym artykułem, tudzież komunikować sobie wszelkie zmiany, wprowadzone później do tej listy. Każdy z krajów zawierających umowę udostępni notyfikowane sobie listy do użytku publicznego w należytym czasie.

Każdy z krajów zawierających umowę będzie mógł w przeciągu dwunastu miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przekazać dotyczącemu krajowi swe ewentualne zarzuty za pośrednictwem Biura Międzynarodowego w Bernie.

W stosunku do godeł państwowych, powszechnie znanych, środki przewidziane w ust. 1 będą stosowane wyłącznie do znaków, zarejestrowanych po podpisaniu niniejszego aktu.

W stosunku do godeł państwowych, które nie są powszechnie znane oraz do znaków i stempli urzędowych, postanowienia te będą stosowane tylko do tych znaków, które zostały zarejestrowane po upływie więcej niż dwu miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przewidzianej w ust. 3.

Jeżeli rejestrację uzyskano w złej wierze, kraje mogą wykreślić znaki, zarejestrowane nawet przed podpisaniem niniejszego aktu, zawierające godła państwowe, znaki i stemple.

Obywatele któregokolwiek kraju, upoważnieni do używania godeł państwowych, znaków i stempli swe-

go kraju, mogą ich używać nawet wtedy, gdyby były one podobne do znaków i stempli innego kraju.

Kraje zawierające umowę zobowiązują się zakazać nieuprawnionego używania w handlu godeł państwowych innych krajów zawierających umowę, jeśliby to używanie mogło wprowadzić w błąd co do pochodzenia towarów.

Powyższe postanowienia nie powodują dla krajów przeszkody do czynienia użytku z możności odmawiania lub unieważniania rejestracji, przez zastosowanie p. 3 ust. 2 art. 6, znaków zawierających bez zezwolenia herby, flagi, odznaczenia i inne godła państwowe, albo znaki lub stemple urzędowe, przyjęte przez jeden z krajów należących do Związku.

Artykuł 7.

Rodzaj wytworu, na którym znak fabryczny lub handlowy ma być umieszczony, nie może w żadnym razie stanowić przeszkody do zarejestrowania znaku.

Artykuł 7 bis.

Kraje zawierające umowę zobowiązują się dopuszczać do zgłoszenia i ochrony znaki, należące do takich zrzeszeń, których istnienie nie sprzeciwia się prawom kraju, z którego znak pochodzi, nawet jeżeli zrzeszenia te nie posiadają zakładu przemysłowego lub handlowego.

Jednakże każdemu krajowi będzie pozostawione ustalenie warunków szczególnych, pod jakiemi zrzeszenie będzie mogło być dopuszczone do ochrony swych znaków.

Artykuł 8.

Nazwa handlowa będzie chroniona we wszystkich krajach, należących do Związku, bez obowiązku zgłaszania lub rejestracji, niezależnie od tego, czy stanowi ona część znaku fabrycznego lub handlowego.

Artykuł 9.

Każdy wytwór, zaopatrzony bezprawnie w znak fabryczny lub handlowy albo w nazwę handlową, będzie zajęty przy wwozie do tych krajów Związku, w których ten znak lub ta nazwa handlowa ma prawo do ochrony prawnej.

Zajęcia będzie się dokonywać zarówno w kraju, w którym nastąpiło bezprawne oznaczenie, jako też i w kraju, do którego wytwór przywieziono.

Zajęcie winno się odbywać bądź na wniosek prokuratury, bądź jakiejkolwiek innej władzy właściwej, bądź też strony interesowanej — osoby fizycznej lub prawnej, zgodnie z wewnętrznem prawodawstwem każdego kraju.

Władze nie są obowiązane do zarządzania zajęcia w razie tranzytu.

Jeżeli prawodawstwo danego kraju nie pozwala na zajęcie towaru przy wwozie, zajęcie zastąpi się przez zakaz wwozu, albo zajęcie wewnątrz kraju.

Jeżeli prawodawstwo danego kraju nie pozwala ani na zajęcie przy wwozie, ani na zakaz wwozu, ani też na zajęcie wewnątrz państwa, zarządzenia te, aż do wprowadzenia odpowiednich zmian w prawodawstwie, będą zastąpione przez takie skargi i środki, jakie prawo danego kraju zapewni w podobnych przypadkach własnym obywatelom.

Artykuł 10.

Postanowienia poprzedniego artykułu będą stosowane do każdego wytworu, zaopatrzonego fałszywie, jako w oznaczenie pochodzenia, w nazwę pewnej określonej miejscowości lub kraju, jeżeli oznaczenie to będzie dodane do nazwy handlowej fikcyjnej lub zapożyczonej w celu wprowadzenia w błąd.

Za stronę interesowaną, bez względu na to, czy nią będzie osoba fizyczna, czy prawna, będzie uważany w każdym przypadku wytwórca, fabrykant lub handlujący, zajęty produkcją, fabrykacją lub handlem tego wytworu i osiedlony bądź w miejscowości fałszywie podanej jako miejsce pochodzenia, bądź w okolicy, w której ta miejscowość znajduje się, bądź też w fałszywie podanym kraju.

Artykuł 10-bis.

Kraje zawierające umowę są zobowiązane zapewnić przynależnym do Związku skuteczną ochronę przeciw nieuczciwej konkurencji.

Aktem konkurencji nieuczciwej będzie każdy akt konkurencji sprzeczny z uczciwemi zwyczajami przemysłowemi lub handlowemi.

W szczególności winny być zabronione:

1º wszelkie działania, mogące w jakikolwiek sposób spowodować wzięcie wytworów za wytwory konkurenta;

2º fałszywe dane w wykonywaniu handlu, mogące zdyskredytować wytwory konkurenta.

Artykuł 10-ter.

Kraje zawierające umowę zobowiązują się zabezpieczyć przynależnym do innych krajów Związku

właściwe środki prawne w celu skutecznego zwalczania wszelkich aktów, wymienionych w artykułach 9, 10 i 10-bis.

Zobowiązują się one poza tem przewidzieć środki umożliwiające syndykatom i stowarzyszeniom reprezentującym zainteresowany przemysł lub handel, a których istnienie nie jest sprzeczne z prawodawstwem ich krajów, występowanie w sądach i przed władzami administracyjnemi w celu zwalczania aktów, wymienionych w artykułach 9, 10 i 10-bis, w zakresie w jakim pozwala na to syndykatom i stowarzyszeniom prawo kraju, w którym żąda się ochrony.

Artykuł 11.

Kraje zawierające umowę udzielą, zgodnie ze swem prawodawstwem wewnętrznem, ochrony tymczasowej wynalazkom nadającym się do opatentowania, wzorom użytkowym, rysunkom i modelom przemysłowym, jak również znakom fabrycznym lub handlowym, dla wytworów, które umieszczane będą na wystawach międzynarodowych oficjalnych lub oficjalnie uznanych, urządzanych na terytorjum jednego z krajów.

Ta ochrona tymczasowa nie przedłuża terminów z art. 4. Jeżeli roszczenie o prawo pierwszeństwa zostanie zgłoszone później, administracja każdego z krajów będzie mogła liczyć bieg terminu od daty umieszczenia wytworu na wystawie.

Każdy kraj będzie mógł w celu stwierdzenia tożsamości przedmiotu wystawionego i daty wystawienia wymagać dowodów, jakie uzna za konieczne.

Artykuł 12.

Każdy z krajów zawierających umowę obowiązuje się ustanowić odrębny urząd do spraw własności przemysłowej i centralne biuro zgłoszeń dla podawania do wiadomości ogółu patentów na wynalazki, wzorów użytkowych, rysunków i modeli przemysłowych oraz znaków fabrycznych lub handlowych.

Urząd ten będzie wydawał oficjalne pismo perjodyczne.

Artykuł 13.

Urząd międzynarodowy, ustanowiony w Bernie pod nazwą Biura Międzynarodowego ochrony własności przemysłowej, podlega wysokiej władzy Rządu Konfederacji Szwajcarskiej, który ustala jego organizację i czuwa nad jego działalnością.

Językiem urzędowym Biura Międzynarodowego jest język francuski.

Biuro Międzynarodowe skupia informacje wszelkiego rodzaju, dotyczące ochrony własności przemysłowej, łączy je w całość i ogłasza. Przeprowadza ono studja pożyteczne dla ogółu a interesujące Związki i, posiłkując się materjałami oddawanemi do jego rozporządzenia przez poszczególne Rządy, redaguje pismo perjodyczne w języku francuskim, poświęcone sprawom, dotyczącym Związku.

Numery tego pisma, jak również wszystkie materjały, opublikowane przez Biuro Międzynarodowe, będą rozdzielane między Rządy krajów Związku w stosunku do liczby niżej wymienionych jednostek opodatkowania. Egzemplarze i materjały, którychby zażądały dodatkowo wymienione Rządy lub stowa-

rzyszenia lub też osoby prywatne, będą opłacane osobno.

Biuro Międzynarodowe winno być stale do dyspozycji krajów należących do Związku w celu dostarczania im informacyj specjalnych, których mogliby potrzebować w sprawach odnoszących się do międzynarodowego zawiadywania własnością przemysłową. Dyrektor Biura Międzynarodowego składa ze swych czynności roczne sprawozdanie, komunikowane wszystkim krajom należącym do Związku.

Wydatki Biura Międzynarodowego będą ponoszone wspólnie przez kraje zawierające umowę. Aż do nowego postanowienia nie będą one mogły przekroczyć sumy stu dwudziestu tysięcy franków szwajcarskich rocznie. Suma ta będzie mogła być powiększona, w razie potrzeby jednomyślną uchwałą jednej z konferencyj przewidzianych w artykule 14.

W celu określenia udziału każdego z krajów w tej ogólnej sumie kosztów, kraje zawierające umowę i te, które przystąpią do Związku w przyszłości dzieli się na sześć klas, z których każda uczestniczy w stosunku określonej ilości jednostek, a mianowicie:

1	klasa	25	jednostek
2	„	20	„
3	„	15	„
4	„	10	„
5	„	5	„
6	„	3	„

Współczynniki te mnoży się przez ilość krajów każdej klasy, a suma w ten sposób otrzymanych iloczynów przedstawia ilość jednostek, przez którą należy podzielić sumę wydatków. Iloraz daje kwotę, odpowiadającą jednostce wydatków.

Każdy z krajów zawierających umowę oznaczy w chwili swego przystąpienia klasę, do której chce być zaliczony.

Rząd Konfederacji Szwajcarskiej czuwa nad wydatkami biura Międzynarodowego, udziela potrzebnych zaliczek i zestawia rachunek roczny, który będzie komunikowany wszystkim innym Rządom.

Artykuł 14.

Niniejsza konwencja będzie podlegała perjodycznym przejrzeniom w celu wprowadzenia do niej ulepszeń, mogących udoskonalić system Związku.

W tym celu będą odbywały się po kolei w różnych krajach, zawierających umowę konferencje delegatów tychże krajów.

Rząd kraju, w którym będzie się miała odbyć konferencja, przygotuje, przy udziale biura Międzynarodowego, prace tej konferencji.

Dyrektor biura Międzynarodowego będzie obecny na posiedzeniach konferencji i weźmie udział w obradach bez prawa głosu przy uchwałach.

Artykuł 15.

Wyraża się zgodę na to, że kraje zawierające umowę zastrzegają sobie nawzajem prawo zawierania między sobą poszczególnych porozumień w celu ochrony własności przemysłowej, o ile porozumienia te nie sprzeciwiają się postanowieniom niniejszej konwencji.

Artykuł 16.

Kraje, które nie wzięły udziału w niniejszej konwencji, będą dopuszczone do przystąpienia do niej na własne żądanie.

Przystąpienie będzie notyfikowane w drodze dyplomatycznej Rządowi Konfederacji Szwajcarskiej a przez tenże wszystkim innym Rządom.

Pociągnie za sobą z pełnym skutkiem prawnym przystąpienie do wszystkich postanowień i dopuszczenie do wszystkich korzyści, zastrzeżonych w niniejszej konwencji i uzyska moc obowiązującą w miesiąc po przesłaniu notyfikacji Rządu Konfederacji Szwajcarskiej innym krajom należącym do Związku, o ile data późniejsza nie będzie oznaczona przez kraj przystępujący.

Artykuł 16 bis.

Kraje zawierające umowę mają prawo każdego czasu zgłosić akces do niniejszej konwencji dla swych kolonij, posiadłości, terytorjów zależnych i protektoratów lub obszarów zarządzanych na mocy mandatu Ligi Narodów lub dla niektórych z nich.

W tym celu mogą one bądź złożyć deklarację ogólną, że wszystkie ich kolonje, posiadłości, terytorja zależne i protektoraty oraz obszary wymienione w ust. 1 objęte są przystąpieniem, bądź wyszczególnić wyraźnie te, które są niem objęte, bądź też ograniczyć się do wymienienia tych, które się wyłącza z przystąpienia.

Deklaracja ta będzie zakomunikowana pisemnie Rządowi Konfederacji Szwajcarskiej, a przez tenże wszystkim innym Rządom.

Kraje zawierające umowę będą mogły pod temi samemi warunkami wypowiedzieć konwencję dla swych kolonij, posiadłości, terytorjów zależnych i protektoratów lub terytorjów wymienionych w ust. 1, albo dla niektórych z nich.

Artykuł 17.

Wykonanie zobowiązań wzajemnych, zawartych w niniejszej konwencji, podlega, o ile zachodzi tego potrzeba, wypełnieniu formalności i przepisów ustanowionych przez prawa konstytucyjne tych krajów zawierających umowę, które winny spowodować zastosowanie się do nich, co obowiązują się uczynić w czasie możliwie najkrótszym.

Artykuł 17 bis.

Konwencja pozostanie w mocy przez czas nieograniczony, aż do upływu roku, licząc od dnia, w którym nastąpi jej wypowiedzenie.

To wypowiedzenie będzie skierowane do Rządu Konfederacji Szwajcarskiej. Wywrze ono skutek tylko odnośnie do kraju, który je zgłosi, pozostawiając konwencję w mocy dla innych krajów zawierających umowę.

Artykuł 18.

Akt niniejszy będzie ratyfikowany, a ratyfikacje będą złożone w Hadze najpóźniej dnia 1 maja 1928 roku. Wchodzi on w życie między krajami, które go ratyfikowały, w miesiąc od tej daty. Wszelako jeśli przed tem zostanie on ratyfikowany co najmniej przez sześć krajów, wejdzie w życie między temi krajami z upływem jednego miesiąca od notyfikowania im przez Rząd Konfederacji Szwajcarskiej złożenia szóstej ratyfikacji, dla innych zaś krajów, które akt następnie ratyfikują, w miesiąc od daty notyfikacji każdej z tych ratyfikacyj.

Akt ten zastąpi w stosunkach między krajami, które go ratyfikowały, konwencję związkową paryską z 1883 r., przejrzaną w Waszyngtonie dnia 2 czerwca 1911 r. i protokół zamknięcia, które zachowają swą moc w stosunkach z krajami, które aktu niniejszego nie ratyfikowały.

Artykuł 19.

Niniejszy akt będzie podpisany w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwach Rządu Niderlandzkiego. Kopja poświadczona będzie wydana przez ten ostatni każdemu z Rządów zawierających umowę.

NA DOWÓD CZEGO odnośni pełnomocnicy akt niniejszy podpisali.

Sporządzono w Hadze, w jednym egzemplarzu, dnia 6 listopada 1925 roku.

(Dz. U. R. P. z dn. 13.1 1932 r. Nr. 2, poz. 8).

POROZUMIENIE MADRYCKIE

z dnia 14 kwietnia 1891 r. dotyczące zwalczania fałszywych oznaczeń pochodzenia towarów, przejrzane w Waszyngtonie dn. 2 czerwca 1911 r. i w Hadze dn. 6 listopada 1925 r.

(Zatwierdzone zgodnie z ustawą z dnia 28 stycznia 1932 r. — Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 128).

Niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni przez swe odnośne Rządy, zgodnie ustalili następu-

jący tekst, który ma zastąpić porozumienie madryckie z dnia 14 kwietnia 1891 r., przejrzane w Waszyngtonie dn. 2 czerwca 1911 r.

Artykuł 1.

Każdy produkt, opatrzony fałszywą oznaką pochodzenia, wskazującą bezpośrednio lub pośrednio jeden z umawiających się krajów lub miejscowość, leżącą w jednym z nich, jako kraj lub miejsce pochodzenia, podlega zajęciu przy wwozie do każdego z tych krajów.

Zajęcie będzie również dokonane w Państwie, w którem fałszywa oznaka została nałożona, albo w Państwie, do którego przywieziono wyrób, opatrzony tą fałszywą oznaką.

Jeżeli ustawodawstwo kraju nie dopuszcza zajęcia towaru przy wwozie, zajęcie to będzie zastąpione zakazem wwozu.

Jeżeli ustawodawstwo kraju nie dopuszcza zajęcia towaru wewnątrz Państwa, zajęcie to będzie zastąpione przez postępowanie i środki, jakie ustawa danego kraju zapewnia w podobnym wypadku krajowcom.

W braku specjalnych sankcyj, zapewniających zwalczanie fałszywych oznaczeń pochodzenia, sankcje, przewidziane przez odpowiednie postanowienia ustaw o znakach towarowych lub nazwach firmowych będą zastosowane.

Artykuł 2.

Zajęcie nastąpi na wniosek Administracji Ceł, która uprzedzi natychmiast zainteresowaną osobę

fizyczną lub prawną, aby jej pozwolić, jeżeli tego pragnie, na uregulowanie zajęcia, dokonanego zachowawczo; jednakże Urząd Celny albo wszelka inna władza właściwa będą mogły zarządzić zajęcie bądź to na żądanie strony pokrzywdzonej, bądź to z urzędu; postępowanie prowadzone będzie wówczas trybem normalnym.

Władze nie będą obowiązane zarządzać zajęcia w wypadku tranzytu.

Artykuł 3.

Postanowienia niniejsze nie stanowią przeszkody w umieszczaniu nazwiska lub adresu sprzedawcy na wyrobach, pochodzących z kraju innego niż ten, w którym sprzedaż się odbywa; w tym wypadku jednak, obok adresu lub nazwiska sprzedawcy, należy wskazać dokładnie i wyraźnie kraj lub miejsce fabrykacji lub produkcji, lub też dać inną wskazówkę, wystarczającą, aby uniknąć wszelkiej pomyłki co do prawdziwego pochodzenia towarów.

Artykuł 4.

Orzekanie o tem, jakie nazwy, z powodu swego rodzajowego charakteru, nie podlegają postanowieniom niniejszego porozumienia, należy do sądów każdego kraju; jednakże nazwy regjonalne miejsca pochodzenia produktów winnych nie są objęte zastrzeżeniem, wymienionem w artykule niniejszym.

Artykuł 5.

Państwa, należące do Związku Ochrony Własności Przemysłowej, które nie wzięły udziału w zawar-

ciu niniejszego porozumienia, będą dopuszczone do przystąpienia do niego na własną prośbę w formie, przepisanej przez artykuł 16 konwencji ogólnej. Postanowienia artykułu 16-bis konwencji ogólnej stosują się do niniejszego porozumienia.

Artykuł 6.

Akt niniejszy będzie ratyfikowany i dokumenty ratyfikacyjne będą złożone w Hadze najpóźniej dn. 1 maja 1928 roku.

Między krajami, które go ratyfikują, wejdzie on w życie w miesiąc po tej dacie i będzie miał tę samą moc i czas trwania co konwencja ogólna. Gdyby jednak został ratyfikowany wcześniej przynajmniej przez sześć krajów, wejdzie on w życie pomiędzy temi krajami w miesiąc po obwieszczeniu przez Rząd Związkowy Szwajcarski o złożeniu szóstego dokumentu ratyfikacyjnego, a dla krajów któreby go później ratyfikowały, w miesiąc po obwieszczeniu każdej z tych ratyfikacyj.

Akt niniejszy zastąpi w stosunkach między krajami, które go ratyfikowały, porozumienie zawarte w Madrycie 14-go kwietnia 1891 roku i przejrzane w Waszyngtonie 2 czerwca 1911 r.. To ostatnie pozostanie w mocy w stosunkach między krajami, które nie ratyfikowały niniejszego aktu.

NA DOWÓD CZEGO odnośni pełnomocnicy podpisali niniejsze porozumienie.

Sporządzono w Hadze, w jednym egzemplarzu, dnia 6 listopada 1925 r.

(Dz. U. Rz. P. z dn. 3.6. 1932 r., Nr. 47, poz. 446).

MIĘDZYNARODOWY ZWIĄZEK OCHRONY WŁASNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ

Stan w dniu 1 stycznia 1933 r.

ZWIĄZEK OGÓLNY.

Umowa Związku, podpisana w Paryżu dnia 20 marca 1883 r., weszła w życie dnia 7 lipca 1884 r.; została zrewidowana ostatnio w Hadze dnia 6 listopada 1925 r. (tekst haski wszedł w życie dnia 1 czerwca 1928 r.).

Do *Związku Ogólnego* należy 39 państw następujących:

Australja (wraz z terytorjum Papua i z terytorjum pod mandatem Noweej Gwinei), od 5 sierpnia 1907 r.;

* Austrja [1]), od 1 stycznia 1909 r.;

† Belgja (27.VII 1929 r.) [1]) [2]), od początku (7 lipca 1884 roku);

† Brazylja (26.X 1929 r.) [1]) [2]), od początku;

Bułgarja, od 13 czerwca 1921 r.;

Czechosłowacja, od 5 października 1919 r.;

Danja i Wyspy Färoër, od 1 października 1894 r.;

Dominika, od 11 lipca 1890 r.;

Estonja, od 12 lutego 1924 r.;

Finlandja, od 20 września 1921 r.;

† Francja, Algerja i Kolonje (20.X 1930) [1]) [2]), od początku;

Gdańsk (Wolne Miasto), od 21 listopada 1921 r.;

Grecja, od 2 października 1924 r.;

* Hiszpanja [1]), od początku;

† Marokko (strefa hiszpańska) [1]) [2]), od 27 lipca 1928 r.;

Irlandja (Wolne Państwo), od 4 grudnia 1925 r.;

Japonja, od 15 lipca 1899 r.;

† Jugosławja (29.X 1928 r.) [1]) [2]) [3]), od 26 lutego 1921;

* Kanada [1]), od 1 września 1923 r.;

Kuba, od 17 listopada 1904 r.;
Luksemburg, od 30 czerwca 1922 r.;
Łotwa, od 20 sierpnia 1925 r.;
† Marokko (strefa francuska) (20.X 1930 r.) [1]) [2]), od 30 lipca 1917 r.;

† Meksyk (16.I 1930 r.) [1]) [2]). od 7 września 1903 r.;
* Niemcy [1]), od 1 maja 1903 r.;
* Niderlandy [1]). od początku;

* Indje Holenderskie [1]), od 1 października 1888 r.;
* Surinam i Curaçao [1]), od 1 lipca 1890 r.;

Norwegja, od 1 lipca 1885 r.;
† Nowa Zelandja (29.VII 1931 r.) [1]) [2]), od 7 września 1891 r.;

† Samoa (Zachodnia) [1]) [2]), od 29 lipca 1931 r.;

† Polska (22.XI 1931 r.) [1]) [2]), od 10 listopada 1919 r.;
† Portugalja z Azorami i Maderą (17.XI 1928 r.) [1]) [2]), od początku;

Rumunja, od 6 października 1920 r.;
† Stany Zjednoczone Ameryki (6.III 1931 r.) [1]) [2]) od 30 maja 1887 r.;

† Syrja i Liban (17.XI 1930 r.) [1]) [2]), od 1 września 1924 roku;

† Szwajcarja (15.VI 1929 r.) [1]) [2]), od początku;
Szwecja, od 1 lipca 1885 r.;
† Tunis (20.X 1930 r.) [1]) [2]), od początku;
† Turcja (21.VIII 1930 r.) [1]) [2]), od 10 października 1925 roku;

† Węgry (16.V 1929 r.) [1]) [2]), od 1 stycznia 1909 r.;
* Wielka Brytanja [1]), od początku;

Cejlon, od 10 czerwca 1905 r.;
† Trinidad i Tobago (21.X 1929 r.) [1]) [2]), od 14 maja 1908 r.;

* Włochy [1]), od początku;

† Erytrea [1]) [2]), od 19 stycznia 1932 r.;
† Wyspy M. Egejskiego [1]) [2]), od 19 stycznia 1932 r.;
† Libja [1]) [2]), od 19 stycznia 1932 r.

Ogólna liczba ludności: około 800.000.000.

ZWIĄZKI POSZCZEGÓLNE.

W ramach związku ogólnego istnieją *trzy stałe Związki poszczególne:*

1. Związek do zwalczania fałszywych oznaczeń pochodzenia towarów.

Związek ten powstał przez Porozumienie, podpisane w Madrycie dnia 14 kwietnia 1891 r., które weszło w życie dnia 15 lipca 1892 r.; zostało zrewidowane ostatnio w Hadze dnia 6 listopada 1925 r. Należy doń 17 państw następujących:

† Brazylja (26.X 1929 r.) [1]) [2]), od 3 października 1896 roku;

Czechosłowacja, od 30 września 1921 r.;

† Francja, Algerja i Kolonje (20.X 1930 r.) [1]) [2]), od początku (15 lipca 1892 r.);

† Gdańsk (Wolne Miasto) (29.X 1930 r.) [1]) [2]), od 20 marca 1923 r.;

* Hiszpanja [1]), od początku;

† Marokko (strefa hiszpańska) [1]) [2]), od 5 listopada 1928 r.;

Irlandja (Wolne Państwo), od 4 grudnia 1925 r.;

Kuba, od 1 stycznia 1905 r.;

† Marokko (strefa francuska) (20.X 1930) [1]) [2]), od 30 lipca 1917 r.;

* Niemcy [1]), od 12 czerwca 1925 r.;

† Nowa Zelandja (10.I 1933 r.) [1]) [2]), od 20 czerwca 1913 roku;

† Polska [1]) [2]), od 10 grudnia 1928 r.;

† Portugalja z Azorami i Maderą (13.V 1931 r.) [1]) [2]), od 31 października 1893 r.;

† Syrja i Liban (17.XI 1930 r.) [1]) [2]), od 1 września 1924 roku;

* Szwajcarja [1]), od początku;

† Tunis (20.X 1930 r.) [1]) [2]), od początku;

† Turcja [1]) [2]), od 21 sierpnia 1930 r.;

* Wielka Brytanja [1]), od początku;

† Trinidad i Tobago [1]) [2]), od 21 października 1929 r.

Ogólna liczba ludności: około 359.000.000.

2. Związek międzynarodowej rejestracji znaków fabrycznych lub handlowych:

Związek ten powstał przez Porozumienie, podpisane w Madrycie dnia 14 kwietnia 1891 r., które weszło w życie dnia 15 lipca 1892 r.; zostało zrewidowane ostatnio w Hadze dnia 6 listopada 1925 r. Należy doń 20 państw następujących:

* Austrja [1]), od 1 stycznia 1909 r.;

† Belgja (27.VII 1929 r.) [1]) [2]), od początku (15 lipca 1892 roku);

† Brazylja (26.X 1929 r.) [1]) [2]), od 3 października 1896 r.;

Czechosłowacja, od 5 października 1919 r.;

† Francja, Algerja i Kolonje (20.X 1930 r.) [1]) [2]), od początku;

Gdańsk (Wolne Miasto), od 20 marca 1923 r.;

* Hiszpanja [1]), od początku;

† Marokko (strefa hiszpańska) [1]) [2]), od 5 listopada 1928 roku;

† Jugosławja (29.X 1928 r.) [1]) [2]), od 26 lutego 1921 r.;

Luksemburg, od 1 września 1924 r.;

† Marokko (strefa francuska) (20.X 1930 r.) [1]) [2]), od 30 lipca 1917 r.;

† Meksyk (16.I 1930 r.) [1]) [2]), od 26 lipca 1909 r.;
* Niemcy [1]), od 1 grudnia 1922 r.;
* Niderlandy [1]), od 1 marca 1893 r.;
* Indje Holenderskie [1]), od 1 marca 1893 r.;
* Surinam i Curaço [1]), od 1 marca 1893 r.;

† Portugalja z Azorami i Maderą (13.V 1931 r.) [1]) [2]), od 31 października 1893 r.;

Rumunja, od 6 października 1920 r.;
* Szwajcarja [1]), od początku;
† Tunis (20.X 1930 r.) [1]) [2]), od początku;
† Turcja (21.VIII 1930 r.) [1]) [2]), od 10 października 1925 roku;

† Węgry (16.V 1929 r.) [1]) [2]), od 1 stycznia 1909 r.;
* Włochy [1]), od 15 października 1894 r.;
† Erytrea [1]) [2]), od 19 stycznia 1932 r.;
† Wyspy M. Egejskiego [1]) [2]), od 19 stycznia 1932 r.;
† Libja [1]) [2]), od 19 stycznia 1932 r.

Ogólna liczba ludności: około 440.000.000

3. Związek międzynarodowego zgłaszania wzorów rysunkowych lub modeli przemysłowych.

---

[1]) Kraje oznaczone gwiazdką ratyfikowały tekst haski w przepisanym terminie, oznaczone zaś krzyżykiem, uczyniły to później; również krzyżykiem oznaczone są kraje, które przystąpiły do Związku po 1 czerwca 1928 r., a przeto związane są od chwili akcesu Aktami Haskiemi. Pozostałe kraje obowiązuje dotychczas wyłącznie tekst waszyngtoński.

[2]) Data w nawiasach oznacza dla danego kraju wejście w życie Aktów Haskich.

[3]) Serbja należała do Związku od początku, — akces z dn. 26.II 1921 r. rozszerzył przystąpienie na Jugosławję.

Związek ten powstał przez Porozumienie, podpisane w Hadze dnia 6 listopada 1925 r., które weszło w życie dnia 1 czerwca 1928 r. Należy doń 8 państw następujących:

Belgja, od 27 lipca 1929 r.;
Francja, Algerja i Kolonje, od 20 października 1930 r.;
Hiszpanja, od początku (1 czerwca 1928);

Marokko (strefa hiszpańska), od 5 listopada 1928 r.;
Marokko (strefa francuska), od 20 października 1930 r.;
Niderlandy, od początku;

Indje Holenderskie, od początku;
Surinam i Curaçao, od początku;

Niemcy, od początku;
Szwajcarja, od początku;
Tunis, od 20 października 1930 r.

Ogólna liczba ludności: około 255.000.000.

W ramach Związku ogólnego istnieje też Związek czasowy o zachowaniu lub przywróceniu praw własności przemysłowej dotkniętych przez wojnę światową. Związek ten powstał przez Porozumienie, podpisane w Berlinie dn. 30 czerwca 1920 r.; jego znaczenie praktyczne stało się obecnie minimalne, wobec czego berneńskie Biuro Międzynarodowe zaniechało dalszego publikowania danych dotyczących wymienionego Związku.

(Wg. „*La Propriété Industrielle*" 1933 r., Nr. 1, str. 1 — 2. Przedruk z „*Wiadomości Urzędu Patentowego*" Nr. 2/1933).

KSIĄŻKI O PRAWIE PATENTOWEM I WYNALAZCZOŚCI.

C z a y k o w s k i, S t e f a n: *„Ochrona własności przemysłowej i handlowej"*, str. 10, w pracy zbiorowej p. t.: „Polityka gospodarcza — zagadnienia administracji", Warszawa, 1928, wyd. Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

C z e m p i ń s k a, W a n d a: *„Rozwój pojęć o ochronie praw wynalazcy"*, str. 117 (Praca z seminarjum z nauki o handlu w W. S. H., umieszczona w Roczniku IX Bibljoteki Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie), Warszawa, 1932.

C z e m p i ń s k i, K l e m e n s: *„Ochrona praw autorskich na wynalazki w Polsce"*, str. 12, (odbitka z „Przeglądu Technicznego"), Warszawa, 1928.

K a e m p f f e r t, W a l d e m a r inż., rzecznik patentowy: *„Epokowe wynalazki w Ameryce i w Europie. Historja ich powstania i ich twórców"*. Przekład Aleksandra Kojrańskiego. Z rysunkami. Str. 551. Warszawa, 1932. Wyd. „Mathesis Polskiej".

K r a u s, A l f r e d d r. i Z o l l, F r y d e r y k d r.: *„Polska Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji"*, str. 350, Poznań, 1929.

Ł a k o m y, L u d w i k d r.: *„Znaczenie wynalazczości dla kultury. dobrobytu i obrony Państwa"*, str. 30, Katowice, 1932. Wyd. Związku Wynalazców Rz. P., Katowice, gmach Urzędu Wojewódzkiego.

M i e r o s z e w i c z, E d m u n d St.: *„Ustawa o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych — opracował..."*, str. 132, Warszawa, 1924, Hoesick. (W załącznikach m. in.: „Konwencja Związkowa Paryska z 1883 r. o ochronie własności przemysłowej, przejrzana w Brukseli 1900 r. i w Waszyngtonie 1911 r." i „Porozumienie Berneńskie z 1920 roku w przedmiocie zachowania lub przywrócenia praw własności przemysłowej, dotkniętych przez wojnę światową").

„O o c h r o n i e w y n a l a z k ó w w z o r ó w i z n a k ó w t o w a r o w y c h". Rozporządzenie Prezydenta Rz. P. z dn. 22 marca 1928 r. (Hoesicka teksty ustaw Nr. 74). str. 183, Warszawa, 1933 r.

„T w ó r c z o ś ć w y n a l a z c z a w P o l s c e 1 9 1 8 — 1 9 2 8", str. 116, Warszawa, 1929, nakładem Urzędu Patentowego Rzplitej Polskiej.

V a n L o o n, H e n d r i k: „*Człowiek ustokrotniony*", przekład, str. 250, z rys. Warszawa, 1933. Wyd. „Mathesis Polskiej".

Z o l l, F r y d e r y k p r o f. d r.: „*Prawa na dobrach niematerjalnych*", str. 24, Bydgoszcz, 1928. (To samo w „Encyklopedji prawa publicznego" Cybichowskiego).

W językach obcych:

C z t o n i e o b c h o d i m o z n a t' choziajstwienniku o patentowanii izobretienij o registracji promyszlennych obrazcow i towarnych znakom w S. S. S. R. i za granicej" str. 40, Leningrad, 1930.

D a m m e, F. d r. u. L u t t e r, R.: „*Das deutsche Patenrecht*. Ein Handbuch für Praxis und Studium", str. 692, Berlin, 1925.

I s a y, H e r m a n n d r.: „*Patentgesetz und Gesetz betreffend den Schutz von Gebrauchsmuster*", str. 782, Berlin, 1931. Wyd. V.

J u n g m a n n, R o b e r t d r.: „*Das internationale Patentrecht* nebst einer kurzgefassten Darstellung der Patentgesetze sämtlicher Staaten", str. 332, Berlin, 1924.

K a t z, B r u n o A l e x a n d e r d r.: „*Das Patent- und Markenrecht aller Kulturländer*", 2 tomy. Berlin, 1924.

K a t z a r o f f K o n s t. d r.: „*Patent directory*", str. 426, Sofia, 1931. Wyd. autora. (Zawiera m. in. adresy rzeczników patentowych we wszystkich krajach).

M i l l e n e t, M a x: *Patent - Kartei*", Berlin (wychodzi od r. 1928). Wyd. M. Millenet Patentrechtlicher Verlag. (Wydawnictwo to zawiera informacje o warunkach ochrony patentowej i formalnościach z nią związanych we wszystkich państwach).

P i e t z c k e r, E d u a r d d r.: „*Patenegesetz u. Gebrauchsmusterschutzgesetz*". Kommentar. Berlin, 1929.

P i l e n k o, A.: „*Das Recht des Erfinders*", str. 704. Berlin, 1907.

P i n z g e r, W e r n e r d r. u. H e i n e m a n n, F e l i x d r.: „*Das deutsche Warenzeichenrecht*. Kommentar des Reichsgesetzes... nebst den internationalen Verträgen", str. 492, Berlin, 1926.

P o u i l l e t, E u g è n e. „*Traité théorique et pratique des brevets d'invention et des secrets de fabrique*", str. 1327, Paris, 1915. Wyd. VI.

„Tableau comparatif des conditions et formalités requises dans les principaux pays pour l'obtention d'un brevet d'invention", str. 80+1 tabl. Berne, 1930. Wyd. — Bureau International de la Propriété Industrielle.

„Tableau comparatif des conditions et formalités requises pour le dépôt des dessins et modèles industriels dans les divers pays", str. 47. Berne, 1931. (Wyd. jak wyżej).

„Tableau comparatif... pour le dépôt des marques de fabrique ou de comerce dans les divers pays", str. 192, Berne, 1933. (Wyd. jak wyżej).

Obszerniejszą bibljografję przedmiotu zamieścił prof. Fryderyk Zoll w „Encyklopedji prawa publicznego" (Cybichowskiego), tom II, str. 709.

Tablica opłat za patenty na wy

KRAJ	Jednostka monetarna	Opłata za zgłoszenie lub udzielenie	Opłaty rok 1.	2.	3.	4.	5.	6.
ANGLJA	funt	6	—	—	—	—	5	6
AUSTRALJA	funt	8	5	—	—	—	—	—
AUSTRJA	szyling	30	40	40	40	50	60	70
BELGJA	frank b.	50	100	200	300	400	550	700
BRAZYLJA	milrejs	250	—	80	110	140	170	200
BUŁGARJA	lew	60	—	120	180	240	300	360
CZECHOSŁOWACJA	korona cz.	100	150	170	200	250	400	600
DANJA	korona d.	85	25	25	25	50	50	50
ESTONJA	korona est	9	4,50	6	7,50	9	12	15
FINLANDJA	marka	450	50	100	200	300	400	500
FRANCJA	frank	360	—	300	300	300	300	400
GDAŃSK W. M.	gulden	40	—	—	—	40	—	—
GRECJA	drachma	120	—	240	360	480	600	720
HISZPANJA	peseta	12	12	24	36	48	90	108
HOLANDJA	floren	75	60	60	60	80	80	80
IRLANDJA W. P.	funt	4	—	—	—	—	3,15	4,10
JAPONJA	jen	40	—	—	—	15	15	25
JUGOSŁAWJA	denar	100	100	120	140	180	240	320
KANADA	dolar	15 + 29	—	—	—	—	—	—
LITWA	lit	40	40	40	40	60	80	100
LUKSEMBURG	frank	20	—	40	60	80	100	120
ŁOTWA	łat	5	5	10	15	20	25	30
MEKSYK	pez	30	—	—	—	10	10	10

nalazki w ważniejszych krajach

roczne														Czas trwania patentu (lata)
7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
90	120	150	180	230	300	380	480	600	800	1100	1500	—	—	18
85	100	1150	1300	1500	1700	1900	2100	2300	2500	2700	2900	3100	3300	20
230	260	290	320	350	380	410	440	470	—	—	—	—	—	15
420	480	540	600	660	720	780	840	900	—	—	—	—	—	15
800	1000	1200	1400	1800	2200	2600	3000	4000	—	—	—	—	—	15
100	100	100	200	200	200	300	300	300	—	—	—	—	—	15
22,50	30	37,50	45	60	75	90	105	12	—	—	—	—	—	15
600	700	800	900	100	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	20
400	400	400	400	500	500	500	500	500	—	—	—	—	—	5,10 lub 15
—	40	—	—	40	—	—	40	—	—	—	—	—	—	17
840	960	1080	1200	1320	1440	1560	1680	1800	—	—	—	—	—	15
126	144	162	180	264	288	312	336	360	384	408	432	456	480	20
100	100	100	120	120	120	140	140	140	160	160	160	—	—	18
5,5	6	6,15	7,10	8,5	9	9,15	10,10	11,5	12	—	—	—	—	16
25	25	25	35	35	35	50	50	50	—	—	—	—	—	15
400	480	560	720	880	1040	1200	1360	1520	—	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
125	150	175	200	225	250	275	300	350	—	—	—	—	—	15
140	160	180	200	220	240	260	280	300	—	—	—	—	—	15
35	40	45	50	55	60	65	70	75	—	—	—	—	—	15
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	20

Tablica opłat za patenty na wy

K R A J	Jednostka monetarna	Oplata za zgłoszenie lub udzielenie	o p ł a t y rok 1.	2.	3.	4.	5.	6.
NIEMCY	marka	25	30	30	30	30	50	75
NORWEGJA	korona n.	80	—	15	20	25	30	40
PALESTYNA	funt	5	—	—	—	5	—	—
POLSKA	złoty	35	50	75	100	125	150	200
PORTUGALJA	escudo	55	—	45	45	45	45	45
ROSJA (Z.S.R.R.) . . .	rubel	60	50	50	50	75	100	125
RUMUNJA	lej	750	600	600	600	1400	1400	2500
STANY ZJEDN. AM. P. .	dolar	60	oraz po 1 dol. przy zgłoszeniu					
SZWAJCARJA	frank szw.	20	20	30	40	50	60	70
SZWECJA	korona	100	—	10	10	30	30	60
TURCJA	funt tur.	5	4	4	4	4	4	4
WĘGRY	pengö	20	25	30	40	60	80	100
WŁOCHY	lira	150	—	100	150	250	250	300

*) Zagranicę zgłaszać można jedynie za pośrednictwem tamtejszego rzecznika patentowego (z wyjątkiem Stanów Zjednoczonych Am. Półn., dokąd zgłaszać można bezpośrednio). — W Czechosłowacji, Jugosławji i Polsce urzędy patentowe pobierają osobną opłatę za druk opisu patentowego. — W następujących krajach obowiązują opłaty stemplowe przy zgłaszaniu lub udzielaniu patentu: Austrja, Belgja, Bułgarja, Czecho-

nalazki w ważniejszych krajach*)

r	o	c	z	n	e									Czas trwania patentu (lata)
7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	
100	150	200	250	300	350	400	500	600	700	800	1000	—	—	18
50	60	70	80	110	140	170	200	230	280	330	—	—	—	17
—	9	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	16
250	300	400	500	600	700	800	900	1000	—	—	—	—	—	15
45	45	45	45	45	45	45	45	45	—	—	—	—	—	15
175	225	275	325	375	425	475	525	575	—	—	—	—	—	15
2500	2500	2500	2500	6000	6000	6000	6000	6000	—	—	—	—	—	15
i po 1 dol. przy udzieleniu za każde zastrzeżenie, znajdujące się powyżej 20 zastrzeżeń patentowych														17
80	90	100	110	120	130	140	150	160	—	—	—	—	—	15
60	100	100	150	150	200	200	250	250	300	300	—	—	—	17
4	4	4	4	4	4	4	4	4	—	—	—	—	—	15
120	140	160	200	250	300	350	400	500	700	1000	1300	1600	2000	20
350	400	450	500	550	600	650	700	750	—	—	—	—	—	15

słowacja, Estonja, Finlandja, W. M. Gdańsk, Hiszpanja, Jugosławja, Luksemburg, Łotwa, Rumunja, Szwecja, Turcja, Węgry, Włochy.

Źródła: „Tableau comparatif des conditions et formalités... pour brevet d'invention" Berne, 1930, Bureau Internat. de la Propriété Industrielle i „Millenet's Patent - Kartei", Berlin, 1933—X.

Polska Drukarnia Nakładowa Sp. z ogr. odp. Senatorska 17. Tel. 251-58.